

לשכת יועצי המשפט בישראל, ע.ר. 580029502
ע"י ב"כ ע"ד ליאור דן / או יוסי אור-תיכון
משדר המגנים 35 תנ. ד. 33961 חיפה
טל': 04-8534545
טל': 04-8535656 פקס: 04-8534545

העתירות

- נגד -

1. ראש הממשלה, מר בנימין נתניהו
2. ממשלה ישראל
3. שר האוצר
4. שר העבודה, הרווחה והשירותים הציבוריים
5. המוסד לביטוח לאומי
כו"ם ע"י פרקליטות המדינה – מחלקת הבג"צים
רו"ח צלאח א-דין 31 ירושלים 9711054
טל': 02-6467011 פקס: 02-6466590

עתירה לממן צו על תנאידוחפה ביוטרבקשה לקבעה מועד דין דחוףאקדמות מילין

אנו נמצאים בתקופת חירום בלתי שגרתי ולכון גם נדרש מאתנו להדוח מילים כבר בראשית הדברים.

העולם כולו נמצא במצבה של מגפה על כלל האנושות אשר מצריכה ממשלים בכל העולם לנ��וט בעודים חרייגים וקיצוניים על מנת לשמר על חייהם של האזרחים. עודים, אשר בימים רגילים לא היוועלם על הדעת במדינות רבות. עודים, אשר בחברה דמוקרטית ליבראלית תופשית לא מקובלים ואף אסורם. למרות זאת, נוקטים אותן ממשלים בנסיבות הכרחיים נדרשים, ומדינה ישראל, נדרשת אף היא לנקט בכך. המלחמה של מדינות העולם איננה רק מלחמת בריאות, והמתקפה של נגיף הקורונה אינה פוגעת אך ורק בגופו של האדם, אלא גם ובעיקר פוגעת בפרנסת האדם ובאפשרות שלו להמשיך ולכלכל את משפחתו ולהביא את פת לחמו.

לאור זאת, רוב מדינות העולם, בצדק, וכחלק ממלחמתה בנגיף הקורונה, קיבלו החלטות לפועל לא רק בכדי לנתת לתושביהם בטיחון בריאות, אלא גם לתת להם ביטחון כלכלי על מנת שיוכלו לשרוד את המתקפה. לא פעם נאמר: "יעש בריאות בגוף בריאות", הגוף והנפש אחד וס, ושניהם חשובים לשמיירת בריאות האדם. במצב התהומות הנוכחיינו יכולתו של האדם לפרנס את עצמו ואת משפחתו היא גם הגוף וגם הנפש. הגם שיש קבוצות שונות ואנשים שונים בקרב האוכלוסייה, הגוף והנפש נשאים שווים בין כולם, ואין להעדיין בין אחד לענ אחר.

על אף שרבם מדינות העולם הרחיבו את כיסיון, והעניקו סיוע ממשמעותיו שוויוני לתושביהם, בחירה מדינית ישראל לפעול אחד ולהפלות חלק אחר. בפועלותיה של מדינת ישראל עולה, כי האמורה "שבת אתים ואתיות" נכונה רק בנטול אבל לא בזכותו:

בעתירה דן זעקה הפליה קשה בסיעוע הכלכלי והסוציאלי של המדינה בעקבות משבר הקורונה בין ציבור העצמאים, הנושא עיקר הנטל הכלכלי בימים כתיקונים, ובין ציבור השכירים.

פעולותיה המפלות של המדינה בין קבוצות שונות מקרוב תושבה באופן פסול, מזכירה, למehrbaה צער, את סיפור הילדים המפוזרים "سبタ באילה דיסחה". במקורה כאן העניקה המדינה הטבות סוציאליות לשכירים, שלא הייתה להם תקופת חסירה מספקת לצורך קבלת דמי אבטלה. נתנה גם הטבות סוציאליות לשכירים בני הגיל השלישי (מעל גיל 67) ושכירים נספחים שהוחזק לא אפשר להעניקם. ולמי לא נשרי' לעובדים העצמאים ולשכירים בעלי השכלה גבוהה מעטים.

ברור כי מדובר במעשה פסול מצד המדינה הזועק לשמיים, והזרוש הושtot צדק מהיכל הצדק. וכדברי השופט (דאז) י' זמיר בדנ"א 95/2401 רותי נחמני ני דניאל נחמני, פ"ד (נ) 661 (1996) על משפט הצדק:

"או לי מיזדי, או לי מיעדי. יוצאי זה הדין. שבית המשפט לא נוצר, ואין קיים, אלא מבוט הדין, ואין עליו מרות זולת מרותו של דין. יצדי זה הצדק. שבית המשפט מבקש, בכל נפשו ובכל מאוזו, לעשות צדק. אויל לשופט אם עשה דין לא צדק, אויל לו אם עשה צדק לא דין. אשוי השופט שעשה דין עם צדק. אכן, בדרכ כל דין מוביל את השופט אל הצדק, ואם דין והצדק אינם תולכים יד ביד, עשוי השופט להשתת את דין לצדק, בכל שניין, עד שייפגשו." (פסקה 1 לפסק דין).

לפיכך, מוגשת בזאת לבית המשפט הנכבד עתירה למתן צו על תנאי במסגרת מותבקשים המשיבים להתייצב בפני בית המשפט הנכבד וליתן טעם כדלהלן:

1. מדוע המדינה בחרה להוציא תקנות לשעת חירום אשר העניקו לשכירים בלבד פיצויי משבר מיוחד (המכונה דמי אבטלה) והתבות סוציאליות נוספת בשיעור שעשוily להיעך ל- 17 מיליארד ש' בגיןו לאמור בחוק, ולא תיקנו תקנות דומות המענייקות את הסיע האמור לכל תושבי מדינת ישראל, והכל תוך בחשש שוון והפליה בין תושבים באותה סיווע לצרכם מחיה בעת משבר.
2. כמו כן, מדוע לא המדינה לא התקינה תקנות דומות גם כלפי העצמאים והשכירים בעלי שליטה בחברות מעטות (להלן: "העובדים העצמאים") והקצתה לעובדים העצמאים בתוכנית הסיע האבטלה עד 2.6 מיליארד ש' לצורך רשות ביטחון, וזאת על אף שאין כל שוני בין העובדים העצמאים לעובדים השכירים ושתוי הקבוצות איבדו באמצעות מקור פרנסתם בעקבות המשבר ועל פי הוראות הממשלה וצווי החירות?
3. מדוע הרחיבה המדינה את הוצאות מקרוב השכירים שייצאו לחליות ושכירים בני 67 ומעלה (להלן: "השכירים") בקבלת דמי אבטלה או תשלום סוציאליים אחרים בגיןו לאמור בחוק הביטוח הלאומי, ולא עשתה זאת כלפי כלל העובדים העצמאים, על אף שאין כל שוני בינו לבין הקבוצות איבדו באמצעות מקור פרנסתם בעקבות המשבר ועל פי הוראות הממשלה וצווי החירות?
4. מדוע לא כללה המדינה גם את העובדים העצמאים בהרחבתה את מעגל מקבלי דמי האבטלה ו/או התשלומים הסוציאליים האחוריים בחיקף זומה וכי שעתה זאת לשכירים, על אף שקיים בחוק הוראות המאפשרות למדינה להרחיב את הוצאות דמי אבטלה ו/או רשות ביטחון סוציאלית במקרים חריגים כמו זו המתורחש כיום בעקבות משבר הקורונה?

בית המשפט הנכבד מתבקש לאחר מoten הטעמים דלעיל על ידי המותבקים, להפוך את חזו למוחלט ולהifyם בחוצאות עתירה זו.

לנוח חשיבותה של הסוגיה העולה בעתירה וחייבות הרבה, מתבקש קבוע בית המשפט לקבע מועד דין דחווף בעתירה.

מבוא

1. העותרת תהיה מיוצגת בהליך זה על ידי ב"כ הניל, שכותבתם להמצאות כתבי-би-דין כמצוין ליד שמו.
2. העותרת הינה גוף מקצועי ולונטארי, המאגדת את יוצאי המשס, המיציגים מול רשותה המשס ומוסדות המדינה כ- 350,000 עצמאיים ועסקים קטנים ובינוניים, ושל כך מכירה מקרוב את האתגרים הניצבים בפני העצמאים והעסקים הקטנים והבינוניים בפועלותם השוטפת.
3. עם תחילת משורר הקורונה ומצוות החירותם, פנו עצמאיים והעסקים רבים אל העותרת והציבו לה על המכיה הכלכלית הקשה שנחתה עליהם בשל העובדה שלאלו לסייע את עסקיהם בחוראת הממשלה וצווי החירותם, ובכך איבדו בין לילה ובאבהה את מקור פרנסתם.
4. זה המקום להקדים ולומר כבר עתה, כי החלטות הממשלה וצווי התיירום המוראים על הגבלה משמעותית ביותר של המשק היישורי, והגבלה תנויות התושבים מתחום פגעה קשה בזכיות יסוד (חופש העיסוק, חופש התנועה וכבוד האדם). החלטות וצווים אלו כפו על קהילת העצמאים לסייע את עסקיהם בעל כורחם ומבלילו שניתנה להם כל אפשרות לפעול אחרת. העובדה שהעצמאים איבדו בתה את מקור פרנסתם בעקבות מצヴァי החירותם ובחוראת הממשלה וצווי החירותם מנקה להם את הזכות לקבל "רשות ביטחון סוציאלית".
בדיקה כפי שקיבלו אותן השכירים.
5. חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), תשניה – 1965 (להלן: "חוק הביטוח הלאומי" או "החוק") נועד לבדוק לשם מנתן "רשות ביטחון סוציאלי" לכל תושבי ישראל, וזאת ללא קשר להגדרתם כ"עובדים", כפי שגם נקבע בהלכה המשפטית מפי הנשיא (דאז) א' ברק בדנגי"ץ 4601/95 סרובי ח' יוסף נ' בית הדין הארץ לעובודה, פ"ד נב(4) 817 (להלן: "ענין סוציאלי"). מכאן שגן עצמאי שאבדו את מקור פרנסתם בעקבות החלטות הממשלה וחותמת צווי התיירום זכאים לביטחון סוציאלי באמצעות מנתן דמי אבטלה או תשלום סוציאליים אחרים שייקבעו במיוחד לשם כן.
- בעניין זה, יפים דבריה של יו"מ החקוק, שרת העבודה אז, גולדה מאירסון (מאיר) במליאת הכנסת ולפיהם: "הדור שזכה להנשים את חן הדורות, הדור שזכה לבונן את המדינה העברית, מוכחה להיות הדור האחראי הנדולה הרובצת עליי -האזרחות של הגשתם כל הטוב והנעלה שראו היהודים באותו מדינה לה ציפנו. עם קבלת חוק צנע זה אנו מניחים אמן פינה לבונן חברה שבה לא יהיה יתום מופקד ולא יהיה זקן, הבוגה על זקנותו. לא בחסdem של נזיבים יהיה תלויים חלשים, כי אם בתול אולדת מדינה יקבלו המגיע להם בזכות. והיה הפסוק 'אנו עדבים זה זה' לחוק במדינת ישראל'".
על בסיס רעיונות אלו, הוקם הביטוח לאומי באפריל 1954.
6. השתורת מבקשת כי ממשלה ישראל תפעל על פי הסמכות שניתנה לה בחוק הביטוח הלאומי בסעיפים 6, 6א, 6א'(א) או 159, או תשתמש בטמכותה מחוק סעיף 39 לחוק יסוד הממשלה ונתקון תקנות לשעת התיירום מיחוזם לשם כך, לבדוק כפי שעשתה לצורך פיצוי השכירים שאבדו את מקומם בעבודתם ומקור פרנסתם, ותקבע כי גם עצמאיים (ושכירים בעלי שליטה בחברות מסוימות) זכאים לדמי אבטלה" ו/או לתשלומיים סוציאליים מיזוחדים שלא הוגרו בחוק לצורך מנתן רשות ביטחון סוציאלי, עד להזרמתם למקור פרנסתם הקודם או מציאת מקור פרנסה חלופי.
7. הימנעות מנתן דמי אבטלה לעצמאיים על סעיף 159 לחוק, או הימנעות ממנתן תשלום סוציאליים על פי סעיף 6(א) או על פי סעיף 6 ו- 6א לחוק (או על פי תקנות לשעת התיירום שייתקנו באופן מיוחד), כמו לתשלומיים שניתניים לשכירים ולטיפול הסוציאלי שקיבלו במיוחד

בקבות המשבר ומצב החירותם, תהוות החלטה בלתי סבירה באורך קיצוני ובلتוי מידתית,
והפליה לרעה של העצמאים באופן פסול.

8. המחוקק ראה לנגד עיניו את האפשרות ליצירת תנאים אשר יצדיקו מתן רשות ביטחון לתגובה קוצבנה בנסיבות מיוחדות, וכן קבע את סעיף 9(א) לחוק, שכל תכליתו למתן מענה זמני (לא קבוע) כאשר אין כל חוק אחר אשר מעניק רשות ביטחון סוציאלית, וכי הדבר נדרש להכחלה למעשה. אם לא יישמש סעיף זה לצורך מתן רשות ביטחון סוציאלית לעובדים העצמאים, שאגנה ניתנת בשום חוק בעת החירות הנוכחית, החריגת באופן קיצוני, אימתי יישמש בו שימוש? אם לא יעשה בו שימוש בעת ייפור סעיף 9(א) לחוק באות מתח בספר החוקים.

9. ראוי לציין, כי בית משפט בבלג' 05/1662 שושנה לוי ני מדינת ישראל (פורסם באתר הרשות השופטת, 3.3.09) (להלן: "ענין לוי"), כבר עמד בעבר על החובנה כי מתן הטבות סוציאליות יעשה בשוויון ובטרירות, וכי רשות המנהלית חייבת לפעול במתייענו ללא שרירות לב, לא אףילה ועל סמך קriterionים שווים.

10. עוד נקבע בעניין לוי כי למוסד לביטוח לאומי ולממשלה יש את הסמכות להרחיב את מעגל הזכאים לרשות ביטחון סוציאלית, וכי אופן הפעלת הסמכות נתונה לביקורת שיפוטית בהתאם לעקרונות המשפט המינימלי והציבורי וביניהם: חובת החגינות, הסבירות, הצדקה והשוויון. בית המשפט קבע לא פעם כי במקומות שיש סמכות לפעולה שלטונית, הביקורת השיפוטית חלה גם כאשר בעל הסמכות נמנע מהפעלה בהתאם לאותם עקרונות וה מבחנים המקובלים במשפט המנהלי (ראה למשל: ד"ר ברק-ארז משפט מנהלי (2010), כרך א', פרק 6 – החובה להפעיל שיקול דעת), והאסמכתאות המוזכרות שם, וביניהם: בג"ץ 297/82 ברגר ני שר חפנום, פ"ד לז(3) 29 (1989)).

11. מכאן שהימנעות ממ顿 "רשות ביטחון סוציאלית" מספקת לעובדים העצמאים בדומה לשכירים בעת החירות וחויריה והקיצונית זו, שונفتה על העובדים העצמאים והשכירים יחד, אשר איבדו באמצעותם, עלולה להביא לכך שרבים מעובדים העצמאים הגיעו ל כדי חرفת רעב. נכונות הדברים במיוחד בעקבות שקרב ובא חג תחירות – חג הפסח, שמطبع הדברים מצריך מהעובדים העצמאים הכנסה שiyihah בידיה כדי לעבור את החג וותימים הקשים שבהם הם מסתగים בbijtem עם בני משפחותיהם.

השתלשות העניינים

12. העולם, וישראל בחלק منهן, נמצא כתעת בעיצומה של פנדמייה שלא ידעה כמותה במאה השנים האחרונות כתוצאה מהתפרצויות והתפשטות נגיף Sars-Cov-2 (להלן: "נגיף הקורונה" או "הנגיף" או "המחללה").

13. משבר הקורונה הוא אתגר בקנה מידה עולמי. בראש ובראשונה, הקורונה הוא איום על חיי אדם, אבל לא פחות מכך, הוא איום על הכלכלת הגלובלית, שהפכה למערכת ענפה של כלים שלובים בשרשראות אספקה ופיננסים.

14. ביום 11.3.2020 חכריז ארגון הבריאות העולמי על המחללה כמגפה עולמית, צעד חריג ובעל משמעות מרוחיקתلقת.

15. ביום 20.1.2020 חכריז שר הבריאות בהתאם לסמכותו לפי סעיף 20 לפקודת בריאות העם מס' 40 לשנת 1940, כי המחללה מדבקת ומסוכנת ואייתה סכנה חמורה לבירות הציבור.

16. בהמשך לכך, נחתם ופורסם צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית וחוירות שונות) (הוראת שעה), התשי"ף, 2020, שותקן מעט לעת.

17. בשבועיים האחרונים המשק ישראלי מצוי בהגבלה פעילות משמעותית ביותר בעקבות משבר הקורונה הפוך את המדינה והעולם.
18. תחילת הורנתה הממשלה על כניסה האזרחים הישראלים השבים מחו"ל לבידוד ביתתי ובהמשך בוטלו טיסות, הוטלו הגבלות על התחבורה הציבורית וושופקו הלימודים במערכות החינוך והמוסדות להשכלה גבוהה.
19. באמצעות חדש מrex הוטלו הגבלות משמעותיות גם על המשק הישראלי ובפרט על המגזר הפרטי.
20. הגבלת הפעולות נעשתה בראשיתה בהוראת ראש הממשלה על פי הנחיות משרד הבריאות, ובהמשך חווים ותקנות לצורם למטרות בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית וגן – תש"ף – 2020 ; תקנות שעת חירות (נגיף הקורונה החדש – הגבלת פעילות), התש"ף – 2020 ; תקנות שעת חירות (אכיפת צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית וגן) (הוראת שעה), תש"ף – 2020 ועוד. הגבלת הפעולות נעשית כיום לאור תקנות וצווים אלה.
21. בתוך כך, הוכרו בצו על החלט פרק ד' לחוק לפי חוק שירות העבודה בשעת חירות, התשכ"ז – 1967.
22. כתוצאה מהמשבר החמור במדינה בעקבות מגפת הקורונה והוראות הממשלה שמעוגנות עתה בצוים ובתקנות לשעת חירות (להלן: "צוו' החירוף"), נאלכו עצמאים רבים בעלי פורחם ובפתרונות לסייע את שורי עסקיהם ולהסתגר בתים עם משפחותיהם.
23. נכוון הדבר גם לשכירים בעלי שליטה בחברות מעטיים, שנאלכו אף הם להסתגר בתים עם משפחותיהם בעקבות סגירות חברותיהם.
24. אחוז העצמאים שבכל זאת יוצא לעבוד הוא האחוז קטן מאוד מהמשק (כיום מזכיר ב-15% בלבד), וגם זאת תחת הגבלת הפעולות משמעותית המוטלת עליו בחוראות הממשלה וצווי החירות.
25. יתרה מכך, צויה החירות מיטלים הגבלה משמעותית על תנועת התושבים, שמהווה כהטלה סగר בפועל, ובכך גורמו לפגיעה קשה אף יותר בקהילה העצמאים.
26. סגירות העסקים והחברות והגבלה התנועה נעשו אף באבחנה אחת ולא כל הכנה מוקדמת לכך.
27. בעקבות זאת, נגרמו לעסקים ולחברות הפסדים עצומים, לרבות במלאי, בתשלומים שוטפים לספקים ובעלי שירותים, בתשלום שכירות, במיסים והיטלים, בחשבונות שונים ועוד.
28. אם לא די בכך, נאלכו העובדים העצמאים באופן המיידי למצוא עצם ללא כל שכר ולא כל מקור פרנסה!
29. מדובר במקרה כואבת לעובדים העצמאים, ובמיוחד לעסקים הקטנים והבינוניים, אשר נמצאים בלב ליבו של המשק הישראלי והמניעים אתobilhet הישראלית ומהווים מנוע צמיחה משמעותית למשק, לרבות ביצירת מקומות עבודה.
30. בעקבות המשבר פרסם תחילת ראש הממשלה ומשרד התוצר החלטות הכלכליות למגזר העסקי, שכללם הקמת קרנות הלואות, דוחיות מועד הדיווח לשויות המס ותשלומי המיעים, הארנוña העסקיות וחמים, וממן פיצוי בסך 6,000 ש"ח לבני מחזור של עד 300,000 ש"ח בשנה ובתנאי שיווכיו כי גורמו הפסדים בעקבות המשבר.

31. לאחר פרסום הטבות אלה, המחוות לא פחות מהתנערות הממשלה ממצבם הקשה של העצמאים, אשר איבדו את מקור פרנסתם בגין חיקוים, פניה והעורתה במכותם מפורט אל המשיבים שאילצו את העצמאים לסגור את שעריו עסקיים, פניה והעורתה במכותם מפורט אל המשיבים מיום 23.3.2020 ודרשה כי ממשלה ישראל תפעל על פי הטעמאות הנtauונה לה בחוק בסעיפים 6, 9(א), או 159(א), ותקבע כי גם עצמאים (ושכירים בעלי שליטה בחברות מעטות) זכאים לדמי אבטלה ואו לתשלומיים טוציאליים מיוחדים שלא הוגדרו בחוק לצורך מותן רשות ביטחון סוציאלית עד לחזרתם למקור פרנסתם הקודם או מציאת מקור פרנסה חלופי.

- העתק מכתב העותרת אל המשיבים מיום 23.3.2020 בצרוף אישור המשיבים את קבלת המכתב, מצורף ומוסמן – דף 1

32. המשיבים לא השיבו עד כה לפניות העותרת, ובתווך כך פרסם ראש הממשלה בערב יום 30.3.2020 כי יינתן למגזר עסקיו הטבות שנייתן לחלקם לשולחה סוגים: האחת, מענק כספי שייענק בשתי פעימות. השנייה, דחיתת תשלוםיהם של התchiaabiות, והשלישית: ערבות להלוואות שייננתו על ידי הבנקים, וזאת כמפורט להלן:

מענק כספי ישיר

נקבע כי יינתן מענק לעסקים קטנים לחודש מרץ - אפריל בגובה של עד 6,000 ש"ח, ומענק נוסף במא依 גובה של עד 8,000 ש"ח, וזאת רק לעצמאים בני 23 ומעלה, שייעndo בקריטריונים מחמירים, בנסיבות תיבחן הן הכנסתם האישית והן הכנסת התא המשפחתי החייבת מכל מקור (מעסיק ומשכר עובודה).

לפי הפרסומים בתקשות, מדובר במענק שנינתן למי שהכנסותיו ברוטו לא עלו על 20,000 ש"ח לחודש בשנת 2018 ושחנסות התא המשפחתי לא עלו על 28,333 ש"ח. גובה המענק יינתן על פי הכנסתה באופן דיפרגצייאלי, כך שהסכום של המענק יהיה ככל הנראה נמוך מאוד מיחסו הרקעוני שנקבע. גובה המענק לקופת המדינה **מוערך בפ-2.6 מיליארץ ש"ח בשתי פעימות בלבד.**

דחיתת תשלוםיהם של התchiaabiות ומותן הלוואה

- א. ההפחתה בארגונה לעסקים בשיעור שנתי של 25%
- ב. החזר מקומות מט בגין פברואר-מרץ
- ג. הלואה הנינתן על ידי המוסדות הפיננסיים, בעקבות המדיניה, ביטול הגופים המתאימים, מסלול יrok ופטור מריבית לשנה.
- ד. דחיתת תשלום מע"מ, ארוננה, חשמל ומים, אגרות ממשותיות, **הקדמת תשלוםם לספקיו הממשלה הקטנים והבינוניים.**

- העתקי מסמכים תוכנית הסיוע של משרד האוצר להתמודדות עם משבר הקורונה שפורסמו באתר משרד האוצר מצורפים ומוסמנים – דף 2

קישור לפרסום משרד האוצר:

https://www.gov.il/he/departments/news/press_30032020

33. לעומת זאת, לשכירים פורסמו הטבות סוציאליות מפליגות, והקלות והרחבות המחוות החרגה ברורה מחוק חביעות הלאומי – קרי הפעלה דה-פקטו של סעיפים 159 ו-9(א) באמצעות תקנות לשעת חירום, והכללות: קניון תקופת האכזרה המזוכה לזמן אבטלה (מ-12 חודשים ל- 6 חודשים), הענקת דמי האבטלה לעובדים היוצאים לחופשה ללא תשלום, הקדמת תשלום דמי אבטלה לחודש מרץ גם למגיסטים וביניהם עד לתחלת אפריל, הארכת תקופת התשלומים המרבית לדמי אבטלה למועדחים שמשמעותם להט התקופת דמי האבטלה

בעות המשבר ועוד, כמפורט בתקנות שעת חירום (גניף הקורונה החדש) (הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה) תש"ף – 2020. היקפו של החטבות הסוציאליות שניתנו לשכירים עומדת על סך של 17 מיליארד ₪.

נדגיש כי ההקלות שניתנו לשכירים נעשו ללא הליך חקיקה ובגיגוד לדין, קרי נקבעו על בסיס חעבודה כי המדינה נמצאת במצב מלחמה, שלא בכך הדבר הווינו. הממשלה הייתה צריכה צריכה לפעול במפורש באמצעות סמכותה לפי הטעיפים שנקבעו בחוק הביטוח הלאומי לשם כך (סעיפים 159 ו-9(א) לחוק).

34. יודgas, כי בחישוב פרופורציוני בהתאם לפרשומי הממשלה, ועל פי היקף המועסקים בכל אחד מהסטוררים ושיעורי האבטלה בכל אחד מהם, הולות שאמוריה המדינה להקטין לעובדים העצמאים, על מנת ליתן להם רשות הביטחון הסוציאלית הזהה בהתאם לעובדים השכירים, צריכה לעמוד בכ- 10 מיליארד ₪ ולא בכ- 2.6-2.9 מיליארד ₪ בלבד.

35. מכאן שההטבות הסוציאליות שניתנו לטבות העובדים העצמאים כפי שפורסםו על ידי הממשלה בתוכנית הכלכלית, הן גדר אפליה בוטה ללא כל הצדקה עניינית, אשר מהוות בבחינתם לעג לרשות, והן לא יצליחו את המבחן החמור של העובדים העצמאים המציגים ללא כל מקור פרנסה שהיא בו לפחות אותם ואת משפחתם בשעה קשה זו.

36. ההטבות הכלכליות הנוספות שהוצעו לעובדים העצמאים רובן אין הטבות כספיות, אלא הן שוב נשענות על ערבות והם אינם מהווים תשולם בפועל, לאחר שאתם העסקים יצטרכו לחזורן ובהתקופה תופחתנה הערבויות. כמו כן, ההטבות נעשו בדמות הפחחות וڌיות בתשלומי מיסים וארכוניה, אותן העסקים יצטרכו לשלם, ועל כן אין בהן עלות משמעותית מקופת המדינה. לעניין הארכוניה ניתנה זיכוי לתקופה מוגבלת.

37. יובהר, כי רבים מהעובדים העצמאים גם כן לא עומדים בקריטריונים שנקבעו, ועל כן חלק גדול של העובדים העצמאים לא יוכל כל הטענה סוציאלית והם:

א. שכירים בעלי שליטה הוחגו לחלוטין.

ב. עצמאי שלבן / בת זוגו הכנסה שיחד עם הכנסותיו עולה על 340 אש"ח לשנה ברצונו.

ג. עצמאי שעסקו נפתח לאחר 1.5.2019

ד. עצמאי מתחת לגיל 23

ה. עצמאי שהכנסתו פחתה מ-2,000 ₪ לחודש ומעלה 20,000 ₪ לחודש

38. נקדים ונאמר כבר כאן, ככל שהמשיבות יטעוו כי ההטבות לעצמאים כוללות גם את החטבות עבור תשומות שמדוברות חייב ולפניהם הסיווע לעצמאים גדול יותר, כי אין מדובר בכלל. ראשית בפי נאמר לעיל, רוב הסיווע לעסוק של העובד העצמאי אינו מענק כספי מוקפת המדינה. אך אפילו אם היה כן, הרי שלא צריך ליחס מענק זה לשיעור לעובד העצמאי. כפי שהמדוברה לא טעונה כי הסיווע שהוא גוזנת לעסוק שבו עובד השכיר בא על חשבונו הסיווע שתיאר נזנתו לעבוד (דמי אבטלה), הרי שהיא לא צריכה לעשות זאת גם לעבוד העצמאי. קיימות הפרדה בין העסוק לעובד העצמאי ולא ניתן ליחס את הסיווע לעסוק כאילו הוא ניתן גם לעובד העצמאי. מדובר בשני דברים שונים. מטרות הסיווע בכלל אחד מהמקירות שונות. הסיווע לעסוק ניתן על מנת שישרווד וימשיך להתקיים גם לאחר המשבר ויעסיק עובדים, וזאת הסיווע לעובד העצמאי נועד על מנת לאפשר לו קיום בשל משבר הקורונה.

עתירת זאת עוסקת בסיווע שהמדינה צריכה לחתן לתושביה על מנת שיוכלו לקיים את עצםם ומשפחותם לאור איבוד מקור פרנסתם.

39. העצמאים זוקקים לפיצוי בפועל להישרדותם המיידית, לא לתוכנית המטילה על כתפיהם את חול חכלי, ורצופה כולה בחורר וחזרות. ראש המשלה ונציגי האוצר הצהירו בתקורתם לפני מעלה מושבאים על סיוע שעד כה לא גובה בהצעת חוק ו/או בקריטריונים ברורים. לעובדים השכירים נינה וודאות מייד עם פרוץ המשבר, ואילו העצמאים עד היום אוספים פירורי אינופרמציה, דבר מעיד על חיקש המזלט של המדינה לעובדים העצמאים. גם בתוכניות המסתמנות אין בחן כיצד לחתת מענה באנו ועכשו מיד לעצמאים שאיבדו את מקור פרנסתם, כדי שיוכלו לכבל את עצם ואת משפחתם.

40. חשוב לציין, כי לעובדים העצמאים, בניגוד לעובדים השכירים, לא זו בלבד שאין להם כל הכנסה המאפשרת להם לכבל את עצם ומשפחונם, הרי שהם מודשים להמשיך לשלים את שכר העובדים, שכר הדירה, החזורי הלוואות, תשלוםם לספקים, הפקודות סוציאליות ועוד התהיהויות רבות שלקחו על עצםם. כלומר, הם מודשים לחון גדול יותר בכך המשיך ולשרוד.

41. בקשר זה, יש לומר, כי עד בד"ח שהוגש לכנסת בשנת 2007 בעניין בחינת האפשרות לתת דמי אבטלה לעובדים עצמאים (א' שורץ "נימוק פוגית ביטוח אבטלה לעצמאים ובחינות האפשרות להניאגו בישראל" (הכנסת, מרכז המחקר וה癀יע, 2007) (להלן: "ז"ח' הכנסת"), נאמר, כי **"לוב העסקים הפעילים בישראל הם עסקים קטנים ובינוניים, שבמקרים ובים חשופים לרמת סיכון גבוהה מזו של גופים גדולים. עקב לכך, מתקומות מיתן לבני הפגיעה הכלכלית בעצמאים ווללה יחסית, ולבים נאלצים לסגור את עסקיהם. במקרים דומים עצם זה מלווה בחובות כספיים ובעביעות כלכליות נוספות, כך שמצוות הכלכלי חמוץ לא פחות – ונמקרים רבים אף חמו יתו – מזה של שיפר שאיבד את מקום עבודתו. לנוכח תוצאות מעב זו מתחדשת השאלה בדבר הצורך בביטול אבטלה לעצמאים."**

42. מכאן שברור שbsubר פתאומי שכזה, מצבם של העובדים העצמאים אף יותר גרווע מאשר של השכירים, ולכן הם צריכים לקבל סיוע נרחב יותר או לפחות דומה לעובדים השכירים, אך בוודאי לא פחות בשיעור ניכר!!!.

43. כאן המקום לציין את דבריו של מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי – בדיון בוועדת כספים מיום 30/03/2020, אשר הדגיש גם הוא כי **"הביטחון הלאומי הוא המשענת הסוציאלית המרכזית המשפקת חיים לאזרחים"**, ותוסיף וצין, כגורם המציע המיעץ לממשלה, כי המלצת הביטוח הלאומי היא למתן דמי אבטלה לעצמאים.

44. העוורות טוען, כי ככל החבוד לתוכנית הכלכלי שפורסמה, אין בה בכלל לסיע לkeitallet העצמאים באופן המיידי לאחר שלאו איבדו באחת ובחוראת הממשלה וצווי החירום את מקור פרנסתם, ולמרבה הצער, מדובר באפליה פטולה, לא מידותית ובلتוי סבירות באורה קייזוני של העובדים העצמאים למול הסיעו הסוציאלי שניתן לשכירים, אשר בדמי האבטלה זוכים לקבל את מרבית שכרם.

45. בעוד שמשלת ישראל השתמשה בטמכות הנזונה לה בחוק להרחבת ההתבות הנזונות לשכירים כמפורט לעיל, מבלתי להפלות בין קבוצות השכירים השונות במכון שייעור דמי האבטלה ובדרך קבלת דמי האבטלה, היא בחרה להפלות לרעה את העובדים העצמאים ולא לכלול אותם באותה הרחבה ושינויו לחקוק, וזאת ללא כל הצדקה ונימוק כפי שמתching בהתאם לכללים המנהליים, לרבות בדבר תשתיות עובדיות וחובות החגמeka להפליה.

46. לא זו בלבד ש הממשלה מפליה לרעה את העובדים העצמאים לעומת העובדים השכירים, הרי שההפליה מתיקיות גם בקרב קהילת העובדים העצמאיים עצמה, שכן חלק קטן מהם שמוגדרים בצו הביטוח הלאומי (טיוג מפורט וקביעת מעבדים), תשל"ב – 1972 זוכה לקבלת דמי אבטלה בהתאם לחוק, לעומת כל העובדים העצמאיים האחרים שאינם זוכים לכך כלל.

47. כל העובדים העצמאיים נותרו מiotמים מסיע מיידי והישרדותי כדי שיוכלו לפרנס את משפחות ולהתקיים בכבוד מינימלי, לאחר שאיבדו באחת את מקור פרנסתם בעקבות הוראות הממשלה וצווי החירום.

48. הימנעות הממשלה מהטבות הנוגה לה ליתן לעצמאים "רשות ביטחון סוציאלית" בדומה לשכירים, ובמיוחד לאחר שהממשלה תורחiba במילוי את הטיעו הסוציאלי לשכירים והתקינה תקנות לשעת חירום מיוחדות לעניין זה, מתחווה פגיעה קשה בזכות השוויון, באופן לא מיידי ובלתי סביר באורח קיוני של העצמאים (והשכירים בעלי השכיטה בחברות מסוימות) שיאיבדו באחת את מקור פרנסתם בעקבות המשבר ומצב החירות ובהוראת הממשלה וצווי החירות.

השוואה בין הטעבות הסוציאליות שניתנו לעובדים השכירים לעומת העובדים העצמאים, הממחישה את גודל האפליה לרעה של העובדים העצמאים בתוכנית הסיוע הכלכלית שפורסמה על ידי הממשלה

49. להלן טבלה הממחישה את הפערים העיקריים בין הטעבות הסוציאליות שניתנו לעובדים השכירים בתוכנית הכלכלית שפורסמה הממשלה ביום 30.3.2020 ובຕיקוני התקיקה שביצעה הממשלה לטובה השכירים :

עומס	שכיר	מקבלות גיל
פיקז' לעצמאי מגיל 23	דמי אבטלה מגיל 20	מיפוי מקסימלי
פיקז' בשתי פעימות 6,000 ₪ לחודש עד 7 חודשים, החודש ו- 8,000 ₪ בתחלת חודש מאי. כלומר מקטים פיצז' 14,000 ₪	10,551 ₪ לחודש גל ומצב משפחתי. כלומר מקטים פיצז' 73,857 ₪	תקופת המילוי והאשרה
• מחייב פעילות כעובד לפני 01/04/2019 לקבالت פגימה ראשונה 1/6/2019 לקבالت פעימת שנייה בהתאם (מאוחר ורק מי שיוכל להוכיח ירידת של 25% בין התקופות - 03 04/2020 לעומת 03-04/2020 5-6/2020 לעומת 5-6/2019 יקבל פיצז' בשתי הפעימות) העסק היה פעיל ב- 29.2.2020	תקופת אישורה של 6 חודשים מ- 18 חודשים אחרים אחורוניים	

המשך טבלה בעמוד הבא :

עכשווי	שכר	היבטים הכספיים
מוגבל לעכשווי שסך הכנסתו מעל 24,000 ש"ח ופחות מ-240,000 ש"ח בשנה. סך הכנסתו החייבת והפטורה של העוסק (לרובות שכ"ד למגורים פטור, קצבות פטורות וכיוצ"ב) ולמעט שבת מקרעין ורשות הון. לעומת זאת זה הכנסות מסווגות של בני הזוג יחולקו באופן שווה ביניהם.	אין הגבלת הכנסה	אשראייה
מוגבל לסך הכנסות התא המשפחתי עד 340,000 ש"ח. סך הכנסתו החייבת והפטורה של העוסק (לרובות שכ"ד למגורים פטור, קצבות פטורות וכיוצ"ב) ולמעט שבת מקרעין ורשות הון	אין הגבלת הכנסה	הטאיה המשפחתי
<ul style="list-style-type: none"> וחל מסך הכנסה של 16,000 ש"ח ברוטו ועד לסך הכנסה של 20,000 ש"ח ברוטו סכום הפיצוי ירד בהתאם מ-6,000 ש"ח ל-3,000 ש"ח. כל שההכנסה עולה הפיצוי יורץ! 	<ul style="list-style-type: none"> שיעור הפיצוי לניארי ועליה בהתאם לגובה ההכנסה. כל שהשכר עולה הפיצוי עליה בכל מקרה, עד לגובה התקופה! 	מנגנון הפיצוי
לפי הכנסה בשנת 2018. הנגעים העיקריים יהיו עסקים חדשים בשנת 2018 הרווחו פחות מהרווחים של חמש ב-6 חודשים האחרונים המלאים שקדמו להתייעבות בשירות התעסוקה.	השכר ב-6 החודשים האחרונים להתייעבות בשירות התעסוקה.	במס' ההכנדת גוף שוכן הפיצוי
שכר בעל שליטה לא קיבל פיצוי	שכר בעל שליטה	התרגות אובייקטיביות

להלן טבלת שבה דוגמאות מספריות, הממחישה את גודל האבසורד והפליה לרעה של העובדים העצמאים לעומת העובדים השכירים:

התקופה – ינואר עד אפריל 2018	התקופה – אוקטובר עד דצמבר 2018	ממוצע
שקל 6,000	שקל 5,970	שקל 59,000
שקל 3,000	שקל 8,970	שקל 19,900
שקל 0	שקל 8,970	שקל 20,000
שקל 0	שקל 10,551	שקל 25,275

נתוניים עובדיתיים אודות קהילת העצמאים בישראל והגבלה פעילותם בעקבות משבר הקורונה וצווי החירום

50. מספר העצמאים והוותיקים בישראל עומד על כ- 540,000 (לפי נתוני הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים לשנת 2018) (מתוך: "עסקים במספרים – סקר עסקים 2018, הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים, משרד הכלכלה והתעשייה").

להלן קישור לכך :

<https://www.sba.org.il/hb/PolicyAndInformation/Researches/Documents/asakim%20be%20misparim%202018.pdf>

51. מתוכם, חלק קטן המגדירים בצו הביטוח הלאומי (סיווג מבוטחים וקביעת מעבידים), תשל"ב – 1972, והזוכים לקבלת דמי אבטלה (העותרת לא מצאה מספר מזוהים אודותיהם).

52. שיעור העצמאים הרשומים במוסד לביטוח הלאומי עומד על כ- 89% מכוח העבודה בישראל ומשתתפים בו מיליון בני אדם, מתוכם שכירים רבים המועסקים על ידי העצמאים.

53. העסקים קטנים והבינוניים מהווים 99% מהעסקים בישראל, מתוכם העסקים הקטנים לבדים מוניים כ- 95%. העסקים והבינוניים נמצאים לבב ליבו של המשק הישראלי והמתעניינים את הכלכלה הישראלית ומהווים מנעד צמיחה משמעותית למשק, לרבות ביצירות מקומיות עבדה במחירות גבוהות יחסית.

54. "באשר בוחקים את התורמה של העסקים הקטנים והבינוניים להעסקה במשק, ניתן לראות שיער מקומות העבודה החדשניים במגזר העסקי הפת מקומות עבודה בעסקים קטנים ובינוניים. עסקים אלה תרמו מעל ל- 60% ממוקמות העבודה בשנים האחרונות. בשנת 2016, למשל, עסקים קטנים ובינוניים הושיבו למשק כ- 60 אלף עבודות חדשות נטו (תוספת משרות לאחר קיזוז משרות שנעלמו)" (מתוך "עסקים במספרים – סקר עסקים 2018" חניל).

55. כמוREPORT בדור"ח הכנסת, בשנת 2005 היו רשומים במוסד לביטוח לאומי, על-פי נתוניו, כ- 310,000 עצמאיים, המהווים כ- 11% מכלל כוח העבודה האזרחי בישראל, ממשתתפים בו כ- 2.84 מיליון בני-אדם. עד מפורט מודיע"ח הכנסת, כי מתוני המוסד לביטוח לאומי לשנת 2004 עולה, כי שנה זו היו רשומים במוסד לביטוח לאומי קרוב ל- 300,000 עצמאיים; כ- 50,000 מהם עבדו במקביל גם שכירים; כ- 30,000 מכך העצמאים אין כל הכנסתה מעבודתם

עצמאים; כ- 50,000 עצמאים משתכרים בין 25% ל- 50% מהשכר הממוצע; כ- 7,000 עצמאים היו מותחנת לגיל 25, וכ- 27,000 היו מעל לגיל 65.

56. מחשווות נתוני השכר של עצמאים ושל שכירים בעבר וכמפורט בדו"ח הכנסת, עולה כי בעוד שבעשורונם החלו ניכרים פערו שכר נתובות העצמאים, הרי שבעשרוניהם הנוכנים פערו השכר הם לטבות השכירים, ממהלך השנים חלו שינויים של ממש ביחס השכר בין עצמאים ושכירים על-פני נתוני המוסד לביטוח לאומי. למשל בשנת 2004 הייתה היתנה הממוצעת של עצמאי כ- 5,500 ש"ח, וההנחה הממוצעת של שכיר עמדה על כ- 7,000 ש"ח.

57. עוד עולה מדו"ח הכנסת, כי מבזיקת החנסות בכלל אוכלוסיית העצמאים, מצון כי בשנות העשרונם הנוכנים, התנחה הממוצעת של עצמאים נזוכה מזו של שכירים, ורק בשני העשרונם החלו הכנסה הממוצעת של עצמאים גוברת יותר.

58. לפיכך, התנחה של קבועי המדינה כי לאורה עובדים עצמאים משתכרים יותר וכך יש להם רשות ביטחון עצמאי אשר מאפשרת להם לשروع את התקופה ללא עזרת המדינה וממוסד לביטוח הלאומי, היא הנחה מוטעית מיטווה והפוכה לחוטין!!!

59. כפי שפורסם גם בדו"ח הכנסת ובפסק דין רבים אחרים, הרעיון הבסיסי בביטולו אבטלה הוא הענקת רשות ביטחון לעובדים שהפסיקו את עבודתם מסווגות כדי שיוכלו להזקקים מבחינה כלכלית עד שימצאו עבודה חדשה. בישראל, כמו במדינות רבות בעולם, אין כוון בביטולו אבטלה לעצמאים, ועצמאים רבים שנאלצו לסגור את העסק שלהם נזירים ללא הגנה סוציאלית בסיסית מטעם המדינה.

60. אם בימי שגרה ניתן לקבל את התפיסה שאינה מזכה את העובדים העצמאים בדמי אבטלה וברשות ביטחון סוציאלית אחרת, ברור שתפיסה זו אינה יכולה עוד בעת משבר בריאותי עולמי פונאומי וייחודי המתරחש בפעם במאה שנה והמשנה טורי עולם.

61. באו ת막ות לציון, כי בחלק נבדק מהמדינות בעולם והמערבי, בחו"ל מדינות לסייע לעובדים העצמאים ולהעניק להם דמי אבטלה הדומים לאלה שניתנים לעובדים השכירים וזאת באופן חריג ובקשה שלא משביר הקורונה והחוויות שרוואן אותן מדינות תרומה של תעבידים העצמאים לבבלת. עניין זה ערך מרכז המחקר והמידע של הכנסת דו"ח מיום "כל מדיניות בתחום התעסוקה שנשות מדיניות מפותחות בתגובה למושב נגיף הקורונה - סקירה כלכלית משותה" 29.3.2020 (להלן: "דו"ח הכנסת למשבר הקורונה") ושכתב במועד בקשה הוועדה המומילدة לענייני עבודה המומילدة לענייני התמודדות עם נגיף הקורונה. (להלן: "וועדת הקורונה")

• העתק דו"ח הכנסת למשבר הקורונה מיום 29.3.2020 מצורף ומסומן – נספח 3

62. הינה אפוא, וכי שנסר לוועדת הקורונה בדו"ח הכנסת למשבר הקורונה מודיענות רבות נותנות דמי אבטלה גם לעצמאים בעקבות משבר הקורונה. חלק מדינות העולם ימו חבילות סיוע כלכליות רבות מגור העסקי ולקהילת העצמאים להתמודדות עם משבר הקורונה, וביניהן גם מתן דמי אבטלה לעצמאים בנוסף לטיעוק עסקם. חלק מדינות העולם, יש לומר, מונחים מתן דמי אבטלה לעצמאים גם בגין שגרה ולא רק בעקבות חירום רפואי שמתרשך כתע בעולם (ראה למשל: אוסטרליה, ניו זילנד, איסלנד, לוקסמבורג, דנמרק ופיינלנד (בפיתוח רשות) (ראה: מילר, עמ' 221; דו"ח הכנסת (עמ' 12-13)).

63. לפני ימים אחדים אישר המஸל באלה"ב חבילת סיוע מקיפה בעקבות משבר הקורונה בגובה של כ- 2 טרילيون דולר (כ- 10 מיליאר"ג באלה"ב), לרבות במונע רשות ביטחון סוציאלית לעצמאים. התוכנית כוללת, בין היתר, את הדברים הבאים:

א. הרחבת של הזכאים לקבלת דמי אבטלה גם לעצמאים ולמי שמונדר "מושסק באופן עצמאי".

ב. תשלום חד פעמי בסך 1,200 דולר לכל אזרח שהכנסתו השנתית עומדת על עד 75,000 דולר (בנוי זוג שהכנסתם השנתית היא 150,000 דולר יקבלו 2,400 דולר) ותוספת של 500 דולר על כל ילד במשק בית.

ג. עוזרת נזיבת למדี้ לטובת העסקים הקטנים. כך ומלבד 10 מיליארד דולר שהוקנו לעסקים קטנים שנפלו מהקורונה, הוחלט לחלק מענקים חסרי תקדים בתיקפים של כ- 350 מיליארד דולר לעסקים קטנים בתנאי שלאו ימשיכו להעסיק את העובדים שלהם.

ד. הלוואות בהיקפים משמעותיים גם לעסקים הגדולים,

ה. מתן ערבויות לעסקים על הלוואות בסך 500 מיליארד דולר.

וראה לשם כך קישור לאונר "הבית הלבן":

<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-providing-economic-relief-american-workers-families-businesses-impacted-coronavirus/>

על כן, שומה על המשכיבים, ליתן גם לעובדים העצמאיים דמי אבטלה או רשות ביטחון סוציאלית אחרת הדומה לו זו שניתנה לשכירים, בהתחשב בכך שמדינות אחרות גם פועלות באופן דומה, ואף בימי שגרה ולא רק בעתות חרום כאמור.

64. יש לזכור, כי הרעיון הבסיסי בביטול הענקת רשות ביטחון לעובדים שהפיסקו את בעיותם מסיבות שונות. לפיכך, אין כל הצדקה מבחינה חברתית להבחן בין מוגבל עצמאי ובין מוגבל שכיר.

65. ברור לבב, כי בעת משבר פטאיומי יהודי בקנה מידיה עולמי הנבע מגפה גלובלית, למדייננו ישנה אחריות דומה ככל העובדים השכירים והעצמאיים והוא חייבת לתת רשות ביטחון דומה וחירגה, ניתנת אך ורק בכלל המצב ולתקופה קצובה, והתואמת את המצב החרג וחייבת שגרתי ללא הבדל ואפליה.

66. חשוב להציג ולומר, כי בעקבות המשבר והוצאות צווי התירום, נאלצו לסגור את שעריו עסקים באופן מוחלט עסקים כגון עסקים בתוך קניונים, אולמות אירופים, דוכני שווקים, מכוני כושר, בריס, פאבים ודיסקוטיקים, גני חיים, בתים קולנוע, תיאטראות ומוסדות תרבות אחרים, בתים מלון וצימרים, עסקים לטיפול לא רפואי בגין האדם כגון רפואי ואלטרנטיבית, מכוני יופי וкосמטיקה, מספרות, טפא ומסזי ועוד, כמפורט בהוראות הממשלה ובצווי החירום.

67. כמו כן, סוכני הנסיעות, חברות הנסיעות והנופש, מדריכי הטיולים, ועוד עסקים קשורים לענף הנסיעות, התעופה, הנופש והפנאי, נאלצו אף הם לסגור את עסקיהם בשל המשבר ומצוי החירום.

68. בנוסף, גם עסקים הפעילים עם מוסדות חתיכך והמוסדות להשכלה גבוהה, ו/או נמצאים בתחוםן וכן עסקים הפעילים במסגרת חוגים, פעילות ספורט וכי נאלצו לסגור את שעריהם עסקיהם בעקבות המשבר וצווי החירום.

69. עסקים רבים אחרים נאלצו לסגור את פעילותם, לרבות אלה שאינם יכולים להפעיל את עסקיהם, ובכלל זה באלה שנאלצים להישאר עם ילדיהם בבתים ועוד.

70. לעניין זה, יש לומר, משרד הבריאות יצא בקריאה שעדייף להישאר בבית ולא לצאת לעבודה, כמעט לעבודה חיונית.

71. מצד העצמאיים שנאלצו לסגור באופן מוחלט את עסקיהם, עומדים כלל העסקים האחרים שהוגבלו פעילותם בעקבות הוראות הממשלה וצווי החירום באופן משמעותי ביותר.

73. בעקבות הוראות הממשלה וצוויי החירום, פעילות המשק צומצמה באופן משמעותי - ל- 15% בלבד. למעשה, בפועל פעילות המשק אף נמוכה מכך.

74. יחד עם זאת, גם עסקים שבכל זאת עובדים, נאלצים לפעול תחת הגבלות פעילות משמעותית יותר בחוראות הממשלה וצוויי החירום.

75. העסקים שניתנה להם אפשרות לעבוד עובדים במתכונת היישרות בלבד למשל בתא אוכל (מוסעדת, בית קפה וכו') נאלצים לעבוד במתכונת של משלוחים בלבד, לאחר שמספר ימים בזדירים יכולו לעבוד גם באופן מוגבל של אישוף עצמי.

76. באשר למיקומות המכירות פוזן, בתא מרכחת, או חנות למכירת מוצרי היגיינה, ניתן להפעילה בכפוף לכך שייתו במקום עד 10 עובדים בכלɥ היותר, תוך דאגה לשמרות מרחק של האנשים באותו המקום (עובדים ולוקחות) של 2 מטרים לפחות.

77. באשר לתחומי נספות, הרי שיכולים לשחות במקום עד 4 מקומות לפחות לכל היותר לכל קופת רושמת, וכך לגבי חניות אלה קיימת חובה שישו במקום עד 10 עובדים לכל היותר, וכן דאגה לשמרות מרחק של 2 מטרים לפחות באותו המקום (עובדים ולוקחות).

78. זאת ועוד, במסגרת הוראות הממשלה וצוויי החירום הוטלו הגבלות על מספר העובדים גם לכל העסקים הנוספים, בMSGRONTON קיימות הורצות הממשלה תחילה כי ישחו בכל מקום העבודה בו זמינות לא יותר מ- 10 עובדים או עד 30% מצבאת העובדים, ועתה עודכנו הנקודות לעד 15% מצבאת העובדים.

79. לצד זאת, יש להוסיף את ההגבלות המשמעותיות על התנועה שהוטלו במסגרת צווי החירום.

80. המגבליות על הפעולות מורחבות בכל כמה ימים. רק ביום 30.3.2020 תוקנו התקנות פעם נוספת והוטלו הגבלות חדשות (כמפורט בתקנות שעט חירום (נגיף הקורונה החדש – הגבלה פעילות) (תיקון מס' 2, התש"ף – 2020)

81. ככל העצמאים שנאלצו לסגור את שעריהם או שהוגבלה פעילותם באופן משמעותי עומד להערכת העותרת על כ- 80% מהעסקים.

82. על פי סקר שערכה העותרת ביום 22.3.2020 בקרב 401 איש מהווים כمدגם מייצג של העצמאים בעלי העסקים הקטנים והבינוניים (ושבוצע על ידי מכון סטט), שמטרתו תייזה לבדוק את מצבם וכוללים לשروع את משבר הקורונה, עולה תמונות מצב קשה בקרוב העצמאים. רק 19% מהעסקים פועלים במתכונת מלאה ו- 81% מהעסקים פועלים במתכונת מצומצמת או בכלל לא. ל- 49% מהם יש תזירים לחודש בלבד ו- 395 מהם צינו כי יקרסו כלכלית בעבר חודש. 58% מהם חוששים שיצטרכו לוותר על תלמידים מיסים לצורך היישרדות אישית.

83. עוד עולה מהסקר, כי רק 47% מהנשאלים צינו כי חשובו להפעיל את עסקם לאחר המשבר במתכונתו לפני המשבר והיתר סבורים שיפעלו במתכונת אחרת או בכלל לא. 63% מהנשאלים ענו עד כי לדעתם ק מחזית מהעסקים ואנו נזק מזה ישרו את המשבר.

84. נתון חשוב ביותר העולה מהסקר הוא בכך ש- 90% מהעצמאים חשים כי המדינה אינה מעניקה להם סיוע מספק בהתאם לדרישותם עם משבר.

85. המכב החמור ביותר של העצמאים, מעבר לנזקים האדריכים שנגרמו כתוצאה ממשבר הקורונה, נוגע לכך שרבים מהם איבדו באחת את מקור פרנסתם או וחלקס אחר זוכם רק להכנסה מינימלית בגין עקב הפעולות המוצמצמת שהוטלה עליהם בחוראות הממשלה וצוויי החירום.

86. עיקרי הבעיות הכלכליות שפורטו על ידי הממשלה לטובת העצמאים בעקבות המשבר, שפורטו לעיל אין בוחן כיצד לפטור את מצוקת העצמאים. העצמאים זוקרים לכיסף חי

ומוחשי כדי שיוכלו לכבל את עצם ואות משפחתם בימים קשים אלו, וביחד בפתחו של חג החירות.

87. חשוב לומר בהקשר למענקים, כי ברור מעל לכל טפק שהם מפלים את אוכלוסיית העצמאים לעומת השכירים, כפי מעבר למגבלת זכאות רק מעל גיל 23 ומעל הכנסתה מוסמכת (20,000 ש"ח ברוטו לחודש לפי הפרסומים) שימושוותה כי עצמאיים בעלי הכנסות ברוטו מעל 20,000 ש"ח לא יוכלו פיזיו כלל, הרי שהענקים יינטו עד בעלי הכנסות על פי גף יזרד, כך שהענקים עלול להיות חלק מהעסקים נמכרים מאוד (3,000 ש"ח שחות משבך מינימום!), שלא יהיה בהם בכלל לסייע לעצמאיים לעבור את התקופה הקשה ללא הכנסת מיידית ומוחשית.

88. הטבות אלה, בכלל הכביש, מורות, למרבה הצער, בבחינת לעג לרשות, והן בהן כדי ליתן לעצמאיים מענה ובעיקר לגבי איבוד מקור פרנסתם או הגבלה משמעותית על הכנסתם באופן תמיידי בעקבות תוראות הממשלה וצווי החרום.

89. נדרש אפוא מהמדינה לשיער ביותר שעת לעצמאיים שאיבדו את מקור פרנסתם או שהכנסתם הוגבלה באופן משמעותי בדרך של מתן דמי אבטלה לעצמאיים, אשר משלמים בכלשנתיים דמי כניסה לאומי בשיעורים גבוהים ביותר, ואך תשלום מס הכנסת בהיקפים רבית, כפי שסיעה הממשלה ומשיערת לעובדים השכירים שלא היו יותר זכאים לדמי אבטלה בחוק אילולא משבך הקורונה.

הטייעון המשפטי

סיגרת עסקי העצמאיים בהוראת הממשלה וצווי החרום ואי מתן דמי אבטלה לעצמאיים או רשות ביטחון סוציאלית אחרת מהוות פגיעה קשה בזכויות יסוד –

פגיעה קשה בזכות חופש העיסוק, הזכות לחירות, לחופש התנועה ולקניין וזכות לMINIMUMS קיום אנושי בכבוד

90. בראש ובראשונה, מדובר בפגיעה קשה ביותר ביישוץ המונע לחופש העיסוק של העצמאיים (וחשייפריט בעלי השליטה בחברות) המונענות בחוק יסוד: חופש העיסוק, זאת בעקבות שום שנאלצו לסגור את עסקיהם וחברותיהם באבחה אחת ובפתאומיות עקב הוראת הממשלה וצווי החרום.

91. כמו כן, מדובר בפגיעה קשה ביותר בזכות החירות, בזכות לחופש תנועה ובזכות הקניין של העצמאיים (וחשייפריט בעלי השליטה בחברות) המונענות בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

92. זאת ועוד, מדובר בפגיעה אנושה גם בזכות לבבו של העצמאיים המונענות בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, אשר בלב ליבה מצויה הזכות לMINIMUMS קיום אנושי בכבוד (ראה: בג"ץ סלאת חסן נ' המוסד לביטוח לאומי פורסם באתר הרשות השופטת, 28.2.2012 (להלן: "ענין סלאח").

יפים במיוחד לענין דע דבריה של כבי הנשיאה (דאז), ד' בייניש, בעניין סלאח, כאמור:

"**הזכות לMINIMUMS של קיום אנושי בכבוד מצויה בליבו ובגרעינו של כל כבוד האדם. חיים בחופת וعبد, ללא קורת גג, תוך חיפוש מתמיד מניין יבוא עוזו של אדם, אינס חיים בכבוד. MINIMUMS של קיום בכבוד הוא תנאי לא רק לשמייה ולהגנה על הכבוד האנושי, אלא גם למינמי יתר זכויות האדם. אין כל פואטיקה בחיי בעוני ובמחסור. ללא תנאים תומריים מינימאליים, אין אדם יכולת ליצור, לשאוף, לבחור את בחירותו**

ולממש את חילויתינו. במלותינו היפות של השופט י' זמיר, "אסו שזכויות האדם ישמשו ורק את האדם השבע. לצורך שבל אוטר היהת שבע, כדי שיוכל ליהנות, למעש ולא רק להלכה, מזכויות האדם." (בג"ץ 164/97 קונדרם בע"מ י' משדר האוצר, אונ' מס' והמע'ם ואח', פ"ז נב(1) 340, 289 (1998); ועוד: בגזון, עמ' 45: לאדם שנאבק להשיג תנאי מחייה מינימאליים אין חושך של ממש לחזור להשגת יעדים כלשהם)." (פסקה 35 לפסק דינה).

93. בשל הפגיעה הקשה בזכויות היסוד דלעיל, נדרש שהדבר יעשה במסגרת פסיקת ההגבלה החוקתית, שבכללה עיקרון המידתיות. כמו גם נדרש שהפגיעה תיעשה בסביבות המותხשת.

94. בשל הוראות הממשלה וצוי החירותם, איבדו העצמאים את מקור פרנסתם בין לילה ונוטרו ללא כל אפשרות לככלל את עצםם ואת משפחותיהם.

95. באם לא תסייע המדינה בתנאי דמי אבטלה מיידית לעצמאים או מתן רשות ביטחון סוציאלית מיידית אחרת בשל מצב החירום, עלולים עצמאים רבים להגיע להרפתקה רעב. יש להציג כי מאחר ומדובר בבעלי עסקים שלחמת הת_hiיביות החושש הוא שרבים יגיעו למצב חקלות פירעון, יוגדרו כמנגנים חמורים ווד', מצבים שהם בלתי הפיכים, מדובר בקריסתן הכלכלית של משפחות שלמות, יהוד עם העובדים העצמאים. אם המדינה לא תפעל ומהר יגדל כאן דור של ילדים שימושם הקורונה ישנה לא היבר את עתידם.

96. נכונים הדברים במילויו כאשר הולך וקרב חג הפטח,-tag החירות, שבו העצמאים זוקקים להכנסה שיהיה בידייה לעبور את החג והחימום הקשיים בכבוד מינימלי.

97. גם כך קהילת העצמאים נמצאת במצב חוסר וודאות ה cinematic יסתה המשבר החמור שפקד אותם, וסביר שרבים מהם לא יכולים להשתקם ולוחזר לפעילויות עסקית, עד כדי חשש ממשי שרבים מהם יגיעו לבדי פשיטה רגל וחקלות פירעון.

98. אי מתן דמי אבטלה לעצמאים ולשיפורים בעלי שליטה בחברות או מתן רשות ביטחון סוציאלית אחרת במצב החירום שנכפה עליהם, שבו נאלצו לסגור את שעריו עסקים וחברותיהם ונוטרו לא כל מקור פרנסתם, מהוות פגיעה אנושה, לא מידתית ובلتיא סבירה באופן קיצוני בקהילה העצמאים.

פגיעה קשה בזכותו לשווון והפליטת העצמאים לרעה לעומת השכירים

99. מעבר לפגיעה הקשה בזכויות היסוד שלעיל, מדובר גם בפגיעה קשה בזכות החוקתית לשוויון של העצמאים והפליתם לרעה למול הטבות שניתנו לשכירים וחלוקת הקטן של העצמאים המקבלים צמי אבטלה.

100. הגם שאף העובדים השכירים נמצאים בשעתם הקשה, הרוי שבעוד שלא זכו להקלות בקבלת דמי אבטלה, העובדים העצמאים אינם זוכים לקבלת דמי אבטלה או כל תשלום סוציאלי אחר, ומוצאים עצם מבלי היכולת לפרנס ולדאוג לרווחתם שלחתם ושל בני משפחותיהם, למרות שאף הם שילמו במשך שנים רבות את דמי הביטוח הלאומי.

101. לחיזוק לכך, יש להווסף ולצין, כי בעקבות המשבר, ממשלה ישראלי פعلاה אף יותר לסייע לשכירים והתקינה תקנות לשעת חירום מיוחדות, שנועדו להקל עוד יותר על השכירים וליתן להם הטבות סוציאליות נוספות, שהבחן קיצור תקופת הזכאות לדמי האבטלה לשכירים ל- 6 חודשים בלבד, הענקות דמי האבטלה גם לעובדים היוצאים לחופשה ללא תשלום, וכאות לקבלת דמי אבטלה של חדש מרכז גם למגיסטים ותביעה עד לתחילת אפריל,

הארכת תקופת התשלום המרבית לדמי אבטלה למועדפים שמשמעותם להם תקופת דמי האבטלה בעת המשבר ועוד (כמפורט בתקנות שעת וירוט (נגי' הקורונה החדש) (הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה) תש"ף – 2020. בהמשך, הריבבה הממשלה את סל החטבות לשכירים כמפורט בתכנית הכלכלית שפורסמה ביום 30.3.2020, ובכללן תשלום מקדומות של עד 2,000 ₪ לפניו חוג חפסח, כפי שפורט לעיל.

102. הっふיה של כלל העצמאים מותעמת עד יותר שעיה שחקן קטן מהם העומדים בקריטריונים לקבלה דמי אבטלה בגין שגרה (על פי צו הביטוח הלאומי (סיווג מבודחים וכביעת מעבידים), תש"ב – 1972) מתוקף היוגם פריליסרים שייחסו העבודה שלהם לפי הגדרת הביטוח הלאומי מקיים יחש עובד ומעבד בניהם ובין מי שמשלם להם זכאים לאוון החטבות לשכירים, בעוד שכלל העצמאים האחרים, הנושאים בעיקר הנטול הכלכלי, ונמצאים במצב קשה כתוצאה המשבר וצוויח החרום שכפו עליהם לסגור את עסקיהם בעקבות כורחם באבחתה אחת, **מוצאים עצם מיזתמים לא כל מקור פרנסה שייהי בו לכלכל את עצם ואת משפחתם.**

103. החטבות שפורסמו על ידי הממשלה עברו קתילת העצמאים, למרבת הצער, לא נתנות מענה מיידי לעובדה שהעצמאים נותרו באחורה ובהואת הממשלה וצוויח החרום בעלי כל מקור פרנסה, זאת מעבר לנזקים האדריכלים שנגרמו להם בשל הוראת הממשלה לסגור את שעריו עסקיהם.

104. תשלום דמי אבטלה לשכירים בעקבות המשבר ומצב החרום מסתכם לפי נציגי האוצר בדיוני ועדות הכנסת עומד על-ב- 17 מיליארד ש"ח.

105. לעומתם, המענק שעתיד להינתן לעצמאים מסתכמים כולל להערכות העתרת בכ- 2.6-2.9 בלבך ואין בהן לפחות את הצורך בסיווג מיידי לעצמאים כמצאה אחר מקור פרנסה שייהי בו בכדי לככל את עצם ואת בני משפחותיהם.

106. לצד זאת, יש לציין את הרחבת החטבות הסוציאליות שניתנו גם לבני הגיל השלישי (מעל גיל 67), לעומתם העצמאים שאינם זכאים למענה מיידי בסוף חי ומוששי לצרכיהם ולפרנסתם.

107. לגבי כל האוכלוסיות נמצא מענה מתוך מנגנון הביטוח הלאומי:

א. לשכירים ניתן חליית

ב. למובלטים ניתנה הארכת דמי אבטלה

ג. לפנסיונרים ניתנו מענקים

ד. לנכים ניתנת הארכה אוטומטית של קצבאות

108. רק לעצמאים, במקום להכניסם תחת המטריה הביטוחית שאמורה להיות מוענקת לכל תושבי מדינת ישראל, נעשה ניסיון לבנות מגנון פיצויי וענקים שאינם קבועים בחקיקה, הליק מסורבל, ורצוף בשלים. מוצע המדינה מנשה בכל דרך להתנוור מהעובדים העצמאים, כאשר גם הוגר המיעץ למדינה בנושא זכויות סוציאליות, החוסד לביטוח לאומי, טוען בדיונים בכנסת כי יש לפצותם בדיק במו את השכירים, ולתת להם דמי אבטלה, וכמצואן בדו"ח הכנסת לעניין הקורונה שהוגש לעדת הקורונה.

109. הממציאות שאליה נקלעו העצמאים בעקבות המשבר ומצב החרום היא קשה וכאבת, ובמיוחד מזכם של העסקים הקטנים והבינוניים, אשר נמצאים בלב ליבו של המשק הישראלי והמתניעים את הכלכלת הישראלית ומהווים מטען צמיחה משמעותית למשק, לרבות ביצירות מקומות עבדה.

110. אין כל מקום להפלות לירעה את העצמאים והשפיריהם בעלי השכלה בחברות מעטיים, לעומתם השכירים ואחרים, וגם הם זוקרים נואשות לרשות ביטחון סוציאלית שייהי בה

בכדי ליתן מענה ولو חלקו למצב הקשה שאליו נקלעו ושנכחה עליהם בחוראת הממשלה וצווי החירות.

111. ראוי לציין, כי בית משפט כבר עמד בעבר על הוחובו כי מותן הטבות סוציאליות תיעשה בשוויון ובסבירות, וכי הרשות המינימלית חייבת לפעול בתתנו ללא שירות לבן, לא אפליה ועל טמץ קרייטוריונים שווים.

יפי עניין זה דבריה של כב' השופטת (דא) מי נאור בבג"ץ 1662/05 שוננה לי נ' מדינת ישראל, פורסם באתר הרשות השופטת, 09.3.09 (להלן: "עניין לוי"), כאמור:

"מאות ומדווד על הענקת מענקים הנינתיים מכספי ציבול, על חגורת הציבור" לקים את הכללים החלים בלבד כל על שיקול דעת מינחלי (זמיר הסמכות המינימלית, לעיל בעמ' 171). על חגורת הציבור לנוכח בסבירות, תוך הפעלת שיקולים עניינים ושוויניים. עד לכ' השופטת ה' או' :

"אין חולק, שהמדינה דاشית להעניק סופסידיות. כמו כן אין חולק, שהענקת סופסידיות צריכה לשדרת מטרה דואיה, שיש לממשלה עניין לתמוך בה... אך תמייחת צריכת להישאות גם על-פי עקרונות של סכירות ושוויון. הكريיטריונים להענקתה צריך שייהו לא רק גורמים עונייניים, אלא גם 'שוויון'... במתן סופסידיות לפועלים על-פי שיקולים, שאין להם בסיס צודק בנסיבות העניין... החלטת מתן הסופסידיה לפולוני ושילתה פאלמוני, כזרק כל החלטת של הרשות המינימלית חייבת בסבירות...". (בג"ץ 1992/92 חבלת נווה שוסטן בע"מ נ' שר האוצר, פ"ד מ"ז 680, 675 מ"ז(3) (1992)).

במסגרת השיקולים העונייניים נדושת הרשות המינימלית להתחשב "לא רק בנסיבות עובדיים", אלא גם בעקרונות וURLConnection. למשל בהיבטים של זכויות אדם, באינטרסים חברתיים וככליליות שוניים, וכיוצא באלה ("זמיר הסמכות המינימלית הכרך ב, תשנ"ו 741 (בג"ץ 9722/04 פולגת גינס בע"מ נ' ממשלת ישראל (לא פולשם, 7.12.2006 פסקה 13)". (פסקאות 65-64).

112. פסק הדין בעניין לוי דן, בין היתר, בהטבות הסוציאליות הנינתיות במסגרת סעיף 9(א) לחוק הביטוח הלאומי, ובכך שיש לחתן על בסיס צודק בנסיבות העניין ולאפליה. גם בעניין דן ניתנו הטעות סוציאליות לשכירים ולגמלאים, ואני כל מקום לאפליותם לעומת העמאים שאף הם נפגשו קשות מהמשבר וצווי החירות, ואיבדו באחת את מקור פרנסתם או לפחות חלק נכבד מהכנסתם בשל החגבלת המשמעותית של פעילותם בחוראת הממשלה וצווי החירות.

113. אמרת הדבר שהזכות לשוויון אינה מוחלטת, ויש נסיבות המכדייקות סטייה מעיקרונו השוויון על אף חשיבותו הרבה, בין השאר, על יסוד שיקולים תקציביים לגיטימיים. כאשר מדובר בחטבות כלכליות או סוציאליות, יש שיקולים עונייניים וrinterests כלכליים, מדיניים, סוציאליים וביחסוניים, יצדיקו סטייה מעיקרונו השוויון לטבות אחרים אינטראקטיבים. עם זאת, נכונים דברים אלו ביוםיהם רגילים ולהסדרים קבועים אך לא במקורה של מגפה עולמית בלתי צפופה, חריגה וקייזונית, חמורתה פעם ב- 100, כלשהו של ראש הממשלה בחצרותיו, ומשמעותה את כל הפעולות הכלכליות במטרה לשמר על חיי אדם מצב שלא קיים אף בתקופת מלחמה שישראל לצערנו מוגלת בה.

114. במצב חירום חוכחי אין להעדיף איש על רעהו, ויש לחלק את התקציב באופן שוויוני, ולא בדרך של איפה ואיפה. על מנת ליתן פתרון הולם לעצמאים במתן רשות

בietenzon סוציאלית בדומה לשכירים, יש מקום אף להגדיל את התקציב לשם מטרת געלת זו. מכל מקום, בוודאי שאין לעשות "משפט שלמה" ולהעדיין בן אחד על פני בן אחר.

הצדקה להענקת דמי אבטלה או רשות בietenzon סוציאלית אחרת לעצמאים בעת מצב החירום הנוכחי

115. עוד בימי שיגרה קיימת הצדקה חברתית וככלית להענק לעצמאים דמי אבטלה כפי שמקבלים העובדים השכירים (ראה למשל דוחת הכנסת והצעות החקיקה בעניין זה כפי שיפורט בהמשך). עמדה זו נשמעה עוד מימי הראשונים של הדינום שעסכו במתן דמי אבטלה בחוק הביטוח הלאומי, ובשנים האחרונות חולמים ומוגברים הקולות להצדקה לתיקון חוקה באופן שתעניק לעובדים העצמאים רשות בietenzon סוציאלית ודמי אבטלה כמו לעובדים השכירים.

116. ברור לכל כי לנוכח המצב במתקפת הקורונה, הטיעונים של המתנגדים למתן דמי אבטלה לעובדים עצמאים נסוגים בפני גודל המשבר ואינם עד רלוונטיים בעת הזאת.

117. ענף האבטלה בחוק נועד בעיקרו לאפשר מינימום של קיום בפועל לכל אותן אלו אשר נקלעו למצב של אבטלה, ולסייע להם לשוב ולחזור למגעל התעסוקה. עקרונות אלו נקבעים לגבי העובדים עצמאים כשם תקפים לגבי עובדים שבירים.

וראוី בתקשר זה לצין את הדברים שנאצרו מפי הנשיא (דאז) אי ברק בעניין סוציאלי היפים גם לעיניינו:

"בietenzon אבטלה הוא ביטוח סוציאלי. ככל ביטוח סוציאלי הוא בא לבטח בפני סיכון של חוסר בטיחון סוציאלי, הנגרם בשל הפסקה או עצום בחכשנה הכספית הרוגילה. הסיכון המבוטה בביטחון אבטלה הוא אובדן החשכיות בשל אבטלה. מטרתו של הביטוח הנינה הגנה על רמת חייו של המובלט (ראו מילו, "ביטחון אבטלה: ניתוח הדין המשפטי והצעות לתיקוני", משפטים יז, 214, 217 (תשמ"ח)). מיטוח האבטלה בא לאפשר לאדם, אשר נפלט ממגעל העבודה, להתקיים בכבוד עד שימצא מקום עבודה חדש (ראו דב'ע תשנו-140-02/המודד לביטוח לאומי - אוחנה, פ"י"ע כב, 34, 37; פרשת לונן, עמ' 334). הביטוח נועד גם לאפשר למוכטל פרק זמן סביר למגוא עבודה חילופית, ללא שיאlez להסתלים, מחמת היעדן הכספי, להצעת העבודה הראשונה (ראו יניב, "אבטלה בישראל -מושני יסוד", בטיחון סוציאלי 35, עמ' 13 (תש"ע)).

התכלית המוגנת ביסוד ביטוח אבטלה אינה מתיישבת עם הגישה, כי מי שהועסק מכוח הדין אינו מבוטח בביטחון אבטלה. הטעמים המונחים ביטוח ביטוח האבטלה חלים באותו מידת הון לעניין מי שitousוך מכוח הדין והן לעניין מי שitousוך שלא מכוח הדין. אכן, גם מי שitousוך מכוח הדין - כגון העותר לפניינו - איבד את מקוון מהירותו לאחר שנאלץ לעזוב את עבודתו; גם על רמת חייו שלו יש להனן; וגם על קיומו שלו בכבוד יש לשמו. האומן בו החלטת המעסיקה אינה לרבעני כלל לצורך בוגריה למי שאיבד את פרנסתו". (פסקה 12 לפסק דיןו של הנשיא (דאז) אי ברק).

118. התכלית שבסוזן הביטוח הסוציאלי ונען האבטלה תומכת בכך שגם עצמאים שאייבדו את מקוון פרנסתם בן לילה בשל החלטות הממשלה וצווי החירום יהיו זכאים לרשות בietenzon סוציאלית לדמי אבטלה ללא קשר להגדרותם כ"עובדים".

119. כפי שצוין לעיל, חלק קטן מהעצמאים שמוגדרים בצו הביטוח הלאומי (סיווג מבוטחים וקביעת מעמידים), תשל"ב – 1972, שבהם מורי דרך, מדריכים, מרצים ואمنים העומדים

בקרייטריוונים שבעצם זוכים, אך זוכים לקבל דמי אבטלה. מוטוקף כך שבין הגוף הממשלה להם קיימים יחסים עובדיים לפי חוקabitוח לאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995

120. עם זאת, רובם המוחלט של העצמאים אינם זוכים לקבל דמי אבטלה.

121. גם שכירים בעלי שליטה בחברות פרטיות רואים אותם כ"עצמאים" ובשל כך הם אינם זוכים לקבל דמי אבטלה (ראה: עב"ל (ארצ) 13-10-21264 עלי תיתני ני המוסד לביטוח לאומי (פורסם בנבו, 14.7.16) (להלן: "עגנון תיתני"); בל (ב"ש) 43037-10-17 רונית ווארטן המוסד לביטוח לאומי (פורסם בנבו, 29.3.18)).

122. אי הכללת העובך העצמאי בביטוח האבטלה אינה מוגנית מלאה וזכתה לדינום רבים בכנסת, בפסיכה ובספרות.

123. בפסק הדין בעב"ל 97/2018 המוסד לביטוח לאומי ני גראוסקובף, פ"ע ל' 97 (1999) מונה נשיא בית הדין הארץ לעובודה (דאז) סי אדר, את טעמי המונחים להעתקת דמי אבטלה גם לעצמאים, שלאה עיקרים: עובדים שכירים חשופים יותר לפגיעה עקב היעדר תעסוקה והיעדר האפשרות לחזור כספים, ולעתומתם לעצמאים אפשרויות לציבור משאבים שיוכלו לעזור להם להסתור בתקופות כלכליות קשות; קיים קושי לקבוע متى עצמאי נותר מחוסר עבודה – מובטל; קיים קושי להבחין בין שכרו של העצמאי להחזר השקעותיו בתברוח; קיים קושי להבחין בין תפקיד העצמאי כבעל שליטה בחברה לבין תפקידו כעובד; קיים חשש לניצול לרעה של שליטה העצמאית על שכרו ועל תנאי העסקתו.

124. כאמור של ר' קרת "דמי אבטלה לעצמאים ולדמות עצמאים" ביטחון סוציאלי 61 (2001), מעלה המחבר את אחד התיעונים נגד מתן דמי אבטלה לעצמאים בctrine כי עובך עצמאי בתפקיד הראש בסיכון גבוהצד סיכוי להצלחה כלכלית ואין להטיל על המדינה את האחריות לכך (בעמ' 172).

125. בפסק הדין (על) ((ארצ) 13-10-59047 רחל מודלסי ני המוסד לביטוח לאומי (פורסם בנבו, 20.1.15) (פסקה 15); עניין תיתני (פסקה 27)), צוין כי הטעמים לאי מתן דמי אבטלה לעצמאים נובעים משליטתו הכלכלית של העצמאי בעסקו ויכולתו לבכל את צעדיו בהתאם, למול העובך חסוך שנוהג ליחס לו טווח שליטה כלכלי מוגבל בהרבה בכל הנוגע למקורות פרנסה והערכתה של תקופת שפל

126. בדינוי הכנסת שעסקו בפרק ביטוח האבטלה שחווסף לחוק בשנת 1972, לאחר שהסתיממה בעבודת וועדה ציבוריית בנושא, נזונה האפשרות להעניק דמי אבטלה גם לעצמאים, אך אפשרות זו נדחתה בעיקר עקב הקשיים המעשיים להגדיר מתי העובך העצמאי יחשב למובטל.

127. השתלשות העניינים הנוגעת לדינוי הכנסת עוד במסגרת התקיון לחוק שהוסיף את פרק ביטוח האבטלה לחוק הביטוח הלאומי, שעסקו בשאלת האם להעניק דמי אבטלה גם לעצמאים, מתוך רשות בספרה של לילך לוריא, דיני עבודה ורוחה במאה העשרים ואחת (2013) (להלן: "לוריא"), בעמ' 247-248. ראוי להתעכ卜 בהקשר זה לדבריה של ח"כ לשעבר, שושנה ארבל-אלמנזוני זו"ל במחך הדינום, בומרה: "הסימוי שהם (עצמאים) יהינו מובטלים הוא כמעט אפסי [...] מכיון שהוא ביטוח לא נוראה לי שאלת שלא יזקקו לו לעולם ו策划ים לשלם ולהיכלל בו..." (цитוט המזכיר בספרה של לוריא, בעמ' 248). גם ח"כ (דאז) יהודה שורי זיל, סבר שיש למגנו מלכול מתן דמי אבטלה גם לעצמאים בניומיוק שהדבר יהווה מעסמה עליהם (שם).

128. מתקפת הקורונה הוכחית מגלה כי הנחת היסוד לכך כי הściוכו שהעובדים העצמאים לא יזקקו לדמי אבטלה התבגרה כמצוותית, וכן העובדים העצמאים זקוקים כמו אויר לנשימת רשות ביטחון סוציאלי בדמות מתן דמי אבטלה במיוחד במקרים חריגים וקיצוניים וב连云 צפויים כמו המשבר הנוכחי.

129. מכל מקום, כי עיקר הקשי שעליו הצביע המחוקק באי הכללת כל העצמאים כזכאים לקבالت דמי אבטלה הוא ב悍מזהה מתי ייחשבו כמובטלים (ראה גמ: לי米尔 "ביטה אבטלה: ניתנות הדין המצויה להצעות לתיקונו" משפטים יז(2) 214 (להלן: "ミル"), בעמ' 221).

130. לעניין הקשי להגדרת מתי ייחשב העובד העצמאי כמובטל, יש לומר, כי קשי זה נוגע גם לגבי חלק מהשכירים, שהגביהם לא ניתן לדעת אם בזמן שלהם רשומים כמובטלים חס מושתקים כשכירים (ראה: לילך לוריא, בעמ' 248; מילר, בעמ' 221).

131. ומה לגבי השכירים: האם הם יודעים מתי יצא לחלי"ת אבל עובד מהבית? דוקא אצל עצמאי שהעסק סגור הוודאות גוזלה יותר.

132. על כל פנים, בעת חירום, שבו שאינו מצויים בו ביום, שבו סגידת עסקיו העצמאים נשטה בהוראת הממשלה ועל פי צווי החירום, ניתן להיווכח בכך מהי העובדים העצמאים נפתחה סגירת שעריו עסקיות והפיקת למובטלים ומתי יחוור לפועלות, ובכן קשי זה אינו מתעורר בעניין דין.

133. גם טיעוני הנגד האחרים לחענקט דמי אבטלה לעצמאים אינם מתקיימים בעת הנוכחת.

134. אפשרויות העצמאים לככל צעדי עסקיהם כדי שיוכלו להסתדר בתקופות כלכליות קשות נוגעות למשברים עסקיים אישיים ולא למשבר חירום ללאומי וlobaliy שבסופה עליהם על פי הוראות הממשלה וצווי החירום. טיעון זה מתקשר גם לטיעון הנגד הנגע לנטילת העצמאי סיכון מראש לשם הצלחה כלכלית. סיכון זה החל במצב הדברים הרגיל, וביחי שגרה, שבו על כל עצמאי לככל את עניינו בהתאם. לא במצב חירום שנῆפה על העצמאי בעל כווחו על פי הוראות הממשלה וצווי החירום.

135. גם טיעון הנגד הנגע לחוש מפני הניצול לרעה של שליטות העצמאי על שכרו והנאי העוסקתו איינו חל בעת החירום הנוכחית, מאותה הסיבה שהזובר נכה על העצמאי בעל כווחו ובabhängig אחת, כך שלא היה לעצמאי כל תכנון מראש לכך, שבו הוא יכול היה כביכול לנצל זאת לרעה.

136. גם טיעוני הנגד האחרים ניתנים לפתרון. שכורו של העובד העצמאי יכול להינזר מדיווחיו האחוריים לרשויות המשפט. תפקיד העצמאי כבעל שליטה בחברה אינו משנה, משומם שגם שכיר בעל שליטה בחברה יוכל לקבל דמי אבטלה במסבר החירום, כפי שהמדינה מצויה בו כיום, מאותם הטעמים הנוגעים לעובדים העצמאים.

137. בעניין זה, ראוי להזכיר, את הדברים שנאמרו במאמרו של לי米尔, לפיהם **"גם עובדים אלה (העצמאים – ל.ד. ו. ג.א.) עלולים להיות נעדלי תעסוקה והשתכחות, ביחס בעותות של משבר כלכלי, וכן דומה כי גם הם לאיום להגנה חולמת במקורה של אבטלה, כמו זו הניתנת לעובדים שכיריים"** (AMILR, בעמ' 220), ולאחר מכן הצע לחריב את ביטוח האבטלה גם לעובדים העצמאים (שם, בעמ' 221).

138. לאורך השנים הועלו מספר הצעות חוק להרחבות מעגל מקבל דמי האבטלה גם לכל העצמאים (ראה: לוריא, בעמ' 249. האחורה שבחן היא של ח'יך מאיר כהן מלפני שניםטיים וחצי (הצעה חוקabitoh חלאומי (תיקון – דמי אבטלה לעצמאים), התשע"ח – 2017. בחצעת חוק זו צוינו בפירוש בדברי הדברים הבאים:

"הפליגתם של העצמאים ושלילת זכאותם לדמי אבטלה אינה מתיישבת עם תכליתו של החוק והעקרונות העומדים根基性 מנגנון תורת הביטחון הסוציאלי. ענף האבטלה בחוק הביטוח הלאומי נועד בעיקר לאפשר מינימום של קיום בגין כל אחד ואלה אשוו נקלעו למצב של אבטלה חיבורית המתאפשרת על פני תקופת של מספר חדשים ולשיטע להם לשוב למעגל העבודה. עקרונות אלה תקפים לגבי עובדים עצמאיים בשם שם תקפים לגבי עובדים שכיריים."

139. גם בדוח' הכנסת הودגשה החזקה הכלכלית להנחתה ביטוח אבטלה גם לעצמאים. בכך נטען זה הוכחה התומכה של העצמאים, ובכלל זה של העסקים הקטנים, כלכלת היישראליות ביצירות מקומיות עבודה. בצד זאת, צוין, כי ציבור העסקים הקטנים מואפין במידה בעיות עיקריות, ובחן דגשנות גובהה לתקופות מיתון ולמצבי חירום, ועקב כך, חוסר ביטחון תעסוקתי, יכולת פיננסית מוגבלת ועוד. בעיות אלה מביאות לכך שעסקים קטנים רבים אינם מתקיים לאורך זמן. לכן, כדי לעודד הקמת עסקים קטנים מהשיכון של סגירה כפיה בעמידה, יש להעניק להם סיוע בשני אופנים עיקריים: סיוע כלכלי שנועד לאפשר את פעילות העסק בדרך של מתן מענקים והלוואות, לצד ליווי בשיקום העסק. וכן סיוע שנוועד "לאפשר לבעלים לעמוד על הרגלים" ולהזור בנסיבות מוגבלות התעסוקה, בין שכיר ובין עצמאי. **סיוע כזה ניתן לתאזו גם במסגרת ביטוח אבטלה** (עמ' 6 לדוח' הכנסת).

140. ראוי לומר, כי מצב חחירום הנוכחי שבו הפכו עצמאים רבים למובטלים, לא נבע מכישלון עסקיו של העצמאים, אלא מקור חיצוני שנכפה על העצמאים פי הוראות המשנה וצווי החחירום, שבו נאלצו העצמאים לסגור את שעריו עסקיהם באבחה אחות ובהפתעה מוחלטת.

141. לא ניתן שבמצב החחירום הנוכחי שנכפה על העצמאים בעל מוחם, שבו איבדו העצמאים באחת את מקור פרנסתם, לא יקבלו העצמאים דמי אבטלה או רשות ביטחון סוציאלית אחרת.

142. סגירת העסקים ממשמעותה מניעת מקור פרנסה מיידי לקהילת העצמאים, מבלתי לאפשר להם זמי אבטלה או רשות ביטחון סוציאלית אחרות, כדי שיוכלו לדאוג לקיום וקיום משפחות, **הינה פגיעה אנושה בקהילת העצמאים ובלתי סבירה באופן קיומו**.

143. קהילת העצמאים, בעלי העסקים הקטנים ות宾וניים, משלמים דמי ביטוח למוטס לביטוח לאומי הגבוהים ממשמעותם מהעובד השכיר. מצבור כספים זה נדרש בעיקר לצורך בכדי להעניק לציבור העצמאים בישראל רשות ביטחון סוציאלית.

144. מתן דמי האבטלה לעצמאים נכון במיוחד בעת חרום שבאה אנו מצאים בעת, אשר נקבעה על העצמאים בעל פורחם ומהוראת המדינה וצווי החחירום.

145. כאן המקום להקדים ולהסביר לטענה שעלולה להיות, כי העצמאים אינם זכאים לדמי אבטלה בדומה לעודדים השכירים מכיוון שאינם משלמים במסגרת תשלומי הביטוח הלאומי תשלום עבור דמי אבטלה, כפי שמשלמים השכירים. טענה זו אינה מתיישבת עם העקרונות של חוק הביטוח הלאומי שמרתם לסת רשות ביטחון סוציאלי לכל תושבי המדינה ללא קשר לתשלומים המשולמים על ידם או זהותם. עיקרונו הביטוח הלאומי הוא עיקרונו שוויוני המנתק את הקשר בין התשלומים, והחומר והיקפו לבני חוכאות, אשר נקבע על פי הצורך הסוציאלי. והוא בדיקת ההבדל חמוץ בין ביתוח רגיל לבנק ביטוח לאומי. במשך שנים העצמאים ממנים מכיספם את זכאי הביטוח הלאומי האחרים. לכן, עומדת להם הזכות לדרוש מתן דמי אבטלה או רשות ביטחון סוציאלית אחרת, על אף שלא הופרש על יוסט לכוארה מרכיב המכוניה וממי אבטלה מזמן הכספיים ששילמו לביטוח הלאומי.

146. בדוח' הכנסת, מובאים דברים ברורים מדועים את הטענה הזה על הסף ומוכיחים את טענת העותרת בעניין זה, וכי עליה באופן מפורש כי העצמאים הם האלה אשר ממנים בעיקר את דמי האבטלה של החכירים, חיות והכספיים המינויים לכך והנガברים מתשלומי דמי האבטלה של השכירים אינם מספיקים ויש צורך לקחת כספים שעולמו על ידי העצמאים לצורך כך. בסופו של דבר, גם המדינה נאלצה להסכים כי דמי האבטלה ממוננים שלא על ידי כספים המשולמים על ידי השכירים כדמי האבטלה. מכאן שאין כל החזקה להפליט ציבור העצמאים רק לציבור השכירים המשלים את התשלומים עבור דמי האבטלה.

ראוי אפוא להציג את הדברים בעניין זה מトוך ז"ח הכנסת כלשונם, כאמור:

"הבחנה נוספת שנעשית בין שכילים ובין עצמאים בקשר של ביטוח אבטלה היא בשאלת המימון. הסכום שכל אדם משלם למוסד לביטוח לאומי הוא בעצם סך התשלומיים שלו לענפים השונים של המוסד לביטוח לאומי. כמובן, התשלום למוסד לביטוח לאומי אינו מקנה זכאות גורפת לכלל שירותי המוסד, אלא על-פי ענפי הביטוח שככללים בתשלום. על-פי חוק הביטוח הלאומי, בתשלום של עצמאים למוסד לביטוח לאומי לא נכלל תשלום לענף אבטלה. עם הקמת ענף האבטלה במוסד לביטוח לאומי (בראשית שנות ה- 50) חוחל בגביה דמי ביטוח מעובדים שכירים. בשלוש השנים הראשונות נזכו דמי הביטוח בלבד לאפשרות לקבל דמי אבטלה, כדי לעבור סכום בסך שיאפשר את הפעלת הענף. בקשר זה נשמעת הטענה שמכיוון שהעצמאים לא נכללו בביטוח האבטלה הם לא נדרשו לשלם דמי ביטוח, ולכן אם יש כוונה לחייב את מיטח האבטלה גם על עצמאים, עליהם לחשתוף צכירות סכום זה, ורק לאחר מכן יוכל לחשתוף בביטוח. צכירות קרו בטיסת לא מספקת בעת הקמת הענף וההפתחות שנעשו במהלך השנים בדמי הביטוח שככללים משלמים הביאו לנידיעון הנאמץ ביותר ממילאך ש"ח בענף האבטלה של המוסד לביטוח לאומי. כדי לאפשר את המשך מימן ענף האבטלה נעשו במהלך השנים קיוצים שונים בתשלומיים וונשא שימוש בכפסים מעוניים אחרים, פחות וירעוניים, של המוסד לביטוח לאומי. כיוון שהעצמאים משלמים לרוב ענפי הביטוח הלאומי (לכל הענפים פרט לענף אבטלה וחכיות לעובדים נפשית גול ובפרק תאגידי), הרי לטענותם כבר ביום הם משתתפים בעקבין ובאופן חלקי במימון ענף אבטלה, ולכן אין לשול מהם לחולוטן את הזכות לקבל דמי אבטלה בטענה שלא השתתפו במימון. עם זאת, ממשיך האוצר נסרי כי לרוב ענפי המוסד לביטוח לאומי הם גירעוניים, וחלק ניכר מהתקציב השוטף של המוסד מגע מהשתתפות המדינה, אין ממש בטענה כי העצמאים משתתפים במימון ענף האבטלה."

קיימות סמכות בחוק הביטוח הלאומי לאפשר לעובדים העצמאים לקבל דמי אבטלה או רשות ביטחון סוציאלית אחרת.

147. העותרת אינה מבקשת ליתן לעובדים העצמאים את מה שאסור בחוק או להניא לשינוי חוקים בעקבות מצב החירות.

148. כבר בחוק הביטוח הלאומי ניתן לאפשר לעצמאים (ולשכירים בעלי שליטה בחברות) **קבלת דמי אבטלה או רשות ביטחון סוציאלית אחרת.**

149. סעיף 9(א) לחוק מאפשר למוסד הביטוח הלאומי בהסכמה הממשלה, לחתם בשם הממשלה, שלא בדרך קבוע, לכל תושבי המדינה, או לסוגים מהם, הabytes סוציאליות שאין ניתנות לפי חוק הביטוח הלאומי.

150. כמובן שהחוק יהיה עיר למכבים שביהם עולה צורך ליתן הabytes סוציאליות שאין ניתנות בחוק הביטוח הלאומי ואף מנוגדות לו.

151. השימוש בסעיף זה, עליה במיוחד בעלות חירות כמו במצב החירות הנוכחי, שכהה על העצמאים לסתור את שערי עסקיהם או להגביל משמעותית את פעילותם בהוראות הממשלה וצווי החרום.

152. גם כבוד בית משפט נכבד זה בעניין לוי, קבוע כי יש סמכות למוסד לביטוח הלאומי ולממשלה לקבוע הabytes סוציאליות למי שזוקק לכך בהתאם לסעיף 9(א) לחוק.

153. אם כבוד בית משפט זה קבע את הדברים במילוי שגורה, יש ליתן להרחיב וליתן חטבות סוציאליות על אחوات וכמה וכמה בתקופות מסוimer וחוירום, כמו במשבר הקורונה הנוכחי.

154. ניתן להתרשם עדר, כי סעיף 9(א) לחוק יכול להינטע לכל תושב מדינה ולכל סוג העובדים במדינת, וכי נקבע במפורש כי סעיף זה נועד ליתן הפטות סוציאליות שאינן ניתנות לפי חוק הביטוח הלאומי או כל חוק אחר.

155. כאמור סעיף 9 (א) לחוק נועד על מנת לתת מענה זמני (לא קבוע) באשר אין כל חוק אחר אשר מעניק רשות ביטחון סוציאלי, והדבר נדרש החלפתו למעשה לתהו.

156. אם לא יעשה שימוש בסעיף זה לצורך מתן רשות ביטחון סוציאלית לעובדים העצמאים שאיננה ניתנת בשום חוק בעת החירום הנוכחי, החריגת באופן קיצוני, אימתי יעשה בו שימוש? אם לא יעשה בה שימוש בעת ייחפה סעיף 9(א) לחוק כאות מהה בספר החוקים.

157. אם לא די בכך, הרי שגם במסגרת סעיפים 6 ו- 6א לחוק, יכול שר העבודה והרווחה, באישור וועדת העבודה והרווחה, להרחיב את התמורת מי ייחשב כ"עובד" על פי החוק, ובמסגרת זאת לקבוע כי עצמאים ייחשבו כ"עובדים" לקבלת דמי האבטלה לתקופת קצובה.

158. כמו כן, בסעיף 15 לחוק, הנמצא בפרק דמי האבטלה, נקבע בצוותה מפורשת כי שר העבודה והרווחה, בהתאםו, שර האוצר ובאישור וועדת העבודה והרווחה, רשאי להרחיב את חוג המבוטחים לעניין קבלת דמי האבטלה.

159. הינה אפוא כבר בחוק הקיים ישנו סעיפים ספציפיים המאפשרים את הרחבת מקבלי דמי האבטלה גם לעצמאים.

160. על פי עקרונות הביטוח הלאומי, ובכלל זה החקלאות המשפטית שנקבעה מפני הנשיא (DAO) או ברק בעניין סורי, גם עצמאים שאיבדו את מקור פרנסתם או את מרבית הכנסתם בעקבות החלטת הממשלה והוציאו צווי החירום, דבר שכפה עליהם לסגור את עסקיהם ועל כורחם או להגביל את פעילותם באופן ממשוני, וכמובן לרשות ביטחון סוציאלי, בדיק שזבאים השכירים. לשם כך נועד חוק הביטוח הלאומי כפי שנקבעה בהלכה המשפטית, וזאת ללא קשר להגדרת כ"עובדים".

161. לא כדאי אייפשר החוק למשלה בלבד בחוק הביטוח הלאומי להרחיב את מעגל הזכאים לרשות ביטחון סוציאלי. החוק ראה לנגד עניינו מצבי חירום מעין אלה שייידרשו להתאמות הזכאים למtan רשות ביטחון סוציאליות שלא נקבעו בחוק בתקופות מסוimer.

162. העצמאים זוקקים לרשות ביטחון סוציאלית במצב החירום הנוכחי כמו אויר לנשימה, ועל מוסדות המדינה להירותם לכך בأfon חמידי.

163. יודגש, כי במצב החירום הנוכחי, שבו עסקים רבים נמצאים בשעתם הקשה ועל סף קriseה כלכלית, הרי שסמכות הרשות המונפקת למוסד לביטוח הלאומי, לשר העבודה והרווחה ולמשלה ליתן לעצמאים רשות ביטחון סוציאלית הופכת לסמכות שבחובה, ואיל הפעלת הסמכות נחשבת לבטני סבירה באורת קיצוני (חוואר למשל: בג"ץ 3094/93 התנעה למען איבות השלטון בישראל נ ממשלה יישראל, פ"ז מז(5) 404 (להלן: "ענין דין דריין") בעמ' 421 ו- 424. וראה גם: בג"ץ 1067/08 עמותה "גער בחילכת" נ משרד החינוך (פורסמת באתר הרשות השופטת (DAO) א' לוי); בג"ץ 2366/05 אלנבראי נ' ראש המטה הכללי (פורסמת באתר הרשות השופטת, 08.08.2029 (פסקה 31)).

164. כבוד בית משפט זה העד לא פעם על חובת הרשות המנהלית להפעיל את סמכויותיה שניתנו לה כדי, וכי אי הפעלת הסמכות יש בה בכי למעול בתפקידו הציבורי.

וכדברי כב' הנשיא (DAO) מ' שמגר בברג'ץ 297/82 ברג'ר נ' שר הפנים, פ"ז לז(3) 29 (1983), בעמ' 46, כאמור:

"בעל הסמכות עלול להיחשב למי שחווטא לחובתו, אם הוא מותיר את הסמכות, שהוקנעה לו, כאמור שאנו לה הופcin במובן זה, שאנו נוון דעתו עליה מטופ ועד רע".

וראה גם: בג"ץ 83/653 מבע בע"מ כי סגן נציג מס הכנסה, פ"ד לט(3) 29 (1985), בעמ' 35-36.

165. הימנעות ממtan ומfi אבטלה לעצמאים, או הימנעות ממtan תשלומיים סוציאליים אחרים, החוממת לתשלומיים שניתנים לשכירים, מהותת החלטת בלתי סבירה באורת קיינגי ובלתי מידתית, וחפלייה לרעה של העצמאים באופן פסול.

166. עניין זה מקבל משנה תוקף ביתר שאת, שעה שהממשלה פעולה בעקבות המשבר וננתנה הטבות סוציאליות לשכירים, שבחן קיצור תקופת הזכאות לדמי האבטלה והטבות סוציאליות נוספות שניטנו לחס בסוגות תקנות שעת תירום (נגיף הקורונה החדש) (הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה) תש"ף – 2020 ובתוכננות הכלכליות שפורסמה ביום 30.3.2020. כך נהגה הממשלה ממtan הטבות סוציאליות בעקבות המשבר גם בנוגע לבני הגיל השלישי כאמור לעיל.

167. כל זאת מעיד כי החוק מקנה בידי הממשלה אפשרות להרחיב את מעגל הזכאים אף בניגוד לאמור בחוק.

168. הימנעות הממשלה לפועל בזומה לכך גם לגבי העובדים העצמאים תהווה פגיעה חמורה בעיקורו השוויון בתפקיד פסולה (כפי שצוין כבר קודם). הרי אין הבדל בין אותם שכירים שאייבדו את מקור פרנסתם בעקבות המשבר וחלק קטן מהתעסוקה הוזכים לקבלת דמי אבטלה, לבין כלל העצמאים האחרים. בשני המקרים חייבות הממשלה לפעול בהתאם לסמפוניותה ולהזניאים את המצב החזקי גם לעצמאים.

169. למעשה, מצבם של העצמאים אף גורע יותר מ对照检查ם של השכירים, זאת משום שמעבר לאיבוד מקור הפרנסה או איבוד מרבית ההכנסה בעקבות הגבלת הפעילות המשמעותית, על העצמאים לשלם עוד הוצאות ותשלומיים נוספים ולשאת בהתחייבותם רבות שביניהם תשלום שכר עבודה, הפקודות סוציאליות, תשומי שכירות, תשלומי לטפקים ועוד, ונגרמו להם גם נזקים אדירים רבים במלאי וכו'.

170. לגבי השכירים (ואף לגבי לבני הגיל השלישי) פעולה המדינה באופן מיידי וחריפה להם את סל התשלומיים הסוציאליים. עלות סל זה מוערכת בכ- 17 מיליארד.

171. לעומת זאת, עלות התשלומיים בפועל שעתידות להיותם לעצמאים מסתכמת כולה - 2.6- 9.2 בבלבד, זאת כאשר העצמאים מעבר לאיבוד מקור הפרנסה או ההפחתה רבה מאוד של הכנסה בשל הגבלות הפעולות המשמעותית של עסקים, נושאים גם בהוצאות ותשלומיים רבים אחרים, ובהתחייבויות רבות אחרות, ובכללם תשומי שכירות, ונגרמו להם נזקים אדירים לעסקיהם בשל הפסיקת/הגבלת הפעולות.

172. כפי שצוין עוד קודם, הבעיות הכלכליות שעתידות להינתן לעצמאים אין יכולות להוות פתרון מיידי לביעית איבוד מקור הפרנסה או ההפחתה במידה רבה מזו בעקבות ההוראות הכספיות של הממשלה וצווי חירום, ומתחייב ליתן לעצמאים רשות ביטחון סוציאלית שבו הם יוכלו "לעמוד על הרגליות" ולבלבל את עצםם ואת משפחתם בשעתם הקשה. שכן קרייסת העסקים מהויה סכנה של ממש למצח ישראלי, אם העסקים הקטנים לא יוכל לחזור לפעולות, אזי למאות אלפי עובדים לא יהיו מקומות העבודה לשוב אליהם, המשק כולה יכנס למיתון עמוק.

שיקולי צדק בהושטת סעד לעצמאים לקבלות רשות ביטחון סוציאלית ומנגנון פיצוי לנזקיהם כתוצאה מהמשבר וצווי החירות

173. הבסיס המרכזי העומד מאחורי הושטת העצמאים בעתיות חיצונית לבג"ץ הוא "צדקה", ויש לבחוד בית משפט זה סמכות ליתן "סעד מן הצדקה" אף במקרים שאין הדבר מתיישב עם הדיין (ראה למשל דנ"א 2401/95 רותי נחמני נ' דניאל נחמני, פ"ד (4) 661, ובמיוחד עדותיהם של השופטים איי גולדבורג ויטירקל). יש לומר שם הושטת סעד מן הצדקה אף שהחליך שם לא היה הליך בג"ץ).

174. חתירה לצדק אינה מטרה ארכאית, אלא מזוזה עיקרון יסוד של מוסד שלטוני במדינה דמוקרטיבית (ראה: סעיף 6 לחוק יסוד: השפיטה; אי' ברק "על תפkidיו כשפיטה" משפט וממשל ז' (2004), עמ' 38, 44 ו-52; ע' פרוש "מקומם של שיקולי צדק בפסקה של בית משפט הגבוח לצדק" עיינוי משפט ג' 458 (1998); שמע בין אחיכם ושפיטתם צדק בין-איש ובין-אחיו ובין-גדרו (דברים א, ט"ז); "צדקה צדק תרוץ" (דברים ט"ז, כ').

"**משפט הוא משפט אם הוא משפט צדק. אך נאמר 'צדקה צדק תרוץ'.**
למה כתוב תרוץ? כי הצדקה מורה ואתה תרוץ ותרוץ אתה תרוץ ולא תוכל להשים. אני גורש אהורת, ולעולם מצאתך שצדקה הואathi בתיישג י"ז, אם אתה רק רצעת בלב שלם להשים, לפעמים אפילו על חשבון קידושת הפלדצ'ולה, שביעני אינה אלא אמצעי להשתנת משפט צדק ולא מטרה בפני עצמה."

(动员 "דברים שאמר השופט ברנווֹן ביום שנפרד מכחונת שופט" משפטים ח' 3, 5 (תשלי"ז)).

175. חובת הצדקה היא שיננת מענה הולם למצוקות העצמאים ולעבده שרביהם מהם איבדו את מקור פרנסתם וربים אחרים זוכים אך לחכמתה מועטה ביותר בעקבות הגבלת פעילותם המשמעותית שנכפתה עליהם בהוראת הממשלה וצווי החירות.

176. חובת הצדקה מחייבת כי תינגן לעצמאים (ולשכירים בעלי שליטה בחברות מעטיים) רשות ביטחון סוציאלית כדי שיתיה בידה ליתן מענה לפצל את עצם ואת משפחתו. נוכנים הדברים במילויו ערב חוג החירות הקרב ובה.

177. חובת הצדקה מחייבת גם מתן מענה לעצמאים בקביעת מנגנון פיצוי ושיפוי באמצעות קרן תשלומים דומה לתקנות מס רכוש וקרן פיצויים.

היקף הביקורת השיפוטית

178. בית המשפט כבר עמד על כך שיש בידו סמכות להפעיל ביקורת שיפוטית על הרשות המנהלית גם באשר למטען הטבות ותשלים סוציאליים ובפרט בוג�ו לטעוף (א) לחוק, וזאת על פי אותם מבחנים שנקבעו באשר להפעלת הביקורת השיפוטית של הרשות המנהלית על הפעלת סמכותן.

179. הבחינה של כל אקט מינחלי כפופה לחובת השוויון. "הפרת השוויון יכולה להוביל למסירת האקט המינחלי" (ראו עניין מזר, לעיל עמ' 554; עניין שניאר, לעיל עמ' 607). כלל הוא כי על הרשות המינימלית לקחת בחשבון את עקרון השוויון, לתת לו את המשקל הוראי, ולהפעיל את סמכותה באופן שאינו מפלה. על הרשות לכוון את דעתה ומעשהיה לקידום השוויון (יצחק זמיר ומשת סובל "השוויון בפניו" משפט וממשל ה' 197, 1999))." (עניין לוי, פסקה 69).

180. בעניין לוי קבע בית המשפט הנכבד כי הוא יפעיל את הביקורת הציבורית שלו כנגד המוסד לביטוח הלאומי וגם כנגד הממשלה, וזאת מושם שמדובר לביטוח לאומי הינו "תאגידי ציבורי" (ראו סעיף 8(א) לחוק הביטוח הלאומי; יצחק זמיר הסמבות המינימלית 381 נברך).

א, תשנ"ו) (להלן: **זמי הרשות המינימלית**). בהתאם ציבורי מלהו המוסד לביטוח לאומי חלק מן המינימל הציבורי הבפוך ל嬖יקות שיפוטית מלאה כמו כל רשות מינימלית (זמי הרשות המינימלית, לעיל בעמ' 277, 381, 400)."⁶⁴ (סעיף 64 לפסק זהין).

181. בנוסף, עמד בית המשפט בעניין לוי גם לעניין היקף הביקורת וקבע כי:

"**היקף הביקורת אינו משתרע רק על אומן הפעלת הסכם הניזיונות על ידי הרשות השלטונית, אלא גם על ביציקת תוכנו של ההסכם** (ראו בג"ץ 516/86 שהינו נ' בית הדין הארצי לעובדה, פ"ז מו(1) 146, 143) (להלן: עניין שניין); **עב"ל 1248/00 ישפר נ' המוסד לביטוח לאומי,** פ"ז'ע לט 216, 212 (2003) (להלן: עניין ישכרי); **עב"ל 1533/02 איילון נ' המוסד לביטוח לאומי** (לא פורסם, 3.3.2005) (להלן: עניין איילון). **הסכם הניזיונות מלהו החק ממעורבת מסועמת של מענקים הניתנים על ידי המינימל הציבורי לצרכיס כלכליים וחברתיים שונים** (ראו זמי הרשות המינימלית, לעיל בעמ' 169). מאחר ומודבר על הענקת מענקים הניתנים מכיספי ציבור, על הוגו הציבורי "לקים את הכללים החלים בודך כל על שיקול דעת מינימלי" (זמי הרשות המינימלית, לעיל בעמ' 171). על הוגו הציבורי להנוג בנסיבות, תוך הפעלת שיקולים ענייניים ושוויניים. עמד על בן השופט ת' או? :

"אין חולק, שהמדינה רשאית להעניק סובסידיות. כמו כן אין חולק, שהענקת סובסידיות צריכה לשוטרת מטרת רואייה, שיש למדרינה עניין לתרום בה... אך תמיינה צריכה להיעשות גם על-פי עקרונות של סבירות ושוויון. הקriterיוונים להענקתה צריכים שייחוו לא רק ברורים וענייניים, אלא גם 'שוויים...' במתן סובסידיות חייבת חייבת תושבות לפעול ללא שירות לב, ללא אפליה לא פועל על-פי שיקולים, שאין להם ביטוס מצד גנסיבות העניין... החלטתה למתן הסובסידיה לפולני ושלילתה מאלמוני, כדוגמת החלטת הרשות המינימלית חייבת בסביבות...". (בג"ץ 1992/92 חברה נוה שוסטר בע"מ נ' שר האוצר, פ"ז מו(3) 680, 675 (1992)).

במסגרת השיקולים הענייניים נדרש הרשות המינימלית להתחשב "לא רק בנסיבות עובדיים, אלא גם בעקרונות וערפחים. למשל בהיבטים של זכויות אדם, באינטרסים חברתיים וככלליים שונים, וביצוא אלה (ו' זמי הרשות המינימלית (נכ"ז ב, תשנ"ו) 174) (בג"ץ 9722/04 (נובמבר 2006, 7.12.2006 בפסקה 13))." (פסקוות 65-64).

182. בית המשפט הנכבד קבע בבירור כי הוא יפעיל את הביקורת השיפוטית על פי "עקרונות של סבירות ושוויון" כאשר הרשות קובעת "מתן סובסידיות". במסגרת זאת, קבע בית המשפט כי הרשות המינימלית חייבת לפעול ללא שירות לב, ללא אפליה, ולא שיקולים שאין להם כל ביטוס מצד גנסיבות העניין.

183. במקרה הנדון המדינה לא נתנה כל הסבר מדוע להעניק לעובדים השכירים רשות ביטחון סוציאלי שלא ניתנה להם בחוק ולא לעשות כן גם לעובדים העמאים.

184. בית המשפט הנכבד קבע כי החלטה למתן הסובסידיה לפולני ושלילתה מאלמוני חייבת להיות מבוססת וצדוקת בנסיבות העניין. כפי שנאמר רבות בעתרה זאת אין כל בסיס ואין כל סבירות בהפליה.

185. על כן, מבקשת העותרת מכבוד בית משפט זה לקבל את הסעדים המבוקשים ברישא העתירה, ולהורות לשדר העבודה והרשותה לקבוע בצו או בתקנות או הוראות מקבילות גם לעצמאים בנוסחת הבא:

תקנות הביטוח הלאומי (נגיף הקורונה החדש - דמי אבטלה לעצמאים), התש"ף – 2020

בתקוף סמכותי לפי סעיפים, 6, 6א, 9 (א) ו-159 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), תשכ"ה – 1995 (להלן – חוק הביטוחלאומי, ובאישור ועדת העבודה והרווחה, אני מתקין תקנות אלה:

1. "התקופה הקובעת" – התקופה שמיoms כי באדר התש"ף (22 במרץ 2020) ועד יום ח' בסיוון התש"ף (31 במאי 2020).

"עובד עצמאי" – מהגדתו בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי, ולרובות בעל שליטה בחברת מעטים.

"מגוטה" – מהגדתו בסעיף 158 לחוק הביטוח הלאומי.

"תקנות שעת חירום" – תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – הגבלת פעילות), התש"ף – 2020

2. בתקופה הקובעת יחשב עובד עצמאי כمبرוכו לעניין זכאותו לדמי אבטלה.

3. לעניין סעיף 166 (ד) יראו بما שהוגבלה פעילותו לפי תקנות שעת חירום כדי שהייתו הצדקה להפסקת פעילותו.

186. לחייבן, מבוקש מכבוד בית המשפט להורות למשילה לנשח בנוסח לעיל תקנות שעת חירום לפי סעיף 39 לחוק יסוד הממשלה, כפי שנעשה גם לעובדים השכירים בתקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש) (הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה) תש"ף – 2020.

סוף דבר

187. לאור כל המקובל לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן צו כאמור ברישא עתירה זו.

188. מציב תצהיר נציג העותרת, נשיא לשכת יועצי מס, יועץ המס, מרIRON גינדי, לתמיכת באמור בעתירה זו.

189. כמו כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המש��בים בחוזאות משפט ושכ"ט ע"ז בצוותם מע"מ כחוק.

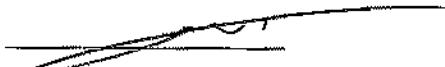
לפאוֹר דָּעַ, עֲרֵיְד (אֶדְרִיכֵל)
ב"כ העותרת

טסי אַרְ-חַכּוֹן, עֲרֵיְד
ב"כ העותרת

תצליר

אני החר"מ, ירון גינדי, ת.ז. 240444220, לאחר שהזהרתי כי עלי לומר אמת וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזאת בכתב כדלקמן:

1. חנני עושה תצהירי זה לתמיכה בעטירה ולאימות האמור בה.
2. חנני משמש כನשיא לשכת יועצי המס בישראל ע.ר. 580029502
3. העובדות המפורטות בעטירה הן במידיעתי האישי.
4. זהושמי ולהלן חותמיות ותומן תצהירי זה אמת.

חותמת המצהיר

אישור

חנני מאשר בזאת כי ביום 2.4.2020 הופיע לפני ר' אר-ככ, עו"ד
בלבך, מר ירון גינדי, בעל תעודה זהות מס' 240444220, ולאחר
שהזהר כי עליו להצהיר את האמת בלבד וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא
יעשה כן, אישר את נכונות הצהרתנו הנילוחית וחתם עליה בפמי.

תובח-שילוח, ערוץ-דין-טכניון BLB

אורן שילוח, עו"ד-דין-טכניון LLB

מליל שילוח, ערוץ-דין-טכניון LLB, MBA, MSc

לאנדי דין, עו"ד-דין-טכניון LLB, LLM, MSc

אלילנה רותם, ערוץ-דין-טכניון LLB, M.A., MSc

טanny פוקס-גפטמן, ערוץ-דין-טכניון LLB, LLM, BA

אורן פרויס, עו"ד-דין LLB

החליל אשלין, ערוץ-דין-טכניון LLB

טני או"ד-תבוחן, עו"ד-דין LLB

סיג' פל אניב (מוסים) :

במשרדי ד"ר אל. שילוח ושות', תל-אביב

יעזאים :

(ברזיל) ליאולו שטרנברג, עו"ד-דין, LLM

MBA University of Rio de Janeiro

(ישראל) אילית השור מיכאל, ערוץ-דין, LLB

23/03/2020, חיפה,

לכבוד :
ראש הממשלה, מ"ר בנימין נתניהו
ومמשלה ישראל
קריית בן גוריון
ירושלים

לכבוד :
שר החוץ, מ"ר משה כחלון
רחל קפלן 1
ירושלים

בזוא"ל ובסקס : 02-5605000

בזוא"ל ובסקס : 02-5695335

בזוא"ל ובסקס : 02-5085555

בזוא"ל ובסקס : 02-6519122

לכבוד :
שר היערכות, הרווחה והשירותים הציבוריים, מ"ר אופיר אקוניס
רחל קפלן 2
ירושלים

לכבוד :
מנכ"ל החוסד לביטוח לאומי, מ"ר מאיר שפיגל
רחל שמעון בן שטח 4
ירושלים

א.ג.,

הندון : קבלת דמי אבטלה לעצמאים ולשכירות בעלי שליטה בחברה

בשם מרשותי, לשכת ייצאי המס בישראל, תורני להזכירך ולפנות אליכם כדלהלן :

1. החלטות הממשלה צוות החלטות המורדים על הגבלה משפטית ביותר של המשק הימראלי, והנכלת תנועת התושבים מחווק פגיעה קשה בזכויות יסוד (חופש העצמה וכבוד האדם). חקלות וצוותם אלו כפוי על קוחלת העצמאים לטזר את עסוקיהם בעל כורחם ובבלתי שגין לחם כל אפשרות לעול אחרה. בשל כך, איבדו העצמאים בן לילה את מקור פריטותם. לכן הם זכאים לרשת מיטחון סוציאלי, בזיהוק במיפוי שופאים השכידים.
  2. חוק הביטוח הלאומי נועד לבדוק לשם מתן "רשת ביטחון סוציאלית" לכל תושבי ישראל, וזאת בלא קשר להגדרת "יעובדים", כפי שגים נקבע בתקלה חמשפה מפי הנשיא (ראז) אי ברק בעניין סדרתי. מכאן שבס עצמאים שאיבדו את מקור פרנסתם בעקבות החלטת הממשלה וחילאה צויחירות זכאים לבקש סוציאלי באמצעו מתן דמי אבטלה או תשלום טוציאליים סוציאליים אחרים שייקבעו במילויוレスון.
  3. על פי פיסומים באמצעי התקשורות, מטענו ראש הממשלה באים ג', 24.3.2020, להזכיר על מנת הטעות לאזרחי ישראל בעקבות משבר הקורונה. מושתני ציבוריש כי ממשלה ישראל תפעל על פי הטמאות שנימננה לח חוק חבילת הלאומי (נוסח משולב), תשנ"ה-19965 ומל'ך: "חוק הביטוח הלאומי" או "החוק" (בסעיפים 6, 6, 9(א) או 159, ותקבע כי גם עצמאים זכאים לדמי אבטלה" ואו לחשלמים טוציאליים מיזוהים שלא הוגזו בחוק לצורך מתן רשות ביטחון סוציאלי נזקה תזרום למקור פרנסתם הקודם או מזיאת מקור פרנסה חלופה.
  4. הימנעות מתן דמי אבטלה לעצמאים על סעיף 159 לחוק, או חימנעות ממון תשלום טוציאליים על פי סעיף 9(א) או על פי סעיף 6 – 6 לא חוק, הוזמנים לחשומים שנייניות לשכירים, תחווה החלטה בלוני סבירה באורת קיצוני ובלוני מודתית, והפליה לרעת של העצמאים באופן פטול.
- לזהו הימנעות לשבאות של העצמאים לרשות ביטחון סוציאלי בזיהוק לשכירים:
5. בימים אלה ממש המשק בישראל מצוי בהגבלה פעילות משפטית נוספת בעקבות משבר הקורונה והפוך את המדינה והעולם.
  6. חבלת הפעולות נעשתה תחילתה בחוראת ראש הממשלה על פי החלטות משרד הבריאות, ועתה החבלת נעשית באמצעות התקנות שעת חירום (גגית הקורונה החדש – חבלת פעילות), התש"ף – 2020.
  7. ב顿ז כך, חוכרו בזו על חבלת פרק ד' לחוק לפי חוק שירות ציבור בשעת חירום, התשכ"ז – 1967.
  8. כتوزאה מהמשבר החמור במדינה בעקבות מגפת הקורונה וחוראות ראש הממשלה שמעוונות עתה בתקנות שעת חירום, נאלכו עצמאים ובסם בעל כורחם לאגור את שער עסוקיהם ולהסתגר בתים עם משפחותיהם.
  9. נטון הדבר גם לשכירים בעלי שליטה בחברות, שאלו אף חס להסתגר בתים עם משפחותיהם בעקבות סיגרת חברותיהם.

10. יתרה מכך, צווי חחירותים מטילים הגבלה משמעותית על תנועת התושבים, שהיא מתטלת טר בפועל, ובכך גורמו לפגיעה קשה אף יותר בקהילה העצמאית.
11. סגירת עסקים החברות והగבלת התנועה מעו אפוא באחוזה אחת ולא כל הכמה מוקדמת לכך.
12. בעקבות זאת, נגרמו לעסקים ולחברות הפזדים עצומים, לרבות במלאי, בתשלומים שוטפים לספקים ובבעלי שירותים, בתשלום שכירות, בכספיים והיטלים, בחשבנות שוים ועוד.
13. אם לא די בכך, נאלצו עצמאים וشبויים בעלי שליטה בחברות באופן המיידי למצוא עצם ללא כל שכר ובלא כל מקור פרנסת.
14. מדובר במקרה כהיאת קהילת העצמאים, ובמיוחד לעסקים הקטנים ותבונייניות, אשר נמצאים בלב ליבו של המשק הישראלי והמוניעים את הכלכלת הישראלית ומהווים מנגנון צמיחה שימושי למשק, לרבות ביצירות מקומות עבותה.
15. התוצאות הכלכליות שפרנסנו בראש הממשלה ומשרד האוצר, שבכללם הקמות קרנות הלוואות, דקירת מועד הדיזוזן לשירותי חמס והשלמי הטעימן, הארגנה העסקיות וחמים, ומונע פיזי בסך 6,000 ל' לעסקים שעוכבו כי נגרמו וופסדים בעקבות חמשבר, הן בבחינת לעג'ר, והן לא יכולו את המכב החמור של קהילת העצמאים המצויים לא כל מקו פרנסה שיחיה בו לבכל אונס ואת משפחתם בשעה קשה זו.
16. גם לא תסייע המזינה במונע דמי אבטלה מיידים לעצמאים בשל מצב החירום, עלולים עצמאים רבים לחשוג לחופת רעב.
17. גם כך קהילת העצמאים נמצאת במצב של חוסר ודיאוג'ה היכיז יסתים הנושבר וחומר שפקד אותם, וסביר שדברים מהם לא יוכל לחשוף ולחשור לפיגיות עסקית, עד כדי חשש ממשי שרבים מהם יגיעו לכדי פשיותם רג'ל וחולות פירעון.
18. הגם שאף העובדים השכירים נמצאים בשעתם הקשה, הרי שעבור שאלה זוו לתקלות בקבלת דמי אבטלה, העובדים העצמאים אינם זוכים לקבלת דמי אבטלה או כל תשלוט שוציאלי אחר, ומוציאים עצם מבלי היכולת לפרנס ולדאוג לרווחתם שלהם ושל בני משפחותיהם, למראה שאף הם שילמו במשך שנים רבות את ומי הביטוח הלאומי.
19. יש להזכיר, כי חלק קטן מהעצמאים שמנדריס בצו הቤות והלאומי (סיווג מבודדים וקביעת מעמידים), תש"ב – 1972, שבهم מורי ודר, מזריכים, מרציכים ואמנים העמדים בקריטריונים שכזו, אכן זוכים לקבלת דמי אבטלה.
20. לעומתם, כלל העצמאים האחרים שנמנעו באופן קשה ביזור כמפורט מהמשבר וMbps החירות, אינם זוכים לקבלת דמי אבטלה או לרשות ביחסן סוציאליות אחרת.

21. אין כל הצדקה להפלות לרעה את העצמאים ושלילת וכהותם לקבלת דמי אבטלה. הפליה זו אינה מותיימת עם תב流传ו של חוק חכיותו הלאומי והעקוזות העומדים בסיס תורת הביטחון הסוציאלי.

22. עף ואבטלה בחוק מעד במקור לאפשר מינימום של קומן מחייב לכל אותן אלו אשר נקלעו לנצח של אבטלה, ולסייע להם לשוב ולהזור למיגל התעסוקה. עקרונות אלו תקפים לגבי שעדים עצמאים כשם שהם תקפים לגבי עובדים שכירים.

וראו בקשר זה לצין את הדברים שנאצרו מפני הנשא (דא) א' בדיק בדנץ' 4601/95 רשותי מני כספ נ' בית המשפט הארצי לעובוד, פ"ד נב(4) 817 (לעיל ולהלן: "עמין טרости") היפט גם לעניינו:

"ביטוח אבטלה הוא ביטוח סוציאלי. ככל מיטוח סוציאלי הוא נא לבטה במי סיכון של חסן בטחון סוציאלי, הנגרם בשל מסקה או עצום בהכנסה הכספית הרגילה. חסיכון המבוסת בנסיבות אבטלה הוא אובדן התשתיות בשל אבטלה. מטרתו של הביטוח הגנה הנגה על רמת חייו של המבטל (ראו מילר, "ביטוח אבטלה: מינוח הדין המשפטי והצערת לתיקוני", משפטים יי 214, 217 (תשמ"ח)). ביטוח האבטלה נא לאפשר לאדם, אשר נפלט ממעגל העובה, להתקיים בכבוד נס שיפגש מוקם עבורה וודע (ראו בדינ' תשנ-02/140, חטוף לביטוח לאומי - אווון, פ"ד נב, 34, 37; פ"ש תלון, עמ' 334). הביטוח מנד ומס לאפשר למוגט פוך זמן סבוי למגנו בעזה וולובית, שלא שייאלץ להסתכן, מתחם היוצר חכינה, להצעת הפוצה הראשה (ראו יניב, "אבטלה בישראל - מושג יטוי", בוחן סוציאלי, 35, עמ' 13 (תש"ע)).

הכליה המונת ביחס ביטוח אבטלה אינה מתייחסת עפ' הנישת, כי מי שהועתק מכוח הדין אינו מבוית בביטוח אבטלה. הטעם המונחים ביחס ביטוח האבטלה חלים באחת מודה זו לעניין מי שטעוק מכוח הדין ווון לעניין מי שטעוק שלא מכוח הדין. אבוי, גם כי שטעוק מכוח הדין - בין חעודה שלפנינו - איבד את מקוד מהיונו לאחזר שטאלא לעזוב את עסוקו; וגם על רמת חייו שלו יש להזען; גם על קומו שלו בכבוד יש לשמו. האומר בו החלטת העתקה אינו לרבעני כלל לפחות בתמיהה למי שאיבד את מדנסתו".
(פסקה 12 לפסק דעתו של הנשא (דא) א' ברק).

23. مكان שאין ספק שאלפי עצמאים שאיבזו את מקור פרעשותם בן לילה בשל החלטות הממשלה וצווי החקירוס וכאים לרשות ביטחון סוציאלי ולדמי אבטלה ללא קשר להדרתם ביעובים".

24. קהילת העצמאים, בעלי העתקים התקנים והבינויים, משלמים דמי ביטוח למוסך לביטוח לאומי חנוביהם משמשות מוחזק תשי. מאבר נספים וזה נועד במקור בצדיה להעניק לציבור העצמאים בישראל רשות ביטחון סוציאלי.

25. מעת דמי האבטלה לעצמאים נכון במיוחד בעקבות חיים שעם אלו מצויים כתע, אשר נקבע על העצמאים בעל מරחס ובחודאות חמדיות וצוא החרירום.

26. כאן חמקום להקדים ולהסביר לטענה שעלולה להיות, כי העצמאים אינם זכאים לדמי אבטלה בדומה לעובדים השכירות מכךון שאינם משלמים בנסיבות תשלומי הביטוח הלאומי תשלום עבור

דמי אבטלה, כפי שמלמים השכירים. טענו זו איננה מזיהשת עם העקרונות של חוק הביטוח הלאומי שມטרוֹם לתת רשות ביטחון סוציאלי לכל תושבי המדינה ללא קשר לתשלומים המשולמים על ידם או והותם. עיקרונו ומשמעות הלאומי מושך עיקרונו שוויוני המנתק את הקשר בין התשלומים, והתוּתוֹ וחיקפו לביצוע הוצאות, אשר נקבעת על פי הצורך הסוציאלי. זהו בדיקת הבדל המרכזיא בין ביטוח רגיל לבין ביטוח לאומי. במשך שנים העצמאים ממכנים מכיספם את זכאי הביטוח הלאומי האחרים. לכן, עומדות להם הזכות להדוח מתן דמי אבטלה או רשות ביטחון סוציאלית אחרת, על אף שלא חופש על THEM לטוראה מרבית המכונה דמי אבטלה מתוך הכספי ששילמו לביטוח הלאומי.

27. ראוי לומר, כי לא מדובר אפוא בכישלון עסקיו של העצמאים, אלא במצב חירום כpoi, שבו נאלצו העצמאים לסגור את שעריו עסקיהם על פי הוראות המדינה וצוווי ההיירות.

28. סגירת עסקיו העצמאים על פי הוראות המדינה וצוווי ההיירות הינה פגיעה קשה בזכותם של העצמאים לחופש העסקוק, המעוגנת בחוק יסוד: חופש תעסוק. למעשה כך, מדרש שהדבר יעשה במוגנות פסיקת ה暗暗ה החוקתית, שבכללה עיקרין המיזוגיות.

29. סגירות עסקיהם ממשמעונה מניעת מקור פרנסה מיידי לקהילת העצמאים, מוביל לאפשר לחות דמי אבטלה או רשות ביטחון סוציאלית אחרת, כדי שיוכלו לדאוג לקיום וקיום משפחתיים, הינה פגעה אונשה בקהילת העצמאים ובלוו סבירה באופן קיומי.

30. זאת ועוד, מזכיר בפגעה אונשה גם בזכותו לבבביד של העצמאים המשגננת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, אשר בלב ליבם מזכית הזכות למיניהם קיום אונשי בכביד (ראה: ביני' 10662/04 סלאן חתן כי חמוץ ל민וח לאומי (פורסם באורח הרשות השופטת, 28.2.2012). גם לגבי זכות זו יש להחיל את עיקרין המיזוגיות והטלויות ולאפשר לעצמאים לקבל דמי אבטלה לאור סגירות עסקיהם.

31. ראוי להזכיר ולומר, כי קהילת העצמאים אינה מבקשת ליתן להם את מה שאסור בחוק או להבאת שניינו לחוקים בעקבות מצב חירום.

32. כבר בחוק הביטוח הלאומי ניתן לאפשר לקהילת העצמאים לקבל דמי אבטלה או רשות ביטחון סוציאלית אחרת.

33. סעיף 9(א) לחוק מאפשר למחדד הביטוח הלאומי בחסכנות הממשלה, לתת בשם הממשלה, שלא בזק קבע, לכל תושבי המדינה, או לטעמים מהם, הטעבות סוציאליות שאין ניתנות לפי חוק הביטוח הלאומי.

34. גם סעיפים 6 ו- 6א לחוק יכול שור תעבודה וחרוזות, באישור ועדות העכזה והרווחת, להרחב את ההגדלה מי יחשב כ"עובד" על פי החוק, ובנסיבות זאת לקבע כי עצמאים ייחשבו כ"עבדים" לקבלת דמי האבטלה לתקופה קבועה.

35. כמו כן, בסעיף 159 לחוק, ומ条例 בפרק דמי האבטלה, נקבע ביטהה מפורשת כי ישו תובודה והרוווחה, בהתייעצות עם שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה, רשאי להרחיב את חוג המבוסטים לעניין קבלת דמי האבטלה.

36. על פי עקרונות הביטוח הלאומי, ובכלל זה החקלאות והמשמעות שנקבעה כלפי הנשייא (דאז) אי ברק בעיין סוציאלי, גם עצמאיים שאיבדו את מקור פרנסתם בעקבות החלטת הממשלה והוחזאת צווי החירום, דבר שכפוף עליהם לשגור או עסקיהם בשל כוורתם, איבזו העצמאים בןليل את מקור פרנסתם וחום וכאים לרשף ביטחון סוציאלי, בדיווק כלפי שוכאים השכירים. לשם כך נעד חוק הביטוח הלאומי כמו שנקבעה בחולכה המשפטית, וזאת ללא קשר לתגדוד כ"עובדים".

37. לא כדאי אפשרות המחוקק לממשלה כלים בחוק הביטוח הלאומי להרחיב את מעגל הזכאים לרשות ביטחון סוציאלי. המחוקק דואז לנדר עיניו מחייב חילופי מעין אלה שיידרשו להתאמתו חזאית למתן דשת ביטחון סוציאלי שלא נקבע בחוק מזכורות משבר.

38. הימנעות מתן דמי אבטלה לעצמאיים על סעיף 159 לחוק, או הימנעות ממונע תשומות של משלומים סוציאליים על פי טעיף 9(א) לחוק, הדומים לתשלומים שניתנים לשכירים, ומהווה החלטה בלוני שבירה באורח קיצוני ובלתי מידה, והפליה לרעה של העצמאיים באופן פסול.

39. כאן המקום לציין, כי בעקבות המשבר, פעלה הממשלה ישראל בהתאם לחוק הביטוח הלאומי, על מנת לקדר את תקופות הזמאות לדמי האבטלה לשכירים, דבר המעיד כי החקוק מקנה בידי הממשלה אפשרות להרחיב את מעגל הזכאים אף בגין לאמור בחוק.

40. הימנעות הממשלה לפעול בדומה לכך גם לגבי העובדים העצמאים תהווה פגיעה חמורה בעיקרונו והשווינו בחופליה פטולה. הרי אין הנמל בין אותן שוכרים שאיבדו את מקור פרנסתם בעקבות המשבר, בין העצמאיים. בשני המקרים חייבת הממשלה לפעול בהתאם לסטטיוויזה ולהתאים את המצב החוקי גם לעצמאיים.

41. על פי פרטומים באמצעות חתימותו, מותענד ראש הממשלה ביום ג', 24.3.2020, לחכרי על מנת הטבות לאזרחי ישראל בעקבות משבר הקורונה.

42. במידה ובחרזה חאמורה לא תענה בקשתיו כאמור במכבבו זה, הרי שלאור מצב חכללי הקשה שנקלעו קחילת העצמאיים, תיאלץ מושמי לחשש עזירה דחופה לבגיא.

43. האמור במכבבו זה המתייחס לעצמאיים, נוגע גם לשכירים בעלי שליטה בחברות.

44. אך האמור במכבבו זה גורע מטענות מרשותי וחוץ שמורות לה כזאת.

בכבוד רב,

ליאור דהן, ש"ר יס"א, אוח' חכון, ע"ד

יוסי אור הכהן - עורך דין <yossiorh.adv@gmail.com>

אישור קבלת פנימית בלשכת שר העבודה והרווחה

הודעה אחת

23 במרץ 2020 בשעה 14:40

שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים < Sar@molsa.gov.il >
אל: יוסי אור הכהן - עורך דין < yossiorh.adv@gmail.com >

שלום רב,

פנימית: התקבלה בתודה בלשכת שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

הפנייה תועבר לטיפול, בתום הטיפול נודיעך דבר.

בברכה,

לשכת השר

משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים

טלפון: 02-6752523 ;

fax: 02-5085555 .

הודעות לעיתונות

ראש הממשלה ושר האוצר מרחיבים את חבילת העדids לשמירה על יציבות המשק

מספר: בפ' 10/10/2020

מספר דוח: 10/10/2020

שם נספח: אלון שר שר האוצר

תאריך פרסום: 30.03.2020

2

ראש הממשלה ושר האוצר מרחיבים את חבילת העדids לשמירה על יציבות המשק; התקף העדids עד כה להגנתו של המשק עם משבר הקורונה עונד על 80 מיליארד שקל.

התוכנית כוללת סעיפים בגובה כ-41 מיליארד שקל למגזר העסקי,חזקת השירותים הציבוריים לאזרחיים לתמורותיהם בעקבות הנגיף ב-11 מיליארד שקל, הרחבת רשות הביטחון הסוציאלית והחקלאות לักษณะ חייתי בגובה 20 מיליארד שקל והכינוס הפחתת הrigesimalה. בנוסף, תוקעה סכום של כ-8 מיליארד שקל להאצת המשק. סך הטען הממשלתי מוחילת המשבר עומד על 80 מיליארד שקל.

במטרה לס"ע לאזרחי ישראל שנפגעו מהתפרצות נגיף הקורונה, נি�ש מושדר האוצר תוכנית סיעוע כלכלית לפחות וחודשים הקרובים. התוכנית מעדנה למת ענה למשבר הקורונה בארבעה רביזיות המונעת הבריאות והאזרחי שופע לספק למערכת הרפואית את הכלים להגנתו וישראל עם הנגיף והשפתיים הרחבת רשות הביטחון הסוציאלית במטרה לנתן מענה לשכירים, לעובדים ולפרנסרים בחודשים הקרובים; תומכה בעסקים במטרה לאפשר להם לצלו את המשבר; תומכת האשה והשכעה בענפי הצמיחה שمعدנה לפיק את החגיגיה להטאות מהירה מקשרם בשארם.

תוכנית זו מראה הרחבה משמעותית למטרות שקבעו שר האוצר בתיק 10 מיליארד שקל, כוללנה 2 מיליארד שקל למונעת הבריאות וצרכם אזרחיים, כמו גם הרחבת הקורתה לתוממות הלולאות בעקבות מדיניות לעסקים קיטנים ובינוניים בסך 8 מיליארד שקל. התוכנית כוללת לכ-50 מיליארד שקל תקציב, מענקים וקצבאות וכ-30 מיליארד שקל באשראי ובمعנה תזרימי.

הגדלת הפענה הבריאותי והאזרחי בגובה 11 מיליארד שקל

- ריכשת ציוד רפואי לביצוע של 20 מיליון בדיקות עד סוף השנה.
- ריכשת מכונות הנשמה, מסכות, ציוד מגן וציוד רפואי נוספים נדרש.
- הגדלת מלאי התרומות.
- תוממות כוח אדם רפואי.
- השמה חולמים וחוירם מתח"ל בבעלי מלאן.
- בניית מתחמי בידור בבתי החולים.
- הספקת מיטות אשפה לחולי קורונה.
- תגבור מערך המונמותות ופעולות מד"א.
- בזבז תכנית למכירת היחסות לקורונה לאובליסיות בסיכון בין יותר תוך יצירת תשתיות של מערך ההזנה לקשיים ותומכה באקלזיות תזונה נוספת.
- הפעלת מוקדים לפניות הציבור.
- הסברה.

צעדים אלו מותווים ל-2 מיליארדי שקל שכבר הקבעו לזרכי מערכת הבריאות ומונעים אזרחיים. סה"כ - 11 מיליארד שקל.

הרחבת רשות הביטחון הסוציאליות והקלות למשכני הבית בגובה 20 מיליארד שקל

- מענק לבני 67 ומיליה שעקבות חופסקה בעקבות המשבר: מענק של עד 4000 שקל לכל צאצא בטנסף לקצתה הקינה נוחדים מרצ אפריל.
- מגן לעממיות: שני מענקים חוטשיים של עד 6,000 שקל בחודש זהה, ועוד 8,000 שקל בחודש הבא, לעובדים מגיל 26 ומעליהם בקדיטריונים הרלבנטיים לפני הרקענות החיבת מוגן ושלם המשק על ידי רשות המטבון, עלות המענקים 2.6 מיליארד שקל.
- תוכנית הכשרות: על מנת לאפשר לאנשים שנפלטו משוק העבודה לחזור אליו באופן מהיר ואיכותי, ועל מנת להעלו את הפרון של המשק הישראלי, יגדלו מספר ההכשרות מקצועיות בסיצ'ז מדיניה. עלות הפרויקט - 200 מיליון שקל.
- פיתוח מסלול מיוחד בקשר להלוואות בעקבות מדינה המועד לעומנות השירותים בעלות מחזור של עד 4 מיליון שקל, הפעלה בתנומי הבריאות, החינוך והתרבות, במסגרתו "בנטו הלואות בשירות מדינה".

- קיצורי תקופת חאנשורה לדמי אבטלה: מ刹那 הזמן החדש לקביל דמי אבטלה יוקוצר מ-12 חודשים למשך 6 חודשים בלבד.
- מטען דמי אבטלה לשבדים שיוציאו לחוץ. סכום פבסוד השכר לעובדים בגין הייזאה לאחופה ללא תשלום - 14 מיליארדי שקל.
- הארוכת הדרכאות לדמי אבטלה עד ל-30 באפריל על מנת למת מענה ווציאיל לאוכלוסייה, הוחלט להאריך את תקופת הדרכאות לדמי אבטלה עד 30.4, לכל מפזר חאנאי לדמי אבטלה ש-20.4.
- מגזר שלישי: קון דישיתוף פילטרופיה ליפוי לארגוני המגזר השלישי המתפקיד ע"ד המזינה לפ' סעיף 3א להזק יסודות התקציב בגין 200 מיליון שקל לתובות סיוע על שערית רצף פעילות ושימור התשתיות הארוכות.
- סיעו ודרומי למשק בית - דוחית תשלום אגרות ממשלוויות ובקידמות תשלומי מענק עבורה (מס הכנסה שליל), הבינים לעובדים העומדים ב מבחני הכנסה.

סיעו לעסקים בגובה כ-41 מיליארדי שקל

- מגנק לעסקים בגובה 6 מיליארדי שקל.
- הפחתה חזקה בארגונה לעסקים בשירות שירות של 25%: הפחתה ממוקדת בענפים שנפגעו, בדגש על מסדרם ארמגה חינם (מרץ-מאי). הפחתה תומתן על ידי הממשלה והשלטן המקומי, עלות האעד - 2.7 מיליארדי שקל.
- חזרה מקדחות מס: בגין יתרור פרברואר - מרץ (ישולם בשני מהלכים), בעליית של כ- 3 מיליארדי שקל.
- פתרונות ייימון לעסקים גדולים: בין היתר מוצע קון הלואות בעבורות מדרגה לעסקים גדולים שתאפשר לעסקים שמהווים הרכנות השנתי שליהם שעומד על 400 מיליון שקל ומוללה, להציג בקשה לקבלת הלואאה של עד 8% מהמחזר השנתי שלהם. עלות הצנע - 7 מיליארדי שקל.
- הקמת קרנות השקעה מושתפות לממשלה ולארגוני החיו"ש שיסישו לוגבות הרשות היראלית למימון פעילותן.
- הרחבת הסיעו באמצעות מזינה להעסקים קסטים ובינוניים - הרחבת הדרכאות לעסקים ביטריפט' פלאס עם מהזאר הרכנות שנתי בהיקף של עד 400 מיליון שקל, הקטנת הבתייחנות של בעל העסק ל-5% בלבד שיכל להקל על הקשי התזריר של העסק, ושיפור תנאי הריבית.
- מסלול סיעו לעסקים לרבות החמותה הנחניתה משרד הבריאות בדגש על עסקים קטנים זעירי' (כגון מעבר למילוי מקומות), ותמייה של משרד הכלכללה והתעשייה למזרע העסק - סיעו לאגזר העסק, בדגש על עדדי השיקום, או נזיקה בעסקים זעירי' ועירי' מאבגדס. עלות הצנע - 700 מיליון שקל.
- לבלה להפחחתת רגולציה - במטרה לווזר רציפות הפעילות העסקית וכן להקל על עסקים באמצעות הפקות רגולציות לא הכרחות, יארכו באופן אוטומטי רישיונות והיתרים, "זרוח הוצאות בלתי הכרחות בין רגולציה ולבצע עצורה של רגולציות ודקנות המשולחות עלות על המזרע העסק.
- סיעו תזרימי בהיקף של 9 מיליארדי שקל (דוחית תשלומי טגע'ם, ארגונה, משאל ומייס, אגרות ממשלוויות, הקדמת גשלותים לספק הפעילה הקטנים ובינוניים).

צעדים אלו מתווסףים לצעדים הבאים:

- קון הולאות לעסקים קטנים ובינוניים בעבורות מזינה בסך 8 מיליארדי שקל (שהסיע במסגרתה הורחב בונכיה).
- דוחית דיווחים ותשלים למע"מ, ארכה בהגשת דוחות שפטים למס הכנסה, הקלות בדרישה למסמכים והצגת חשבונות.

תכניות להרמזה משק בגובה כ-8 מיליארדי שקל

- פתרונות ייימון ליחסיק - מטען תזרימי לחבות היחסיק קטנות ובינוניות. עלות המהלך 1.5 מיליארדי שקל.
- שיאור שירות לאזרה באמצעות דיגיטציה בסכום של 300 מיליון שקל לזרבת למדידה מקומית.
- האצת פרויקטים בתשתיות - קידום מהיר של שירות תשתית לנוכחות חלון הזמן שנוצר מהמבצע הפעילות המשקית בסכום של 1.1 מיליארדי שקל, בין היתר יבוצע פרויקט אחזקה חדשניים בתחום התחבורה בתווך מידי.
- האצת סכום נוסף של 5.0 מיליארדי שקל לתובות האצת המשק.

שר האוצר, משה כחלון: "ככפי המקורונה הביא למשבר הכלכלי הכלכלי ביצור שידעת המדיניות מיום הייסודה. זהו משבר ריאלי עזוק שעילם להיות גם מתמשך. משרד האוצר בחובליות הציג היבט תוצאות פיער רחבה ומჭפה שמנודה לתמה מענה לשכירים, לעצמאים, לפרטסרים, ליביזור העובדים מעלה גל 67 ולעסקים בינוניים וגדלים. זהו משבך כלמי' שמנוע לכל משק פיער ומשפה בישראל. תפקודם לצור מענה למקבי ומשבר ולשם כן מועדה ומוכנת זו".

מכ"ל משרד האוצר, שי באב' ר' "בחמוניות ראש הממשלה ושר האוצר, אישש משרד האוצר ווכנית סיע להתמודדות עם משבר וקוווננה. התוכנית מועדה לתמה רשות ביטוח לשכירים, לעצמאים, לבני ומלגה הרשייש, תמכה וסיע לעסקים במתחום של תזרירים ומענים וחזקאות משבכים נספחים לצורך האצת המשק ודאגו ליום אחריו. שידריש צעדי סיע טפסים וכי איננה התוכניתה האחורה. אט היה ערומים וקסובים למטופסקים ולעסקים במטרה לבצע את השירותים המדרשים ולנתן מענה תוך כדי תבума. אט רצתה להזווות לחברים הגלות האוצר, החשב הכללי, רוני תזקייה, הממונה על התיקי'ים, שאול מידור, מנהל רשות המים, ערן יעקב, המכליות הריאטיב, שירות גראברג, הממונה על השכר, קובי בר נתן, והיוזע המשפטיאי אסי מיסיג, שבעודו לא לאוט לילות כוחם כי להזיא את התוכניתה חוץ לפועל. תודעה מספפת לאם' ממכ"ל משרד ראש המשלחת, רון פרץ, על הסיע גיבוש חבלת העדים. אט פלט תקווה שהמשבר יחלף במנוראה ושהמשק יהזר לשבואה סדרה בתקדם".

החשב הכללי, רוני תזקייה: "התמודדות עם נגף הקורונה מציבה בפני המשרתת הכלכלית את איגור מרכיב מאין כמו זה. קיימות חשיבות עליהו שהממשלה הפליטה בישראל יעלח את האירוע, כך שהמשק ייחשך ושוב לפעולות מלאה, מיד עם סיום. אט שמח על כך שבשלבי כוחות הצלחתם להעמיד תוכנית סיע כלכלית המתנת פתרונות ממשמעותיים למטען רוחב מזード של עסקים ואנשיים אפלו על מנת להמשיך ולסייע למשק להזיא כמה שיותר מהר לפוטוועה של צמיחה, כי שהייה עד כה".

המנומו על התיקי'ים, שאול מידור: "לצד המשבר הבריאותני מילא המשק היישראלי לאחד מהמשברים הכלכליים החורייפים בווער שידעם הן בכלל ההגבלהה המקומיות והן בכלל האוטה הפעילות הגלובלית. בזמנים מאוגרים אלו מתחדשת עדר שרר המהויבות שלם במשרת פועל באחריות כדי ליאיר כמה שיזור ודאגו ואטן במשק היישראלי". התוכנית שנחומר מזינים כוון נועדה לספק את צורכי וערצת הבנייה ובמקביל להעניק את כל הכלים ביד העובדים, היזמים והעסקים על מנת שיחולו את התוקפה המהaggerת הקוריבק ישיבתו את המשק לצמיחה שאפ'ינה אותו בשיפט האחוות. לעומת זאת קרא אנטם מוחלים לעשות כל אלה שנדרש אנטם ממשהה על מנת לסייע להם בקר".

וואיל רשות גאנט, ערן יעקב: "ההשלכות הכלכליות של התפשטות נגף הקורונה מציבות בפני המשק, הממשלה ובכלל זה משרד האוצר ושרות המים, אונגרים לא פשוטים המחייבים אונגן לעשות כל אונגן לאפשר המשרתת עסיקון למזרע העסקין, תוך דש על העסקים הקטניים, המזינים עצם במספק קויום. רשות המים פעלת מהוים הראישון למשבר להקל על תזרירים המזומנים של העסקים, במכון אונרכות בתשלום זונזות ויזוז החדרים וכן בעורצים דיגטליים. בטור קר, אט גאנרים ליישום העדים בתוחם המם בתגובה הסוזן ומעשה כל שביכטלטס בכדי להקדים ולשלט את המשק לענטזים שעמדו בקורטיזונים, בהליך פשט וווירי, כך שהכסף יכנס לחנותות הבנק שליהם תוך ימי ספורים מקצועת הבקשה".

הכלכלית הראשית, שירה גראברג התפקידות מינ'ק הקורונה הובילה למשבר ביריאו ומלכ' בלטם ובכלל כן גם בישראל. המשק הכלכל' בישראל צפוי לעמוד עד כ-5 גזירות האחדות בהנחה שתתאeger החקלי' ימשר 5 שבועות, ואפ' לדק גזות מכך בתרחישים בהם מחול החומרה מספקת במצוותה העולמתית או בהתרארות המגבלות בישראל. התוכנית הכלכלית שמנצ'ת הים מונטה חשוב וכרכרי' בעט החז. נון, נון מענה המבטי' רשותות בטחון סוציאליות למשקי' היבת וסיע של מענים ומלות לעסקים שנעדי' לתמוך ביכולות להזיא את הגדיל את היינ' ווועסקה בתוקף ההסגר, התוכנית הכלכלית גם כללת המלצות ההשענה בתשתיות וכללים טפחים המזיעדים להגדיל את קבוצת העדמיה העתידי. גאנשר לעקב אחר מצב המשק באפ'ן שוטף וולעשות את העדרים המדרשים כדי להזיא בכלכלת היישראלי".

המונוגרפיה ע"ש השכר, קיובי בר נתקן, "תכנית הייעור מתחמזהת עם סוגיות כלכליות וערכיות רבות המשפיעות על המשק כחטאה מהמשבר הכלכלי והכלכלי". האוצר לסתת פתרונות
לכמה שיטות עסקים ומוסדות תוך איזור איכון כל חפטן בין האקלזיות השונות ובין הסקטורים השונים שמודל נגד עוני ופז, וביחד במקופה מתוגרת זו.

תכנית הייעור הכלכלית

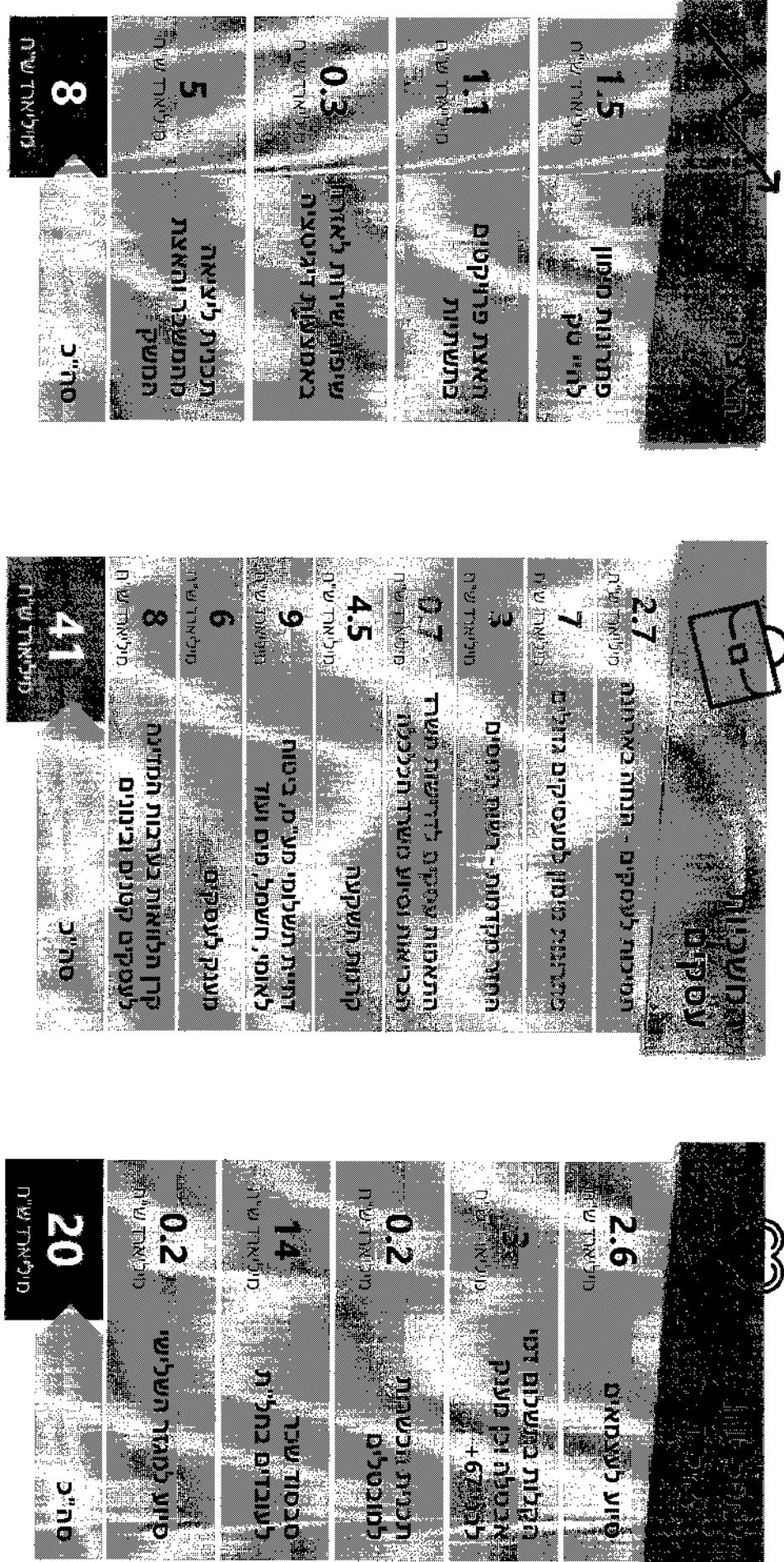
סיכום תכנוכית (265.29 Kb)

סיכום תכנוכית - פרטניים (568.25 Kb)

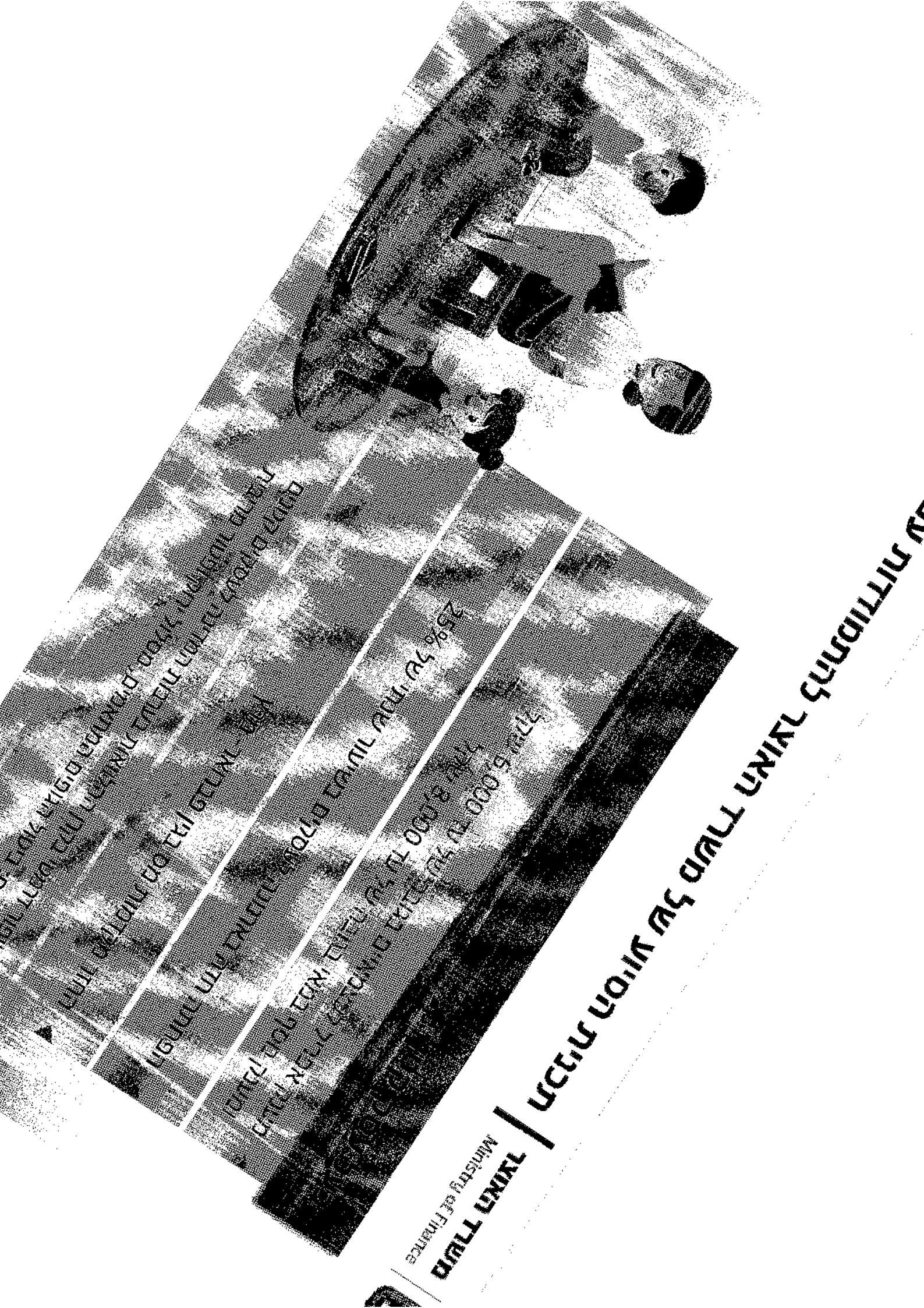
דף זה שעלה לאחרונה ב- 01.04.2020

תקציב הוציאר של מינרין עם התקינה

משרד האוצר
Ministry of Finance

WINTER 1994
Mitsubishi Electronics

משרד האוצר לתקציב ותקציבים

משרד האוצר
Ministry of Finance

לכבודם של חברי הקואליציה
ולכבודם של חברי מפלגת העבודה

כל אחד מהפתקאות יזכה ב-

מילון מילוי למדינת ישראל

מגבית שגשוג כלכלי ותובנה מוגברת

מוסלי חנוכה של קדרן ובקבילה גנטה עשייה - עדוד רשות הספורט

סמליקון לבעלות האזרחית גבעת הרוחות

חיות שלום ורעות, אונגה, שעמל תם, נגינה מלחידות
ולדורות שלום וספרקי המטה להר הבית ובתיכים

משרד האוצר | מכירת חסין של משרד החוץ עם הקורונה

משרד האוצר
Ministry of Finance

שכר שעבודת חוץ גדר

לצורך מילוי תפקידו האזרחי של דיפלומט או שגריר ישן, ישלם מינהל החוץ-12 חודי' השוואת-השכר למשך תקופה של:

באל הצעקה בתקנא או חופשה לפניה נאה להג'ן

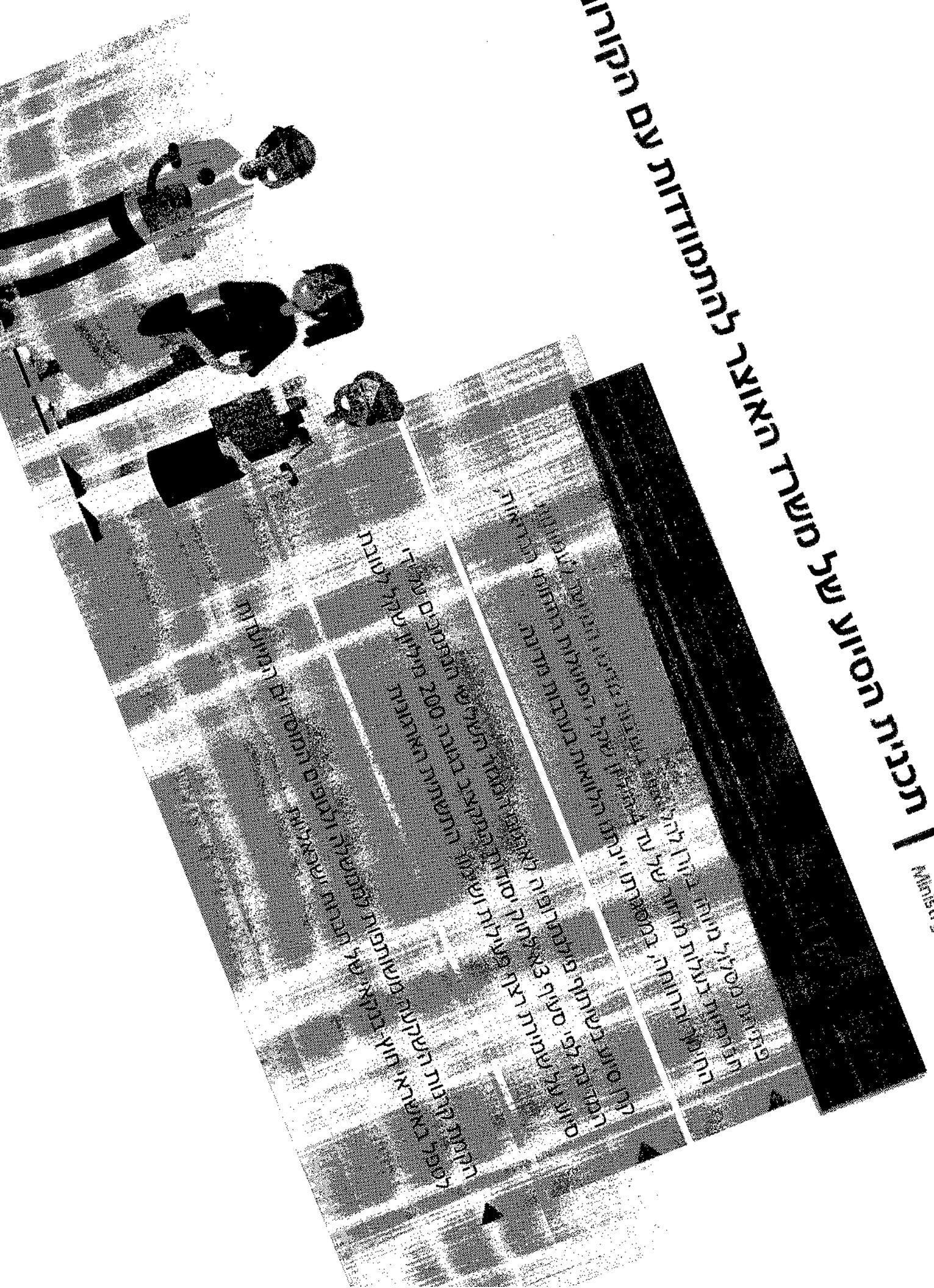
לכבוד תרבות העת עלייה מושג העומק של אקלים שיטתי ועממי תרבותי מהודר מהודר

דוחות תשומת למדן אגרות משלחתן הדרוזית משלחתן הדרוזית הנחותם לשודדים השודדים ביחסם ביחסם הדרוזים

קדושים נבר – הארנת הפאוור לדמאנבאטלרעד כ-03 תאיין

עכיתת הזיהוי של סדרת האוצר להתקוממותם עם הקורנות

3

תחום התעסוקה שנוקטות מדיניות באה למישבר נגיף הקורונה

אליעזר שוורץ | אישור: עוזי דודיה קין

במרץ 2020

וועדת

תוכן עניינים

1	המציה
3	1. השפעת משבר הקורונה על הכללה והתעסוקה – רקע
4	2. סקירת כל מדיות אפשרים לשיעור במצבם הפגעה בכללה ובתעסוקה
4	2.1. אמצעים החשיפה של עובדים לנגיף הקורונה במקומות העבודה
4	2.2. תמיינה כלכלית מחליפת שכר לחולמים ובני משפחות
5	2.3. תמיינה כלכלית מחליפת שכר לעובדים הנדרשים לשחות בביוזד או שהם יכולים לעבוד מהבית
5	2.4. תמיינה כלכלית בחברות לצורך שימור מקומות עבודה וערוך החברות
6	2.5. תמיינה כלכלית בעובדים שאיבדו את עבודתם ובעצמאות
6	2.6. תמיינה פיננסית בחברות שנפגשו מהירידה בביקושים
7	3. כל מדיות שננקטו בתחום הכללה והתעסוקה – סקירה מושווה
7	3.1. איטליה
8	3.2. אסטרליה
9	3.3. איטליה
11	3.4. אירלנד
12	3.5. בריטניה
13	3.6. נרמניה
14	3.7. דנמרק
15	3.8. דרום קוריאה
16	3.9. הולנד
17	3.10. ספרד
18	3.11. צרפת
19	3.12. קנדה
21	נספח א' – הצעדים שננקטו במדינות השונות לפני תחומי הסיעוד
24	נספח ב' – מספר החולמים ושיעורי התחלואה במדינות שונות

המצביע לתקנות הולדיות המוחדרת מדויקת בתרבנה למשבר נדל' התקורת
תקנות מקצועית וריבוי שיטות מדויקות וריבוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי.
לראשות רשות מקרקעין יתקנות שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי.
לעניזים שיכור נתקנות שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי.
תוקראן, איסקאהן או חיקויו של פדרט שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי.
המידון שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי.
חישכום בתרבנה נתקנות. עם צמ"ד גנץ כל אחות שיטות שיטות חיקוי שיטות חיקוי.
המידון שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי.
חישכום בתרבנה נתקנות. בוגר אוניברסיטת פלנ"ז, דנמרק, דנמרק, דנמרק, דנמרק.

מצביע

תקנות מקצועית וריבוי שיטות מדויקות וריבוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי.
לראשות רשות מקרקעין יתקנות שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי.
לעניזים שיכור נתקנות שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי.
תוקראן, איסקאהן או חיקויו של פדרט שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי.
המידון שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי.
חישכום בתרבנה נתקנות. עם צמ"ד גנץ כל אחות שיטות שיטות חיקוי שיטות חיקוי.
המידון שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי שיטות חיקוי.
חישכום בתרבנה נתקנות. בוגר אוניברסיטת פלנ"ז, דנמרק, דנמרק, דנמרק, דנמרק.

משבר.

מהנתונים במקמר עלה כי במדינות רבות נקבעו מטרות כללים לשיער לעובדים שנפגעו כתוצאה מהמשבר, וכן מטרות לעצמאותם להלן תיאור של חלק מהחלטות שננקטו:

טייע לעובדים חולמים או לעובדים בכידוז: הרחבות האפשרות לקבל תוחփת ממלה בתשלום על פי המסדרון המקצועיים; הנדרה בהזדמנות בזמנם העבודה כחאות עתודה; קבלת קאבה משותחת סטטיסטיקות לאומי.

טייע לעובדים שאינם יכולים להגשים לעובדה בנייה החגבלות השונות: הרחבות האפשרות לעבודות מהבית; הנטעת להוציאים למקומות שאינם יכולים לחזור לעבודה, נסדרות לחופש בתשלום נחשתפות המדינה והמעסיק.

טייע לעובדים שאיבדו את מקום העבודה או שמקומם הבעזז האoxic אוטם לחופשה ללא תשלום: הרחבות והקלות הדקאות לקבלה דמי אבטלה, חגדלות הסכומים המשולמים לחסרי הכנסה או בעדי הכנסות נכונות; סבוסד שכר העובדים על ידי המדינה עד שייעור מסכים מהשכר.

טייע לעצמאים ועסקים קטנים: הרחבות האפשרות לऋת דמי אבטלה בחלוקת מוגדרים, זכאות לתשלומים ציבוראים אחרים, מענקם חד פעמי, דוחיר חופטור כתשלומים שונים כגון: מ"מ וויסים מקומיים, בחלוקת מהمدنויות נזון סיוע מכספי לענפים שנפגעו במוות, כגון התירות.

טייע כלכלי למפעלים וחברות: טבוסד שכר העובדים על ידי המדינה, השתתפות במכרזן בחופש הרוחה לעובדים, הקלות בהשתתפות בחובניות יונדיות לחברות במצבה, דוחית תשלומים שונים, קרנות ממשותיות למת ערביות וסייע ישור.

1. השפעת משבר הקורונה על הכלכלת והתעסוקה – רקע

מאז התפרץ נגיף הקורונה בין בחודש צמבר 2019 נחשפו מדינות רבים לנגיף וברוכות מהן נקבעו צעדים רבים בגין ליצמצם את התפשטות הנגיף והתחלה, ובכלל זה הטלת מגבלות רבות בתחום חופש התנועה והוצאה לעבודה. מעבר להשלכות הבריאותיות של התפרצות הנגיף, לצעדים שננקטו יש השפעה משמעותית על הכלכלת העולמית, לרבות על תחומי התעסוקה במדינות השונות. המגבלות השונות שהובילו הביאו, בין היתר, לצמצום הפעולות הכלכלית העולמית והמקומית בתחוםים שונים, ולמציאות זו השפעה ישירה על תחומי התעסוקה במספר דרכים:

- אנשים שאובחנו כחולים, מנועים מלהגיע למקום העבודה ובחילק מהמרקם נדרשים למוגרת טיפולות שאינה מאפשרת עבודה מהבית.
- אנשים שנחשפו לחולים נדרשים להיכנס לבידוד לתקופה מסוימת, וכצפוי מאין יכולם להמשיך בעבודתם באופן שגרתי, למעט במקרים שמתאפשרת עבודה מהבית.
- במדינות ורבות חלק מצמצום חופש התנועה נקבעו צעדים לצמצום היקף כוח העבודה הפעיל לעובדים חיוניים בלבד, ועובדים רבים הוצאו לחופשה כפיה למשך תקופה של מספר שבועות לפחות.
- הצמצום בפעולות הכלכלית בענפים שונים הביא מבען הדברים לירידה בנפח הפעולות של חברות ועסקים רבים מצד אחד, ולירידה בביקושים של תושבים רבים מצד שני. מצב זה הביא לפגיעה כלכלית בחברות ובנות ובעסקים קטנים, והביא להוצאה של עובדים רבים לחופשה ללא תשלום ואף פיטורי, ובמקרה של עסקים קטנים ועצמאיים לצמצום ניכר ואף השבתה של הפעולות.

בחילק מהירות המדיניות השונות למכבב בניגוף הקורונה ובמיון הפגיעה בכלכלת וב עובדים, נקבעו המדיניות בצעדים שונים. חלק מהצעדים נעוזו לסייע באופן ישיר לעובדים ועסקים (לרבבות עסקים קטנים ועצמאיים) שפוגעתם נגעה כתוצאה מהמצב, וחילקם נעוזו לסייע במצאים הפגיעה הכלכלית בענפים שונים כדי לאפשר שימוש של מקומות עבודה עד כמה חשוב **לצינר כי קיימת שונות בין המדיניות בכל מדיניות שננקטו, וכן תיתכן שונות בהשפעה וביעילות שלהם בהתאם למאפייני שוק העבודה והכלכלה בכל מדינה.** כמו כן, בחילק מהמקורים מדובר על הרחבה או ייעול של מנגנוןים קיימים (כגון דמי אבטלה), ובחלקם בכלים חדשים.

נתן חלק את כל הטיוט של הממשלה לשולשה טווגות:

- סיווג באמצעות תקצוב ישיר;
- סיווג באמצעות דוחית מיסים למשטרה (בעיקר מע"מ, מקומות מס הכנסה וארנונה);
- ערבות מדינה לאישרוי הנitan לעסקים קטנים ועצמאיים על-ידי בנקים וקרן אשראי.

2. סקירת כל מדיניות אפשרים לפיקע באמצעות הפגיעה בכלכלה ובתעסוקה¹

בסקירה שעוצם ה-OCDE נחלקים עזרו המדיניות האפשרים בתחום התעסוקה ופיקע ושמורה על עובדים למספר תחומים, כפי שיואר להלן:

2.1. אמצעם החשיפה של עובדים לנגיף הקורונה במקומות העבודה

במסגרת זו מוצע להרחיב את האפשרות לעובדה מקומות מהבית ובכך לצמצם את הנוכחות הפיסית במקומות העבודה, לרבות רוטציה בין עובדים בעבודה מהבית ומהמשרד. כמו כן, ניתן להגשים את שעות העבודה, ובכך לצמצם את הנוכחות בו זמנית של עובדים ובין. מהסקירה עולה כי גם במקומות בהם האפשרות לעובדה מהבית לא הייתה מפותחת עד המשבר מסיבות שונות, יש מקום להרחבת האפשרות בין היתר בהקלת ההליכים הנדרשים לכך והגעה להסכמים נקודתיים בנושא. במקומות בהם לא ניתן לבצע עבודה מהבית, יש מקום לעידוד ארגוני העובדים לנוהל משא ומתן לקביעת כלליים לצמצם הסיכון לחשיפה של העובדים.

2.2. תמיכה כלכלית מחליפת שכר לחולים ובני משפחתם

הכי הבסיסי לתמיכה בעובדים שאובחנו כחולים בנגיף הוא באמצעות חופשת מחלת בתשלום. מעבר לתמיכה הכלכלית בחולים, מנגנון יעיל של חופשת מחלת בתשלום יקבע את הסיכון שעובדים שאינם/dcאים לתשלום ימנעו מדיוח על מחלתם או ימשיכו לעבודה כדי להימנע מפגעה כלכלית, ובכך יגבירו את הסיכון שעומתום ידבקו אף הם.

עם זאת, קיימת שונות בין המדיניות השונות לגבי המנגנונים לתשלום חופשת מחלת, וכן קיימת שונות בין עובדים שכירים לעצמאותיהם ועובדים זמינים. בחלק מהמדינות קיימים הסדרים הכלליים יותר ובחלקן יש הסדרים ולונטריים לקבוצות עובדים שונות לרבות עצמאיים. על פי הנסיבות, ישנם מספר כלים אפשרים בהם ניתן לנוקט בהתאם לחופשת מחלת בתשלום כפי שנעשה בכמה מדינות, לרבות:

- הרחבת האפשרות לחופשת מחלת גם לעובדים זמינים, חלקים הצדקה, לרבות עצמאיים;
- קיזור משך הזמן המזכה בתחלת תשלוםימי מחלת מהמדינה, לרבות לעצמאיים;
- הארכת תקופת התשלום של דמי המחלת, או תמיכה מחליפת שכר אחר;
- הקלת ההליכים הנדרשים לקבלת חופשת מחלת, כך שנitin להתבסס על האהרת העובד גם ללא המלצה אישורים רפואיים;
- שיפוי עסקיקים בגין המשך תשלום גם בעת היידורות עקב הידבקות בנגיף.

¹ OECD, [Supporting people and companies to deal with the Covid-19 virus: Options for an immediate employment and social-policy response](#), March 20th 2020.

3.2. תמייה כלכלית מחליפת שכר לעובדים הנדרשים לשחות בבדוד ואינם יכולים לעבוד מהבית

אחת השלכות המשמעותיות של התפשטות נגיף הקורונה היא כניסהם לבידוד של עובדים רבים (לרוב עצמאיים) שהיו בקשר עם חולמים מוכרים או תזרו לארכם מדיניות שונות. אמנם העובדים אינם מוגדרים כחולמים, אך נמנעת מהם האפשרות להגעה למקומות בהם ניתן לבצע את העבודה מהבית. חלק מהמדינות העידירות בוגן בידוד נחשבת כמצאה בחופשת מלאה, במדינות אחרות העומד ממשן לקבל את שכרו (ייחוץ והעסקים מקבלים שיפוי ממשתי), ובמדינות אחרות ניתן לקבל חליף שכר מהטוסד לביטוח לאומי או מפוליטות ביטוח ייחודיים למצבים כאלה. בהתייחס לעצמאיים המצביע מרכיב יותר, אם כי במדינות שונות בוגרננה גם עצמאיים שהצרוך שלהם לשחות בבדוד מוצדק, עשויים להיות זכאים לסייע כלכלי בדומה לחולים.

מהסקירה עולה כי הצעדים העיקריים שנוטן בהם לפיעג לעובדים בבדוד הם:

- קביעת כלליים שייכרו בעובדים בבדוד לצורך זכאות לחופשת מלאה בתשלום;
- שיפוי עסקים בגין תשולם חופשת מלאה גם לעובדים בבדוד;
- הבטחת מתן תמייה כלכלית גם לעובדים שאינם שכירים ושווים בבדוד.

3.2. תמייה כלכלית בחברות לצורך שימוש מקומות עבודה וערוך החבורה

כאמור, אחת ההשפעות היישנות של הנטה הכלכלית היא פגיעה בנופה הפעילות של חברות עסקיות רבות גם אם זמנית, וכתוצאה מכך הוצאה עובדים לחופשה ואף פיטורין. אחד הלקחים מהשביר הכלכלי בשנת 2008 הוא חישובון של תוכניות סיוע לטעום קצר (short-time work schemes (STW)). במסגרות זו במדינות שונות קיימות תוכניות שונות זו מזו לסייע לחברות ומפעלים שנקלעו למצוקה כלכלית זמן קצר כדי לשמור את השירותים הקיימים ולאפשר שיקום כלכלי.

במסגרת ההתמודדות עם שבר הקורונה, במדינות רבות הורחבו התוכניות הקיימות, ואף נקבעו אפיקי סיוע חדשים. כך למשל, בגרמניה נדרשת בשגרה פגעה בשליש מכוח העבודה בחברה כדי לקבל סיוע במסגרת התוכנית הקיימת, וכעת ניתן לקבל סיוע גם אם קיימת פגעה רק ב-10% מכוח העבודה בחברה. כמו כן, המדינה מפעילה גם בגין התשלומים הסוציאליים עבור רכבי השכר שנפגעו, ושיעור הפיצוי הנitin הוגדל. במדינות אמריקן משך הזמן בו ניתן לקבל סיוע, ונקבעו הקלות נוספות להצטרפות לתוכניות.

אפיק סיוע נוסף הוא השתתפות המדינה במימון שכר העובדים בחברות שנפגעו, בשיעור זהה או אחר. כך למשל, בפורטוגל עובדים בחברות שנקלעו למצוקה מקבלים שני שלישים משכרם, והבטיח הלאומי משפה את החברה בשיעור של 70%.

חשוב לציין שבמדינות שונות שנקבעו בהן תוכניות סיוע מיוחדות לתקופה זו, המימון נחלק בין המדינה, המפעיקים והעובדים. בדנמרק הממשלה הגיעה להסדר עם הארגונים כי הממשלה

תשbedo 75% מהשכר (עד תקוה מסוימת), המעסיקים יממן את 25% הנותרים, והעובדים על חשבונם חמישה ימי חופשה.

בנוסף, במדינות שונות מנצלת תקופה זו להכשרות מקצועיות (גם מקוונות) כדי להשווich את כוח העבודה לעתיד. כך למשל, בצרפת מעודדים חברות להיעזר בטבוס ממשלתי מיוחד לפישוע בהכשרה מקצועית (כחולפה לתוכניות הפישוע לחברות במצוקה הקימוט לטווח קצר) שבמהלכה נעודה לפישוע בהכשרה מקצועית לחברות העוברות שניים מקצועיים וארגוני.

5.2. תמייה כלכלית בעובדים שאיבדו את עבודתם ובעצמאים

אחת ההשלכות היישירות של המצב הכללי היא אובדן מקום העבודה של עובדים ובאים, פגיעה בפעילות העסקית של עצמאים רבים כתוצאה מהתדריך בבקשתם לשירותים מסוימים, ופגיעה ישידה בענפים מסוימים כגון תיירות, תרבות, מסעדיות ועוד. הפגיעה הכלכלית היא מיידית בטוחה הקצר וצפואה להשפיע גם בטוחה הבינוני. הפגיעה הכלכלית במשפחות עשויה להשפיע גם על יכולתן להמשיך בתשלומי שכיר הדירה והשירותים השונים.

בחלק מהמדינות קיימים מגננים מופתחים לתמייה במוגבלים או בעלי הכנסות נמוכות, והPsiיע היישר נעשה בין היתר באמצעות מגנונים אלו. מדיניות בהן המנגנים הם מופתחים פחות ננסחים צעדי תיירם להרחבות והגמות הכללים כדי לפישוע לעובדים שנפגעו. בהקשר זה נצין כי את הקבוצות הפגיעות יותר היא העצמאים, שכן מדיניות רבות הם אינם מבוטחים בביטוח סוציאלי בדומה לשכירים. עם זאת, מצוינות הסקירה כי במדינות מסוימות כגון אוסטריה, ספרד, צרפת וקנדה הורחבו הזכויות של העצמאים בתחום האבטלה בתקופה שהקדמה למשבר, ובמדינות אחרות נתנו פרטנות בגין המשבר. בין העדדים שנינן לנוקט על פי ה-OCDE ניתן למנות:

- הרחבת הזכאות להטבות למוגבלים גם לעובדים שאינם שכירים ומוגבלים;
- הרחבת והקלת הזכאות להטבות ייעודית למשפחות בעלי הכנסות נמוכות;
- בחינת האפשרות למעקבים חד פעמיים לעובדים שנפגעו;
- דחית היישום של רפורמות שנקבעו במדינות שונות (כגון צרפת) להקטנת תנאי הזכאות להטבות למוגבלים;
- דחיה של פינוי מידע של עובדים שנפגעו, דחית תשלומי שכנותאות ותשלומים בגין שירותים שונים.

6.2. תמייה פיננסית לחברות שנפגשו מהירידה בבקשתם

כפוא, חברות עסקים רבים נפגעו כתוצאה מהירידה בבקשתם בתחום השוטפים, והממשלה השונות נקבעו במספר צעדים לפישוע בנושא. הפישוע במדינות השונות נעשה במספר אפיקים לרבות הקמת קרנות למטען ערבותית כדי להזרים כספים לחברות, ביטול אן דוחה של מיסים

ותשלומים שונים, ומתן מענקים חד פעמיים בעקבות עסקיהם קפנסים. כך למשל, בבריטניה הופעלה תוכנית מיוחדת המעניקה ערבות בשיעור של 80% להלוואות לעסקים קטנים ובינויים ומימון לת�ילים ותשומי ריבית; ניתן פטור ממיסים מסוימים בין היתר לעסקים בתחום התעשייה, ומשלם מענק חד פעמי בסכום של 3,000 ליש"ט לכל העסקים הקטנים שנפגעו בעלות תקציב כוללת של 2 מיליארדים ליש"ט. בגרמניה הקלו את התנאים לקבלת דחיה בתשלומי מיסים, וכן הוקפה הפלת עיזומים בגיןஇוחור בתשלומי מיסים שונים. בנוסף הורחב הסיע לחברות המצוות בבעלות ציבורית באמצעות קרנות וערבות.

כאמור, במדינות שונות הממשלה מבססת לחברות את התשלומים בגין ימי מחלת או שכר עובדים שאינם פגועים לעובודה עקב המצב המיתון.

3. כל מדינות שננקטו בתחום הכלכלة והתעסוקה – סקירה משוואה

בעקבות ההשפעה של התמודדות עם משבר הקורונה על הכלכלת והתעסוקה, נקבע המדינות השונות בכל מדינות כדי לצמצם את הפגעה ולסייע לעובדים שנפגעו. פרט זה מוצגים כל מדינות שננקטו בחולקה לפי מדינות, כאשר ביחס לחלק מהמדינות מוצג מידע מפורט יותר וביחס לחלק התייחסות כללית, בהתאם למידת הפירוט המוצגת בפרוסום האו"ם. בנספח למפרק זה מוצגת טבלה המרכזת את המדינות החברות באסיאן (OECD) לפי הצעדים שננקטו בתחום השונים.

3.1 אוסטרליה

עדכן אחרון: 24 במרץ 2020.

עדי מדינות שננקטו לצמוך ההזקה מנגיף הקורונה: באוסטרליה הוחלט לסגור למשך חצי שנה לפחות שירותיים, ובינם: מסעדות, בתים קפת, חדרי כושר, אתרי ספורט ומקומות העבודה. וכן למועד הדיווח מוסדות החינוך עדין פתוחים, אך כמה מהמדינות באוסטרליה הביעו את כוונתן לסגור את מוסדות החינוך.

תמיכה כלכלית לעובדים שאיבדו את מקום עבודתם ובצמאיים: אוסטרליה הרחיבה והקללה באופן דכני את תנאי הזכאות לקבלת קצבת אבטלה (Income Support payment) כך שתכלול, בין השאר, עצמאיים. בנוסף, מקבל קצבת אבטלה זכאים גם לקצבת קורונה (coronavirus supplement) קצבה חדשה שתשולם במשך חצי שנה ותעמוד על 550 דולר אוסטרלי לשבועיים (1,100 דולר אוסטרלי לחודש). בנוסף, אוסטרליה מאפשרת לモבטל או למי שהוקף עסוקו פחות ב-20% ומעליה למשור מקון הנקה שלו שני תשלומים של עד 10,000 דולר אוסטרלי כל אחד, תשלום ראשון בשנת 2019/2020 ותשלום שני בשנת 2021/2020. משיכות אלה פטורות ממס.

אוסטרליה מציעה לבני שכר נמוך, ובهم לגמלאים ולמקבלים קצבאות בייחון סוציאלי, שני מענקים בגובה 575 דולר אוסטרלי כל אחד, כאשר הראשון ישולם החל מ-31 במרץ והשני ישולם

ישולם החל מ-13 ביולי, אדם עשוי להיות זכאי לשני התשלומים, אולם מקבלי קצבת הקורונה החדשה, שעומדת כאמור על 550 דולר אוסטרלי, לא יהיו זכאים לתשלום השני.

אוסטרליה מסייעת גם לגמלאים בדרכים שונות, לדוגמה, גמלאים יוצו להפחתה של 50% בשיעור דמי ניהול השנתיים הנגבאים ממועד הפנסיה שלהם בכל אחת מהשנתיים 2020-2019 ו-2021-2020. כמו כן, גובה מבחני ההכנסה/הון לקביעת גובהה של קצבת זקנה (Age pension) הופחת כך שקצבתם של חצי מיליון ממיליאן מקבלי הקצבה תנצל ב-324 דולר אוסטרלי ב ממוצע שנתי.

טען לחברות לצורך הפטיגלות ושימור מקומות העבודה: באוסטרליה ישנה אפשרות למעסיקים לבצע הכשרה מקצועית באמצעות חניכות (Apprenticeship), כלומר תכנית המאפשרת הכשרה, חניכה מקצועית והשמה עובדים מקצועיים במקצועות העבודה בשותפות בין המדינה למעסיקים. על מנת לשמור תכנית זו בתקופת ההתקודדות עם הקורונה מציעה המדינה למעסיקים קטנים טוביידה בגובה של עד 50% משכר החניך במשך תשעה חודשים (מינואר 2020 ואילך). אם המעסיק אינו יכול לשאת בעלות שכרו של החניך, ימצא מעסיק אחר המסוגל להמשיך את החניכה בעפקיו, מעסיק זה יהיה זכאי לטוביידה המוצעת. מדובר בטוביידה בהיקף של עד 21,000 דולר לעובד לתשעה חודשים והוא מוגדר למשך לכ-70,000 שעדים.

סיעור כלכלי לחברות שנקלעו למצוקה: אוסטרליה פועלת לסייע לעסקים באמצעות הבטחת תזרים מזומנים בתקופת משבר הקורונה בכמה דרכים: חברות קטנות ובינוניות וארגונים שלא מטרות רוחם המעסיקים עובדים והעומדים בתנאים מסוימים זכאים למענק פטור מס בגובה של עד 100,000 דולר אוסטרלי המועד למשך הוצאות שוטפות (שכרות, חשמל וכדומה); קביעה כי בחצי שנה הקורונה עוללה והרף בו נשים יכולות להוציא דרישת סטטוסורית לחברה והוארך הזמן בו על החברות החייבות להיענות לדרישות סטטוסוריות אלו; הגדלה של הפתחת שווי הנכסים המותרת בחוק (Instant asset write-off)² מ-30,000 דולר אוסטרלי ל-150,000 דולר אוסטרלי והרחבת הזכאות כך שתכלול כל עסק עם מחזור עסקים של עד 500 מיליון דולר אוסטרלי (על העиск להיות בעל מחזור של לפחות 50 מיליון); הגדלת האפשרות לרשום פחות מואץ להשקעות של חברות עבור השקעות שביצעו עד חודש יוני 2021.

3.2. אוסטרליה

מועד עדכון: 23 במרץ 2020.

עדבי מדיניות שננקטו לצמצום ההדבקה מנגיף הקורונה: כל החניות, פרט לשירותים חיוניים, נסגרו עד להודעה חדשה, בתיק ספרנגרים, מגבלות על נסיעות ועל התכנסויות גדולות.

² הפחמת השווי של נכסים בהם מחזיקה חברת על מנת להקטין את הרוחות הרשותים של החברה.

הוכרז צו לגביו נקבעת אמצעי היגינה תעpikeתית, אמצעים ארוגניים ואמצעי הגנה אושרים להגנה על עובדים מפני סיכונים הקשורים לחסיפה לסוכנים ביולוגיים.

פיוע בהתקומות עם ארכי טיפול בלתי רפואי: עובדים עם ילדים מתחת לגיל 14 יכולים לקבל חופשה נוספת עד שלושה שבועות. עד סוף אפריל 2020 הממשלה תחוור למשיקים שלוש מעלות השכר של עובדים בחופשה מיוחדת זו. חלק מבתי הספר ומתקני הטיפול בילדים נפתחים פתוחים, עם צוות רפואי, במטרה לדאוג לילדים של עובדי שירותים חינמיים.

תמיכה כלכלית בעובדים שאיבדו את מקום עבודתם ובעצמאים: ניתן להגש לשירות התעסוקה (PES) בקשה לדמי אבטלה ולפיוע באבטלה באופן מוקדם או בטלפון ללא ביקור אישי.

פיוע לחברות להתחאים את זמן העבודה ולשמור על משאות: סוג חדש של תוכנית עבודה לזמן קצר ("Corona Kurzarbeit", להלן "התוכנית"), דמייה במשך שישה חודשים:

- במקורה של קשיים כלכליים ("זמינים, לא עונתיים" (כמו בגין ירידת במכירות) כתוצאה מנגיף הקורונה, לעובדי החברה יש אפשרות להפחית את שעות העבודה ב-90%-10% לפחות + 3 חודשים (בתקופת החישוב ניתן להפחית את שעות העבודה ל-0-שעות באופן דמני)).
- הפיוע הכספי זמין עבור חברות קטנות ונדרשות בכל הענפים; תנאי מוקדם לשימוש הוא חברות בהסכם שותפות סוציאלי (Social partner agreement).³ כמו כן, יש להשתמש מראש ביום החופשה הנצברים ובחופשות התג של העובד.
- על המפעיקים להתחייב לשלם פיצוי לזמן קצר, לפחות עד 90% (עבור משכורת ברווח עד 1,700 אירו), 85% (עבור משכורת עד 2,685 אירו) ו-80% (עבור משכורת בין 2,685 אירו ל-5,370 אירו) מהמשכורת הקודמת גטו; ביטופו של דבר, חנתן הכספי של חברות (למשל באמצעות דמי ביטוח לאומי) נותר נמוך מאוד באמצעות "התוכנית".
- יש לשמור על רמת התעסוקה בחברות במהלך תקופת "התוכנית" וחודש מעבר לכך.

תמיכה כספית לחברות שנפגנו מירידת הביקושים: הוקזו 100 מיליון אירו להבטחת הלוואות עבור חברות קטנות ובינוניות בענף התעשייה כדי להקל על קשיי הנזילות. 10 מיליון אירו נוספים לחשיבות הלוואות, תשומם המשנה. הממשלה מודיעה על רפורמות רגולטוריות כדי להציג באופן זמני הקללה לחברות במצבהכלכלי. באופן זמני, הعلاה הרף בו נשים יכולות להוציא דרישת סטטוטוריות לחברה והוארך הזמן בו על חברות החייבות להיענות לדרישות סטטוטוריות אלו. הח빌ה כוללת גם סעד זמני לדירקטוריום מכל אחריות אישית למסחר בעת פירעון.

3.3. איטליה

³ השתתפות המפעיק בהסכם קיבוצי, המהווה נוגה נפוץ באוסטריה.

מועד עדכון: 17 במרץ 2020.

צדדי מדיניות שננקטו לצמצום הבדיקה מנגיף הקורונה: הגבלות תנעה הדוקות גם בתוך הערים, מותרת התנועה ופעולות של חניות לצרכים חינוניים בלבד; עבודה מהבית הפכה לברירת מחדל במנזר הציבורי, ובמסגרת זו ניתנה הקללה המכורעת לויכוח מחשבים ניידים במרחב הציבורי; מתן סבבון לתברות פרטיות לרכיבת אמצעי מיגון לשפיירה על העובדים, והטבות מפ.

תמיכה כלכלית (חלף שכר) לעובדים חולמים ובני משפחות: עובדים שננקטו בזמן העבודה יוכחו כפיצויי תאותת עבודה.

תמיכה כלכלית בעובדים בבדוד שלא יכולים לעבוד מהבית: עובדים שננקטו לבידוד בהתאם להנחיות הרשות, וכן עובדים הנעדרים מהעבודה בגין מגבלות רפואיות (מערכת חיסונית פגעה) זכאים לחופשת מחלת בתשלום. מעסיקים יכולים לקבל החזר מהמדינה על התשלום בגיןימי מחלת.

פיוע בחתומות עם צרכי טיפול בלתי רפואיים: כתוצאה מההgelות השונות נקבעו מספר הסדרים להורים לילדיים, לרבות:

- 15 ימי חופשה בתשלום של 50% משכram להורים לילדיים עד גיל 12 עד תקורה של 600 איש או 1,000 איש לעובדים במערכת הבריאות ובמנזר הציבורי; חופשה ללא תשלום להורים לילדיים בגילאים 12-16; עצמאים להם ולילדים עד גיל 12 (או ילדים בעלי צרכים מיוחדים בוגלים מבוגרים יותר) זכאים ל-15 ימי חופשה בתשלום של 50% מהכנסתם ותשלום ההפרשות הסוציאליות, או למunken בסכום 600 איש אם תוכנית הפנסיה שלהם מנוהלת בכספי לביטוח לאומי. עצמאים שאין להם תוכנית פנסיה בביטוח הלאומי יכולים לקבל את המענק.

תמיכה כלכלית בעובדים שאיבדו את מקומם בעוזם ובעצמאותם: מענק של 600 איש ופטור ממסים לרוב העצמאים והעובדים העונתיים בתחום התיירות, החקלאות והתרבות, ובידור (אומנים מופיעים); מענק של 100 איש לשכרים בעלי הכנסות מתחת ל-40,000 איש; הקמת קרן ממשתית לפיעול עצמאים שאינם מבוטחים בביטוח פנסיוני בביטוח לאומי, הקריטריוונים להקאה מהקרן יקבעו בהמשך; הקללה בתנאים הבסיסיים לזכאות לקבלת תשלום הכנסה בסיסית (income scheme).

פיוע לחברות להמתאים את זמן העבודה ולשמור על שירותי הרחבה אפיקי היפוי הקיימים לחברות בקשיים כלכליים (Short-time work schemes) לכלל התברות.

תמיכה נספית לחברות שנפגעו מירידת הביקוש: הזזהה משמעותית של האשראי הממשלתי לעסקים קטנים ובינוניים לרבות הקללה בתנאי הזכות, והגדלת העARBות הבסיסית לסכום של 5 מיליון איש ופטור מאגרות לתקופה של 9 חודשים; תמיכה כלכלית נוספת לעסקים קטנים

ובינוגים שנפגשו ישירות מהמשבר, ומתן ערכיות גם לחברות שלא זכאות בשגרה לערכיות מדינה, הקצתה של 700 מיליון אירו לחברות התעופה שנקלעו לקשיים (Alitalia, Air Italy, Air Alitalia) ותשולם בסיסיים לעובדיהם (Income support).

פייע לשודדים חסרי ביטחון מבחינה כלכלית להישאר בתפקידם: דחיה ומנית של תשלומי משכנתאות.

עדדים כנגד פיטורים מסיבות כלכליות: השעה לחודשים של פיטורים מסיבות כלכליות.

3.4. אידלנד

מועד עדכון: 23 במרץ 2020.

עדדי מדיניות שננקטו לצמצום ההדבקה מניגיף הקורונה: בתו הספר סגוריים, מגבלות על נסיעות, אסיפות גזירות אסורות, אמצעי הרחקה חברתיות ויעידוד עבודה מהבית כאשר ניתן.

תמייחת כלכלית (חלף שכיר) לעובדים חולים ובבי משפטות: ככלים לפחות דמי מחללה וקצבת רוחחה משלימה ישנו כדי לסייע במניעת התפשטות וירוס קורונה. משמעות השינויים היא שאם עובד מאובחן או נחשד ונדרש מבחינה רפואיות לבידוד עצמו, הוא יכול לקבל הבטחת הכנסה מבלי שיutrיך להמתין 6 ימים ובשיעור גבוה מאשר בעבר. מבחן הכנסה לקצבת רוחחה משלימה יוסר אם אדם נדרש מבחינה רפואיות לבדוק את עצמו או נמצא מאובחן.

תמייחת כלכלית בעובדים בבודוד שלא יכולים לעבוד מהבית: ישם הליכי حقיקה שמטרתם לאפשר לעובדים הנדרשים לבדוק עצמוי לקבל הבטחת הכנסה, כולל עצמאים. מבחן הכנסה לקצבת רוחחה משלימה יוסר אם אדם מאובחן או נדרש מבחינה רפואיות לבידוד עצמו.

פייע בהתקומות עם צרכי טיפול בלתי צפויים: עובדים רשאים לצאת לחופשה של 3 ימים בתקופה של 12 חודשים, או של 5 ימים בתקופה של 36 חודשים, בגין כות עליון. העובד יכול לבקש ממפעיקו ללקחת את כל ימי החופשה האלה ברצף.

תמייחת כלכלית בעובדים שאיבדו את מקום עבודתם ובעצמאים: נקבע תשלום חדש לאבטלה בין מגפת הקורונה. התשלומים יהיה דמיון לכל העובדים והעצמאים אשר איבדו את עבודתם בגין הירידה בפעולות הכלכלית שנגרמה על ידי המגפה. לקבלת התשלומים יש למלא טופס בקשה בגין אחד, והתשלם הוא לתקופה של 6 שבועות בסך של 203 אירו לשבוע עבור מחפשי העבודה.

פייע לחברות להattaים את זמן העבודה ולשמור על השירות: סבבodon שכר במטרה לאפשר למפעיקים לשלם לעובדים במהלך המגפה. המפעיקים יקבלו מהממשלה החזר פטור מס מס בשיעור של עד 70% אחד משכרו של העובד עד לתקופה של 410 אירו לשבעע לעובד, וזה תשלם שווה ערך ל-70% מההכנסה השבועית נתנו עבור עובד בעל הכנסה שנתית של 38,000 אירו, כמו

כн', תוכנית התמיכה בזמן קצר (SWD) היא תשלום חבטחת הכנסה (סוג של הטבה למופשי עבודה) לעובדים שהוצבו באופן זמני בשבעה עבודות קצר יותר.

תמיכה כספית לחברות שנפגעו מירידת הביקוש: דחיתת תשלום מס בולט⁴ ותמיכה נרחבת בעסקים קטנים ובינוניים.

סיעוע לעובדים חסרי ביטחון מבחינה כלכלית להישאר בביטחון: הממשלה וחמשה בנקים גדולים הסכימו כי לקותות שנפגעו מההתפרצות הקורונה יקבלו דחיתת תשלום מס המשכנתה של שלושה חודשים.

3.5. בריטניה

מועד עדכון: 27 במרץ 2020.

עדכניות שננקטו לצמצום ההדבקה מנגיף הקורונה: סגר הדוק למעט שירותים חיוניים; בתיק הספרן שנורם למעט מקומות ייעודיים לילדי עובדים חיוניים; עיזוז לעובדה מהבית כאשר ניתן.

תמיכה כלכלית (חלף שכר) לעובדים חולמים ובני משפחות: זכאות לחופשת מחלת מהמעסיק מהיום הראשון במקום מהיום הרביעי בשגרה (טעון תיקון חקיקה ושולם רטרואקטיבית). עובדים שאינם זכאים לחופשת מחלת מקום העבודה, עשויים להיות זכאים לקצבה (בדומה לאבדן כושר העבודה/נכונות) מהיום הראשון במקום מהיום השלישי.

תמיכה כלכלית בעובדים בביטחון שלא יכולים לעבוד מהבית: זכאות לדמי מחלת גט לעובדים בביטחון שאינם יכולים לעבוד מהבית.

תמיכה כלכלית בעובדים שאיבדו את מקום עבודתם ועצמאות: הגדלת קאבות הבטחת הכנסה (Universal Credit standard allowance) בסכום של 1,000 ליש"ט לשנים עשר החודשים הקרובים. גם עובדים שערכם נפגע יכולים לקבל השלמה ממינימום הרווחה, הגדלת הדמי הבסיסי בסמס; עובדים שהוצעו לחופשה ללא תשלום יכולים לקבל 80% משכרם עד תקוה של 2,500 ליש"ט לחודש; עצמאים עם רווחים ממוגעים מתחת ל-50,000 ליש"ט עשויים להיות זכאים לungan בסכום של 80% מהרווחים (עד תקוה של 2,500 ליש"ט לחודש) לתקופה של שלושה חודשים לפחות במסגרת תוכנית ייעודית לעצמאים (Self-employment Income Support Scheme (SEISS)). התוכנית תיכנס לתוקף בחודש יוני, ועד אז עצמאים יכולים לקבל הבטחת הכנסה (בכפוף לעמידה בתנאים הבסיסיים) בגין דמי הממשלה המשולמים לשכירים.

⁴ מס בולט באירלנד מופל על חוות, שיעור המס הוא 1% בעתקאות דירות מגורים עד 1 מיליון אירו, ו-2% לכל פקס מעבר לכך. Stamp Duty, Irish Tax and Custom, כיסוה: 29 במרץ 2020.

סיעול חברות להתאים את זמנה העבודה ולשמור על השירות: חברות אודגנים שנקלעו לבעיות יכולות לקבל מענק מהממשלה כדי למכן 80% משכרם של העובדים שלא פוטרו אך אינם בפועל בגלל משבר הקורונה, עד לתקרה של 2,500 ליש"ט לחודש.

תמיכת כספית לחברות שנפגעו מירידת הביקוש: הממשלה מציעה מסגרת כל' סיעול לחברות שנפגעו כלכלית מהמצב, לרבות: דחיה בתשלומי מע"מ; מימון ממשלתי לחופשת מחלת עבודה ארבעה עשר ימים לחברות המפעיקות עד 200 עובדים; הלוואות ייעודיות למפעיקים; ביטול מיסוי מקומי לעסקים קטנים לרבות בענף התעשייה למשך שנה; מענק כספי לעסקים זעירים בסכום של 3,000 ליש"ט.

סיעול לעובדים חסרי ביטוחן מבחינה כלכלית להישאר בביטחון: ננקטים כמה כל' מדיניות, לרבות דחיה בתשלומי שכנתאות ועיכובภายใน דירות המתגוררים בשכירות בדירת הציבור או בשוק הפרטי.

6.3. גרמניה

תאריך עדכון 18 במרץ 2020

עדדי מדיניות שננקטו לצמצום ההדקה בגין הקורונה: בת' הספר והאוניברסיטאות טగוריים, ישן הגבלות על תנועה, חניות לא חיוניות ומוסדות ציבוריים טగוריים ושנו איסור על התקהלות. בפרסום הא-OECD נכתב כי גרמניה מעודדת עבודה מרוחק כשתפקיד.

תמיכה כלכלית בעובדים בbijod שלא יכולים לעבוד מטבחית: עובדים שאינם יכולים לעבוד מהבית ימשיכו לקבל שכר והמעסיקים יפיצו על-ידי הממשלה. עובד שלא קה בקורונה ומשר גם הוא קיבל שכר ומעסיקו יפוץ על-ידי משרד הבריאות מכוח חוק (The Infection Protection Act).

תמיכה כלכלית בעובדים שאיבדו את מקום עבודתם ובעצמאותם: עצמאים ופרילנסרים יקבלו מהמדינה פיצוי על אובדן ההכנסות בהतבסס על דיווח הכנסותיהם למס הכנסה לשנה הקלנדרית הקודמת. עצמאי בעל אישור רפואי המUID כי נדבק בكورونا יוכל לקבל בנסוף קצבה מחלוקת שכר המשולמת על-ידי רשות הבריאות. בנוסף, סוכנות התעסוקה והממשלה (The Federal Employment Agency) משלהמת קצבה זמנית שמנעה לפצצת על היקף הירידה בשעתה העבודה. גובה הקצבה עומד על 67% מהירידה בשכר (לעובדים ללא ילדים על 60%) והמעסיקים יקבלו פיצוי בגין הפרשותיהם למועד לביטוח לאומי על חלק זה.

סיעול לחברות לצורך הסתגלות ושימור מקומות עבודה: בעבר, חברות שהירידה בהיקף פעילותן בשל התפתחויות כלכליות השפיעה על 30% מכוח העבודה קיבלו מהמדינה סיוע, וכיут הוחלט כי כל עסק שմשבר הקורונה השפיע על 10% מכוח העבודה יהיה דכאי לסייע זה, והוא חל גם על עובדים זמניים.

פייע כלכלי לחברות שנקלעו למצוקה: גרמניה הצהירה על כוונתה לפעול באינטנסיבית על מנת להבטיח את תזרום המזומנים של העסקים בגרמניה ובסמיכת הבנק המרכזי של גרמניה להעמיד לרשות החברות הלוואות בסכום כולל של 610 מיליארד זולר.

7.3. דנמרק

תאריך עדכון 25 במרץ 2020

עדוי מדיניות שננקטו לצמצום ההדבקה מנגיף הקורונה: בתי הספר והאוניברסיטאות טగורים, כל מקומות המטבח הא-רווניים ומקומות ציבוריים טగרים. אסורה התקהלות של יותר מ-10 אנשים שיש הנחיות להתקהלות במרחב הציבורי, כל עובדי המגזר הציבורי הונטו להישאר בבית עד ה-14 באפריל, למעט עובדים חינוניים. המגזר הפרטי התבקש לאפשר לעבודיו לעבוד מהבית ולאפשר יציאה לחופשה שנתית.

תמייה כלכלית (חלף שכר) לעובדים חולים ובני משפחות: הממשלה פסמנת באופן מלא את ימי המחללה של חוליו הקורונה. עד למושבר הקורונה, 30 ימי המחללה הראשונים של שכר מופנו על ידי המעסיק עצמאי היה זכאי לימי מחללה מהמדינה רק לאחר שבועיים מחללה בעקבות המשבר החליטה דנמרק לבטל את שני התנאים האלה והמדינה ממשנת את ימי המחללה בגין קורונה באופן מלא.

תמייה כלכלית בעובדים בכירוז שלא יכולים לעבוד מהבית: הוועגה הסכמה בין ארגוני העובדים לארגוני המעסיקים לחזור מההפקמים הקיבוציים ולאפשר לבעלי תפקידים בתחוםם שבhem לא ניתן לעבוד מהבית (בעיקר בתא מלון ומספרות) לחיבב את העובדים ליצאת לחופשה.

תמייה כלכלית בעובדים שאיבדו את מקום עבודתם ובעצמאותם: עצמאים ופרילנסרים שבשל הקורונה ספגו ירידת של 30% ומעלה במחזור עסוקיהם יכולים לקבל תמייה בגובה של עד 75% מאובדן ההכנסות (מקפ"ם 3,100 אירו לחודש) במשך שלושה חודשים. משבר הקורונה לא יביא לפגיעה בזכויותיהם של המובטלים, והם יהיו פטורים מעמידה ב מבחן תעסוקה ובחיפוש עבודה בתקופה זו.

פייע לחברות לצורך הסתגלות ושימור מקומות העבודה: הפסכם מושלש שנחתם בין המדינה, המעסיקים וארגוני העובדים ב-15 במרץ יסד מנגנון פייע זמני לשולשה חודשים. במסגרת מנגנון זה עסקים שמחזיר עסוקיהם ירד יכולות להוציא את העובדים לחופשה והממשלה תשא ב-75% מעלות שכרם של העובדים אלה (עד 3,100 אירו), המעסיק ישא ב-25%, וממכסת ימי החופשה השנתית של העובד ינכו 5 ימי חופשה. הסיפוי מוחנה בכך ש愧 אחד מהעובדים לא יפותר בתקופה זו מסיבות כלכליות. במקרה של עובדים שעתים (לא הודעה מוקדמת) המדינה תשא ב-90% מעלות שכרם (עד 3,500 אירו). בנוסף, עסקים שמחזיר עסוקיהם ירד בהיקף של 30% ומעלה יקבלו במשך שלושה חודשים סייע שמטרתו לסייע להם במימון של עד

מהוצאותיהם הקבועות. עסקים שנאלצו לסגור באופן מלא בשל הסגר יקבלו מימון מלא של החוצאותיהם הקבועות.

8.3. דרום קוריאה

מועד עדכון: 24 במרץ 2020.

עדבי מדיניות שננקטו לצמצום ההדבקה מנגיף הקורונה: בית הספר נסגרו עד ל-6 באפריל 2020. בדרום קוריאה הוגש הוועדת ביצוע בזיקות המוניות לאוכלוסייה ובידוד לנבדקים שתוצאת הבדיקה נמצא חובייה, ולא על טנרים המוניים ופירת מקומות העבודה. בנוסף, ישן הנחיות לשמירה על מרחק במקומות העבודה מאוכלים בצפיפות (כמו מוקדים טלפוניים) ויעדוז עסקים לאפשר עבודה מרוחקת לשם הפחתת זיהומים קהילתיים.

תמיכה כלכלית (חלף שכר) לעובדים חולמים ובני משפחתם: העובדים חולמים שנמצאים בבודיד או עובדים מאושפזים, זכאים לחופשה בתשלום מהמעסיק או דמי מחיה מהממשלה. במקרה הריאיון, המעסיקים יכולים לבקש מהממשלה התזרג בגין עלות החופשה בתשלום החל מה-17 בפברואר 2020. הסדר זה חל גם במקרים לעובדים הנדרשים לשירות בבידוד ואינם יכולים לעבוד מהבית.

פייע בהתחממות עם צרכי טיפול בלתי צפויים: 50,000 KRW ליום במשך חמישה ימים מושלים לעובדים אשר (1) סבא וסבתא, הורים, בן / בת זוג, ילדים ונכדים נמצאו חולמים בקורונה או מראים תסמינים של המחלת; (2) ילדים נשאים בבית גnell דחית פתווחת בית הספר.

תמיכה כלכלית בעובדים שאיבדו את מקום עבודתם ובעצמאותם: תמיכה כפיפת בפרישה ארצית, כולל מתן קצבאות מחיה לשעת חירום והפחיתה דמי ביטוח מבירות, תוענק למשקי בית מעוני הכנסה עקב אובדן מקומות העבודה וסגירות עסוקיהם. מעבר לכך, שוברי קנייה ניתנים למשקי בית עם הכנסה נמוכה. התקציב המשלים שהועבר ב-17 במרץ כולל סובטידיות לשולטן המקומי למים תכניות הגנה על תעסוקה לעובדים לא קבועים ולעבדים יומיומיים. השלטון המקומי משלם למשקי בית שהכנסתם מועטה, לעובדים שאינם קבועים ולמובטלים ולעבדים קטנים סכומים עד 527,00 KRW.

תמיכה כפיפת לחברות שנפגעו מירידת הביקושים: האסיפה והלאומית של קוריאה העבריה הצעת חוק נוספת לתקציב בשווי של יותר מטריליאון KRW כדי לעזור להילחם נגד נגיף הקורונה, הכוללת תמיכות למשקי בית עם הכנסות נמוכות ולעבדים קטנים. במשך ששת החודשים הראשונים של השנה יופחתו 50% מס הכנסה ומס החברות עברו בעלי הבית שמורידים מרצונם את שכר הדירה של בעל העסק הקטן, עבור נכסים בבעלות המדינה, דמי השכירות יופחתו לשיש עד סוף השנה הנוכחית. הרחבת הלואאות בריבית נמוכה לעקבים קטנים.

סיעע לעובדים חסרי ביטחון מבחינה כלכלית להישאר בביטחוןם: השעיית תשלומי חשבונות ביתים, כולל חשמל.

3.9. הולנד⁵

תאריך עדכון 26 במרץ 2020

עדוי מדיניות שנקבעו לצמצום ההדבקה מנגיף הקורונה: בתי ספר, גני ילדים, אוניברסיטאות, מסעדות ובתי קפה פנורם. החל מ-23 במרץ כל התקhaltות אסורה. כמו כן, יש הנחיות לשמירת מרחק בבחינות, איסור על קבלת טיפול רפואיים פרטניים כגון: מספירה וטיפול קופסמי וחל מ-18 במרץ הגבלות טగרים לפחות 30 ימים לנשיאות לא חיוניות. עבור ילדים שלפחות אחד מהוריהם מגדר שעבד חוץ בתחום הבריאות, החינוך, המזון, התעשייה והมงזר הציבורי מוצעות מסגרות חינוך ושםית ילדים ללא תשלום. הולנד מעודדת עובדים לעבוד מרוחק, אך לא פורט כיצד.

תמיכה כלכלית בעובדים שאיבדו את מקום עבודתם ובעצמאים: הפדרציה תשלם לעצמאים קצבת השלם הרכבה (complementary income support) בגובה של 1,500 יורו לחודש. קצבה זו תשולם במשך שלושה חודשים וקבלה אינה מצריכה עמידה במכון הכנסות/נכפיט של מקבל הקצבה או בן/בת הזוג. בנוסף ניתן לקבל הלוואה בריבית מופחתת בגובה של עד 10,157 יורו.

סיעע לחברות לצורך הסתגלות ושיווקן מקומות העבודה: עסקיק שבעל משבר הקורונה מחזoor עפסקי יפתח ב-20% ומעלה יכול לבקש סיעע בגין עלות שכram של עובדייו בגובה של עד 90% עלות שכram (בכפוף לשיעור המחזoor שנפגע). סיעע זה ייתן במשך שלושה חודשים בתנאי שאף אחד מהעובדים לא יפסיק בתוקפה זו מסיבות כלכליות.

סיעע כלכלי לחברות שנקלעו למצוקה: הולנד מציעה לעסקים פטור ממיסים מסוימים; הלוואות גישור דמניות לעסקים קטנים ובינוניים; ומענקה לעסקים שנפגעו מאוד בעקבות משבר הקורונה, כגון עסקים בתחום המלונאות, התרבות והנשיאות, מענק חד-פעמי בגובה 4,000 יורו, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים.

⁵ Government information for entrepreneurs, The [coronavirus](#) and your company: government measures to help businesses, Accessed: 29 march 2020.

3.10. סוף

מועד עדכון: 17 במרץ 2020.

עדכני מדיניות שננקטו לצמצום ההדבקה מנגיף הקורונה: סגר הדוק למעט שירותי חירום; בתי הספר והאוניברסיטאות פגירים, הגבלות נסיעה, אישור על כנסים גדולים. אפשרות לעבודה מהבית אם ניתן, ושותע עובודה גמישות להורים לילדיים.

תמייה כלכלית (חלף שכר) לעובדים חולמים ובני משפחות: מקרים של שעבודים שנדבקו בנגיף, או עובדים הנדרשים לשוחות בbijod אוחשבו כתאונות בעבודה. הגדרה זו מאפשרת לעובדים שכירים עצמאיים להיות זכאים לגמלא מחלוקת שכר דמנית מהbisוח הלאומי בשיעור 75% משכרים הרגיל, לעומת % 60 המשולמים בגיןימי מחלת, והזיכוי היה מטעם הראשון להיעדרות מהעבודה.

תמייה כלכלית בעובדים בbijod שלא יכולים לעבוד מהבית: התמייה הניתנת לעובדים חולמים או בbijod הורחבה גם לעובדים במוגדרם מסוימים בספקור הציבורי.

תמייה כלכלית בעובדים שאיבדו את מקום העבודה ובעצמאים: זכאות אוטומטיות לדמי אבטלה בתקופת המשבר, לדבות ביוטול תקופת המיטומים הנדרשת לזכאות בשגרה; דמייה של שישה חודשים בתשלומי מיסים לעצמאים; תוכניות תמייה ופיצוי גראטים מטעם הבישות הלאומי לעצמאים, כך למשל עצמאים שחוו ירידת של לפחות 75% ביחס לתקופה הקודמת זכאים לפבסוד הבינן בשגרה לעסקים מבוטחים שננטנו.

סיעוע לחברות להתחאמו לזמן העבודה ולשמור על השירות: הקללה בירוקרטית לבעלי עסקים באפשרות לצמצם את היוקרה העבודה של המועסקים, ופטור מתשלום דמי ביטוח לאומי של המעסיקים.

תמייה כטפיות לחברות שננטנו מירידת הביקוש: דתיה בתשלומי החזר של הלואאות מדינה שננתנו לחברות ועסקים קטנים. העמדת 200 מיליארד אירו (20% מהתמ"ג) בהשתתפות המדינה (111 מיליארד) והמגזר הפרטני לסייע באמצעות ערבויות סיעוע לחברות שנקלעו לבעיות כלכליים.

סיעוע לעובדים חסרי ביטוחון מבחינה כלכלית להישאר בדירותם: השעה של פינאים מדיוור בגין המצב; דתיה בתשלומי משכנתאות לעובדים שננטנו בצורה חמורה כתוצאה מהמשבר; אישור על חברות שירותים להפסיק מתן שירותים חיוניים למשפחות פגעות בגין המצב.

3.11. צՐפָת

מועד עדכון: 25 במרץ 2020.

עדוי מדיניות שנתקו למצוות ההדבקה מניג'יף הקורונה: ננקטו אמצעי הסגר קפדיים כולל קנסות בגין הפרה, ריק חניותיות נשארות פתוחות. יש צורך באישור מיוחד בכך לצאת מהבית, אחרת ניתן לקבל קנס. עידוד עבודה מהבית כאשר ניתן.

תמייה כלכלית (חולף שכר) לעובדים חולמים ובני משפטם: עובדים שיצרכו להישאר בבית כדי לטפל בילדיםיהם יקבלו כיסוי מלא של חופשת מחלת בתשלום (לא השתתפות המפעיק).

פייע בהתמודדות עם צרכי טיפול בלתי צפויים: הורים שנפגעו מהסגרה של בית הספר או מבידוד עצמי יהיו צריכים לחופשת מחלת בתשלום אם לא ניתן למצאו הפדרי טיפול או עבודה חלופיים (למשל עבודה מרוחק). חלק מבתי הספר ומתקני הטיפול בילדים נותרים פתוחים עם צוות בסיסי, במטרה לדאוג לילדים של עובדים שירותים חינמיים.

תמייה כלכלית בעובדים שאיבדו את מקום עבודתם ובעצמאים: הקמת קרן סולידריות לחברות קטנות, כיסוי של עסקים קטנים מאוד (מחוזר עד 1 מיליון אירו), עובדים עצמאיים ויזמי מיקוח שהווים ירידה חזה מאד במחוז (ירידה של 70% בין מרץ 2019 למרץ 2020) או בכפוף לסגירה מנהלית. מוגבלים ומשיכו לקבל את הטבותיהם ותקופת ההסגר לא תיפטר בחישובי זכויות דמי האבטלה. ישולם שכר לעובדי פוכנות זמינים (עובד קבלן) עבור כל משך המשימה, כפי שתוקן במקור, גם אם הם לא יכולים לעבוד בגלל אמצעי ההסגר.

פייע לחברות להתאים את זמן העבודה ולשמור על משרות: הארכת "תוכניות עבודה לזמן קצר" באמצעות כיסוי גובה יותר של תשומתי שעבדים (100% בשכר המינימום ו-84% מהשכר גובה יותר עד לכל יותר פי 4.5 משכר המינימום) ללא צורך בהשתתפות המפעיק ומתן תקופה של שלושים יומם לחברות להגשת בקשה, ניתן להציג רטראקטיבית; קרן הסולידריות תכטה עד 80% מהרווח הנקי שלהן. החרגה מסך שעות העבודה הכרובית כדי לאפשר לשירותים חינמיים לעבוד שעות נוספת במידה הצורך. חברות רשויות לשלוח את כל העובדים לחופשה שנתית.

תמייה כספית לחברות שנפגעו מירידת הביקוש: דחיה של דמי ביטוח סוציאלי ותשומתי מס הכנסה אישים/חברותüber Über Unternehmen ופוטוים מתשלומיים אלה על בסיס כל מקרה לגופו. ערבותות ציבוריות של עד 300 מיליארד אירו (12.4% מהתמ"ג) להלוואות לעסקים.

* שכר המינימום באזור הוא 1,539.4 אירו לחודש ברוטו ו- 1,185.35 אירו נטו (ambil 35 שעות בשבוע ו- 151.67 שעות בחודש). ככלומר תקרת שכר ברוטו היא 3,647.3 אירו בחודש.

Eurostat, [Monthly minimum wages](#), acceded: March 29, 2020

עדים בנושא פיטורים על רקע כלכלי: פיטורים על רקע כלכלי יהיו נתוגים לבדיקה מוגברת על מנת למנוע אותם. הממשלה הודיעה גם כי תשלול הרשות לכל הפיטורים שצרכיהם לקבל אישור מהרשות המנהלית (לרוב פיטורים קולקטיביים בחברות עם 50 עובדים ומעלה).

סיעו לעובדים חסרי ביטחון מבחינה כלכלית להישאר בביטחוןם: הארכת ההשעה העונתית של פינו מגירים (בגין תקופת החורף). הממשלה דרצה כדי מלון לאנשים חסרי בית שיישמשו להסגר. הרחbat דoor תירוף המוצע בתקופת החורף; בנספ, 7,000 מיטות שהן זמינים בעבר רק בתקופת החורף, יהיו זמינים לכל אורך השנה.

3.2. **קנדה**

מועד עדכון: 26 במרץ 2020.

עדוי מדיניות שננקטו לצמצום הבדיקה מנגייף הקורונה: בתி הספר והאוניברסיטאות סטרים, מגבלות נסעה, איסור על התכנסויות גדולות. במידת האפשר, התאמת מדיניות להפחחת הקשרים החברתיים, כגון: שעת עבודה גמישות, זמני התACHEלה שונים, סיור עבודה, שימוש בדוא"ל ובוועידה טלפוןונית. המעסיקים אחראים לשינויו על בריאותם ובטיחותם של העובדים בעבודה. הם נדרשים לישם אמצעי מיגן ומכעה כדי להבטיח שעובדים לא יהיו חשופים לתנאים העולים להזיק לבリアותם או לבטיחותם במהלך העבודה.

תמייה כלכלית (חלף שכר) לעובדים חולמים ובני משפחתם: מדיניות חופשת מחלת גמישה ב啾ורה לתמוך בעובדים בвидוד עצמי כאשר הם חולמים. מדיניות זו כוללת השעיית האוצר ברישומים רפואיים והפחחת העומס על מערכת בריאות. יותר על תקופת והמתנה של שבוע המזכה בקצבאות מחלת ביטוח תעסוקה.

תמייה כלכלית בעובדים בвидוד שלא יכולים לעבוד מוחבית: קצבאות דמי מחלת עבור המבוטאים בביטוח תעסוקה מספקות עד 15 שבועות של החלף שכר וחמינות לתובעים הדקאים שאינם מסוגלים לעבוד בגין מחלת או בידוד, כדי לאפשר להם זמן להחלים ולהזרע לעבודה.

סיעו בהתמודדות עם ארכי טיפול בלתי צפויים: העלה זמניות של קצבאות ילדים.

תמייה כלכלית בעובדים שאיבדו את מקום עבודתם ובעצמאות: תמייה כספית למי שאינו זכאי לביטוח תעסוקה או שאין לו אפשרות לחופשת מחלת בתשלום (עד 900 דולר קנדי דו-שבועי למשך 15 שבועות). גמלת תמיית חירות נוספת לפחות לעצמאים ולעובדים במשרה חלקית שאינם זכאים לביטוח תעסוקה. הממשלה הפדרלית תספק לעובדים שהכנסותיהם נפגעו בגין מגפת הקורונה 2,000 דולר לחודש במשך ארבעת החודשים הקרובים במסגרת "הבטחת תנובה החירום" בקנדה (Canada Emergency Response Benefit).

סיעו לחברות להתאים את זמן העבודה ולשמור על משרות: תוכנית התגובה הכלכלית של ממשלה קנדה למגפת הקורונה מספקת תמייה ישירה לעובדים ולעסקים קנדים עד 27

מיליארד דולר קנדי. האמצעים מאפשרים לבעלי עסקים זכאים לשמר עובדים מיומנים ולבזדים להישר מועסקים במהלך ההאטת הדמנית בעסקים בכלל המגפה.

תמיכה כספית לחברות שנפגעו מירידת הביקוש:

במסגרת תוכנית ההצלה אישרו שני צעדים:

להלן: תוכנית זמינות לאשראי עסק (BCAP) תאפשר לספק תמיכה נוספת ביותר מ-10 מיליארד דולר קנדי על ידי (BDC) Business Development Bank of Canada Export-Development Canada (EDC) המכוון בעיקר לעסקים קטנים ובינוניים. תמיכת אשראי נזולות באמצעות>tagids פיננסיים פדרליים (financial Crown corporations), הבנק המרכזי (הפחתת הריבית ל-0.75%), OSFI, CMHC ומלוויים מפחרים - בעלות משוערת של כ-500 מיליון דולר קנדי.

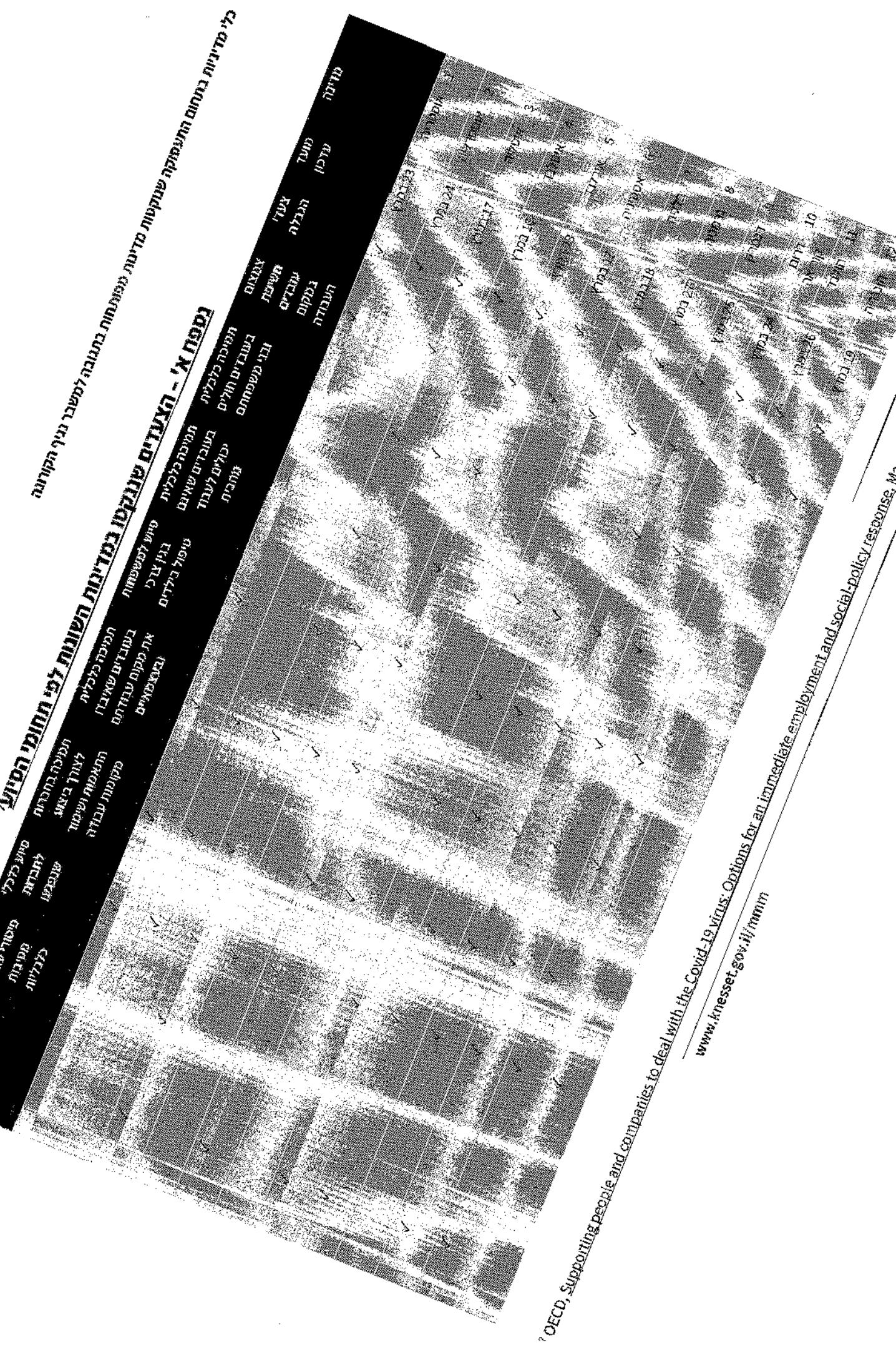
דוחית תשלומי מס הכנסה: סוכנות ההכנסות בקנדה תאפשר לכל העסקים לדוחות את תשלומי מס הכנסה עד ל-ספטמבר 2020.

סיעוע לשבדים חפשי ביחסון מבחינה כלכלית להישאר בתיהם: נקודות כמה כל' מדיניות, כללן:

- תאניד המשכנתאות והדירות בקנדה (CMHC) השיק תוכנית מתוכננת לרכישת משכנתאות מבוטחות, לפיה הממשלה תרכוש עד 50 מיליארד דולר תמהיל משכנתאות מבוטחות באמצעות CMHC במטרה לספק מימון יציב לבניינים ולמלווים למשכנתאות כדי להבטיח המשך ההלוואות לצרכנים ועסקים קנדיים.
- השעה זמנית של הودעות פינאי בגין אי תשלום משכנתאות בכמה מחוזות (למשל אונטריו).
- הכפלה של "תקציב הנעה לבית" המספקת מימון לחפרי בית ותקמת קרן לסייע לקהילות יידיות.

www.knesset.gov.il/mm

OECD, Supporting people and companies to deal with the Covid-19 virus: Options for an immediate employment and social-policy response, March 2020

22

utcau tunc
utcau tunc
utcau tunc
utcau tunc
utcau tunc

cacu
cacu
cacu
cacu
cacu

utcau
utcau
utcau
utcau
utcau

